

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2022

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.;
М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 38

(огляд матеріалів ЗМІ за 14 – 20 листопада 2022 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	36
Міжнародна підтримка України	39
<i>Політико-правова допомога</i>	39
<i>Військова допомога</i>	45
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	52
Плани врегулювання. Переговорний процес	57
Плани повоєнного відновлення України	67
Коментарі європейських та американських політиків	74
<i>Ракетний інцидент у Польщі</i>	93
<i>Саміт країн G20 (Індонезія, 15-16 листопада)</i>	100
Реакція представників української громадськості	106
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	109
Експертні оцінки	112
Додатки	121
<i>Додаток 1</i>	121
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №768/2022	121
<i>Додаток 2</i>	122
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №779/2022	122
<i>Додаток 3</i>	124
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №780/2022	124
<i>Додаток 4</i>	126
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №781/2022	126
<i>Додаток 5</i>	129
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №782/2022	129
<i>Додаток 6</i>	131
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №783/2022	131

Офіційна діяльність Президента України

Володимир Зеленський узяв участь у піднятті Державного прапора України у звільненому Херсоні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки до деокупованого Херсона Президент України Володимир Зеленський узяв участь у церемонії підняття Державного прапора на центральній площі міста.

Він подякував українським військовим, які брали участь у звільненні Херсонщини, і зазначив, що для нього честь бути сьогодні разом із ними в українському Херсоні.

Президент України Володимир Зеленський:

Від цього дуже тепло на серці, на душі. Хочу подякувати вам за те, що ви такі є і що повертаєте Україну на Херсонщину. Повертаємо наші Збройні Сили, нашу державу, наш прапор.

Водночас Володимир Зеленський зауважив, що російські війська залишили на Херсонщині велику кількість зруйнованих будинків та інших споруд, пошкоджені комунікації, розстріляні автомобілі.

Президент України Володимир Зеленський:

Це те, що наробила Російська Федерація в нашій державі, показала всьому світові, що вона може вбивати. Але всі ми, наші Збройні Сили, наша Нацгвардія, розвідка показали, що вбити Україну неможливо.

Глава держави й усі присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять тих, хто загинув заради звільнення Херсонщини.

Біля будівлі Херсонської обласної держадміністрації було урочисто піднято Державний прапор України. Пролунав Державний гімн.

Володимир Зеленський поспілкувався з жителями Херсона, які впродовж місяців демонстрували стійкість і вірили в повернення України.

Під час зустрічі з представниками ЗМІ Президент закликав їх розповісти всьому світові про те, як херсонці жили в окупації.

Водночас Глава держави зауважив, що на території області потрібно дотримуватися заходів безпеки, адже росіяни замінували багато об'єктів.

Президент України Володимир Зеленський:

Зараз іще працюють відповідні служби, проводиться розмінування, тому потрібно бути обережними. Оскільки вже є декілька випадків поранення та загибелі людей.

Володимир Зеленський також наголосив, що в Херсоні тривають роботи з відновлення електропостачання та ліній зв'язку.

Україна крок за кроком звільняє окуповані території, і ми пройдемо складний шлях до перемоги – Президент у Херсоні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Україна крок за кроком звільняє окуповані території, і попри важкі бої та високу ціну перемоги наша держава пройде цей складний шлях. Про це заявив Президент України Володимир Зеленський під час спілкування з представниками ЗМІ у Херсоні.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми крок за кроком ідемо до всіх тимчасово окупованих територій нашої країни. Звичайно, це важко, це довгий і складний шлях. На цій війні – найкращі герої нашої країни.

Володимир Зеленський наголосив, що Україна не вірить заявам Росії, яка намагається ввести в оману світову спільноту.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми йдемо далі. Ми готові до миру, але миру для всієї нашої країни. Це територія всієї нашої держави. Ми поважаємо міжнародне право й суверенітет кожної держави, а зараз ідеться про суверенітет нашої держави. Тому ми боремося проти російської агресії.

Він заявив, що Україна продовжить звільняти території, які окупував агресор.

Президент України Володимир Зеленський:

Нас не цікавить територія інших країн. Нас цікавить лише деокупація нашої країни, наших територій. Тому я не знаю, що буде наступним, але це буде.

Президент акцентував, що сьогодні Україна платить велику ціну за перемоги на фронті, адже ворог не хоче добровільно повертати захоплене.

Президент України Володимир Зеленський:

Ніхто так просто нічого не віддає. Ціна цієї війни висока. Людей поранено, велика кількість загиблих. Тому (російські війська. – Ред.) відійшли чи втекли – ми вважаємо, що втекли, тому що наша армія оточила ворога, і вони були в небезпеці. Були запеклі бої, і результат – ми сьогодні на Херсонщині.

Президент України вручив державні нагороди українським військовим, які звільняли Херсонщину ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочої поїздки на деокуповану частину Херсонщини Президент України Володимир Зеленський вручив державні нагороди військовослужбовцям, які відзначилися під час звільнення Херсона та області.

Глава держави наголосив, що визволення територій дається Україні нелегко. За цим – колосальні зусилля українських захисників.

Президент України Володимир Зеленський:

Ворог нічого просто так нам не віддає. У цій війні ми платимо дуже високу ціну. Свобода коштує нам життя і здоров'я наших найкращих людей.

Він подякував воїнам за мужність і самовідданість у захисті України.

Президент України Володимир Зеленський:

Вітаю вас зі звільненням Херсона. Бажаю здоров'я вам, вашим сім'ям, дітям. І вперед, до перемоги! Слава Україні!

Зокрема, Президент присвоїв звання Героя України та вручив орден «Золота Зірка» сержанту Андрію Орлову, який із березня 2022 року бере участь у відбитті збройної агресії Російської Федерації.

У вересні у складі розвідувальної групи військовослужбовець здійснював вдале коригування вогню артилерії та авіації по скупченню сил противника в районі населеного пункту Мала Сейдеминуха Херсонської області. Було знищено техніку та особовий склад ворога.

Розвідувальна група також вела стрілецький бій із переважальними силами противника. У результаті ворог відступив. Під час бою сержант зазнав осколкового поранення вуха та шиї. 10 листопада у складі розвідувального загону Андрій Орлов брав участь у звільненні Снігурівки та особисто підняв прапор над будівлею районної адміністрації.

Орденем Богдана Хмельницького I ступеня Глава держави нагородив командувача оперативно-стратегічного угруповання військ «Херсон», бригадного генерала Олександра Тарнавського. Завдяки його вмілому керівництву наступальною операцією вдалося досягти мінімальних втрат особового складу, озброєння та військової техніки й виконати завдання зі звільнення правобережної частини Херсонської області та міста Херсона (загалом понад 80 населених пунктів).

Крім того, за особисту мужність і героїзм, виявлені в захисті державного суверенітету й територіальної цілісності України орденем Богдана Хмельницького I ступеня нагороджено майора Юрія Брехаря, орденем Богдана Хмельницького II ступеня – капітана Михайла Фрішніча. 23 воїни отримали від Президента орден Богдана Хмельницького III ступеня, 12 захисників – орден «За мужність» III ступеня.

Володимир Зеленський провів нараду щодо стабілізаційних заходів на деокупованій Херсонщині ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах робочої поїздки до Херсонської та Миколаївської областей Президент України Володимир Зеленський провів нараду щодо стабілізаційних заходів на деокупованій території Херсонщини.

Глава держави заслухав доповідь командувача оперативно-стратегічного угруповання військ «Херсон», бригадного генерала Олександра Тарнавського про ситуацію в регіоні.

Голова Херсонської обласної військової адміністрації Ярослав Янушевич поінформував Президента про стан об'єктів критичної інфраструктури та систем життєзабезпечення міста.

У Херсоні зараз проживає 70-80 тисяч осіб. У місті складна ситуація з електропостачанням і зв'язком.

Президент України Володимир Зеленський:

Усе повернеться. Так, на жаль, окупанти, які нищать усе на своєму шляху, зруйнували всю мережу електропостачання. Але наші служби працюють, і все повернеться.

Як зазначив Володимир Зеленський, у місті поступово з'являтимуться пункти допомоги жителям, як це було на Харківщині.

Зі свого боку Ярослав Янушевич зазначив, що за дорученням Глави держави здійснюються заходи з відновлення зруйнованих ліній електропередачі, що йдуть на Херсонщину.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми цілодобово опрацьовуємо це питання разом з «Укренерго». Одразу за вибухотехніками йдуть наші електромонтери. І ми сподіваємося, що найближчим часом постачання електроенергії буде відновлене.

Учасники наради обговорили надання допомоги сусідніми областями, зокрема Миколаївською та Дніпропетровською, у налагодженні логістики та поверненні нормального життя на звільнені території Херсонщини.

У Миколаєві Володимир Зеленський також відвідав гуманітарний штаб, що діє при ОВА і з перших днів повномасштабної російської агресії надає допомогу людям, які її потребують.

Так, за дев'ять місяців серед громад регіону було розподілено понад 4 млн т гуманітарної допомоги. Населенню регулярно постачають продуктові та непродуктові набори, теплий одяг, медикаменти й будівельні матеріали для ремонту постраждалих від обстрілів будинків.

Гуманітарний штаб уже відправив допомогу й нещодавно звільненому від російських окупантів Херсону. Це, зокрема, понад 25 т продуктових наборів, 26 палет продуктів харчування, 3 т засобів гігієни. Також від Миколаївщини у Херсон було передано машину швидкої медичної допомоги, понад 6 т медикаментів, включно з інсуліном та іншими надважливими ліками, а також медзасоби, які були закуплені для Херсонщини та зберігалися в Миколаєві до деокупації.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні був дуже продуктивний і символічний день – день на Херсонщині, на Миколаївщині.

Передусім мав честь особисто відзначити державними нагородами наших воїнів. Вручив у Херсоні 36 орденів Богдана Хмельницького та «За мужність», іще три ордени передав пораненим бійцям.

(...). Провів сьогодні декілька нарад – і на Херсонщині, і на Миколаївщині. Зробимо все, щоб відновити нормальні умови життя для наших людей.

Це очевидно для всіх, що таке Україна, що таке присутність нашого прапора. Коли є український прапор, є цивілізованість, є свобода. Є соціальне

забезпечення. Є інфраструктура. Є безпека. Є кому дбати про людей. Є все те, що зникає і що руйнують, коли приходить окупант.

Ось що значить російський прапор – повне спустошення. Немає ні електрики, ні зв'язку, ні інтернету, ні телебачення. Окупанти все знищили самі – спеціально. Оце їхня спецоперація. Перед зимою російські окупанти зруйнували людям абсолютно всю критичну інфраструктуру. Абсолютно всі важливі об'єкти в місті та області заміновані.

Це щастя для всіх, коли Росію вдається вигнати. Щастя, яке буде й у тих наших містах і громадах, які позбавлені Росією нормального життя і після 24 лютого й у 2014 році. Ми все повернемо. Повернемо нормальне життя. І знаємо, що мир для України стає ближчим. Для всієї нашої країни.

Вже за кілька годин говоритиму про це у своєму зверненні до учасників саміту... G19 в Індонезії. Це об'єднання дуже вагомих держав. І сьогодні, ще напередодні саміту, вже прозвучали вагомі заяви.

Зокрема важливо, що Сполучені Штати та Китай разом відзначили неприпустимість будь-яких погроз застосування ядерної зброї. Всі розуміють, кому адресовані ці слова.

(...). На майданчику ООН наші дипломати дуже довго працювали з партнерами, щоб погодити та ухвалити дві дуже важливі резолюції. Перша з них сьогодні підтримана – щодо створення міжнародного компенсаційного механізму, який дасть змогу відшкодувати всі збитки, завдані російською війною, причому за рахунок російських же активів. Репарації, які Росії доведеться заплатити за скоєне, – це тепер частина міжнародно-правової реальності.

Другу резолюцію – для створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії Росії проти України – ще погоджуємо з нашими партнерами. Зробимо все, щоб вони обидві запрацювали.

Сьогодні ж за співголовування Генерального секретаря ООН Антоніу Гутерріша та керівника Офісу Андрія Єрмака відбулося засідання Координаційної ради України з питань захисту і безпеки дітей. Я дякую пану Гутеррішу за це.

Обговорили, як зупинити депортацію українських дітей у Росію й повернути додому всіх, хто був силою вивезений. Як мінімум це майже 11 тисяч дітей – ми їх знаємо поіменно. Але це лише ті, про кого ми знаємо. А насправді вивезених більше.

Також у засіданні взяли участь послы провідних держав, яких ми закликаємо допомогти з реалізацією цього завдання. Щоб повернути всіх депортованих, нам справді буде потрібна міць усього світу. (...).

Про присвоєння А. Орлову звання Герой України: Указ Президента України №767/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ОРЛОВУ Андрію Ігоровичу – сержанту. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №768/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1).

Про роботу Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка під час дії воєнного стану: Указ Президента України №770/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом визначається склад Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка під час дії воєнного стану)

Про надання гуманітарної допомоги державам Африки та Азії: Указ Президента України №771/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою сприяння подоланню голоду в державах Африки та Азії, відповідно до статті 10 Закону України «Про гуманітарну допомогу» постановляю:

1. Надати гуманітарну допомогу державам Африки та Азії.
2. Міністерству закордонних справ України визначити перелік держав Африки та Азії, які потребують отримання гуманітарної допомоги для подолання голоду.
3. Кабінету Міністрів України забезпечити надання гуманітарної допомоги державам Африки та Азії. (...).

Президент України виступив на саміті «Групи двадцяти» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Я звертаюся до вас зараз українською мовою, але в кожного з вас на столі є наші пропозиції вашою мовою. Це прояв поваги до вас.

Щойно я повернувся до нашої столиці. Повернувся з міста Херсона.

Херсон – це одне з найважливіших міст півдня нашої країни і єдиний обласний центр, який Росії вдалося захопити після 24 лютого. І ось Херсон уже вільний. (...).

Щоб звільнити всю нашу землю від рашистів, нам доведеться воювати ще деякий час... Воювати! Але якщо перемога все одно буде за нами, і ми в цьому впевнені, то хіба не варто спробувати реалізувати нашу формулу миру, щоб усе ж зберегти тисячі життів і вберегти світ від нових дестабілізацій?

Ось чому я хочу представити наше бачення шляху до миру – як його реально досягти. (...).

У своєму виступі у вересні цього року на сесії Генеральної Асамблеї ООН я представив українську формулу миру. Формулу миру для світу.

Якраз тоді, коли світ сподівався на відновлення після ударів пандемії, російська війна спровокувала цілу серію нових глобальних ударів. Це треба зупиняти!

Є набір рішень, які потрібно реалізувати. І я хочу, щоб розмова про це була публічною, а не залаштунковою. Я хочу, щоб це обговорювалося конкретно (...).

Я хочу, щоб ця агресивна російська війна закінчилася справедливо й на основі Статуту ООН і міжнародного права, а не «абияк» – за влучним формулюванням пана Генерального секретаря ООН Антоніу Гутерріша.

Не варто пропонувати Україні компроміси із совістю, суверенітетом, територією та незалежністю. Ми поважаємо правила, і ми – люди слова. Україна завжди була лідером миротворчих зусиль, і світ це бачив. І якщо Росія каже, що нібито хоче закінчити цю війну, хай доведе це діями.

Очевидно, що словам Росії довіряти неможливо, і не буде жодних «Мінськів – 3», які Росія порушить одразу ж після укладення. (...).

Отже, пропозиції України.

Перше – радіаційна та ядерна безпека.

Ніхто не має права шантажувати світ радіаційною катастрофою. Це аксіома.

Але на очах у всього світу Росія перетворила нашу Запорізьку атомну станцію на радіаційну бомбу, яка може вибухнути будь-якої миті. Куди ж піде радіаційна хмара? Можливо, на територію ЄС. Можливо, в Туреччину. Можливо, на Близький Схід. Я вважаю злочинною навіть гіпотетичну можливість такого сценарію!

Радіаційна безпека має бути відновлена. МАГАТЕ вже надала відповідні рекомендації, підтверджуючи всі ті ризики, про які ми неодноразово говорили. Тож Росія повинна негайно вивести з території Запорізької АЕС усіх своїх бойовиків. (...).

Другий виклик – продовольча безпека.

Завдяки потужній участі ООН, Туреччини та інших партнерів ми показали, як співпраця кількох може повернути продовольчу безпеку багатьом. Я вважаю, що наша експортна зернова ініціатива заслуговує на безстрокове подовження, незалежно від того, коли закінчиться війна. Право на їжу – це фундаментальне право кожної людини у світі.

Україна з липня експортувала понад 10 мільйонів тонн продовольства морським шляхом. Можемо наростити експорт ще на мільйони тонн щомісячно. Для цього я пропоную розширити експортну зернову ініціативу на інші наші порти, зокрема на порти Миколаєва та Ольвія у Миколаївській області.

Також закликаю всі країни, зокрема ваші країни, шановні лідери G19, приєднатися до нашої ініціативи з допомоги продовольством найбільш бідним. Ця ініціатива – Grain From Ukraine – уже нами започаткована. І перше судно

Nord Vind виходить у Ефіопію. На борту 27 тисяч тонн пшениці. Це обсяг продовольства для майже 100 тисяч людей на рік. Може бути багато таких суден з України, а отже, багато людей у бідних країнах, які врятовані від голоду. (...).

Третє – енергетична безпека.

Усі ви бачите, на що спрямований зараз російський терор. Це намагання перетворити холод на зброю. На зброю проти мільйонів людей.

(...). Ми вже запропонували направити місію експертів ООН на об'єкти критичної енергетичної інфраструктури України для оцінки руйнувань і потреб у відновленні, а також з метою запобігання їх подальшому знищенню. Треба прискорити відправку цієї місії! Це буде конкретний внесок міжнародної спільноти у стабілізацію енергоситуації в Україні та Європі, а отже, і на глобальному енергоринку.

Втім, незалежно від рішень світу, Росія може в будь-який день відмовитися від ударів по українській енергогенерації та по об'єктах, що задіяні в постачанні води й тепла людям. Хай Росія доведе такою своєю відмовою від терору, що справді зацікавлена в поверненні миру.

Маємо зробити й фундаментальний крок для того, щоб енергоресурси більше не використовувалися як зброя. Треба запровадити обмеження ціни на російські енергоресурси.

Якщо Росія намагається позбавити Україну, Європу та всіх споживачів енергії у світі передбачуваності й стабільності цін, відповіддю на це має бути примусове обмеження експортних цін для Росії. Щоб експорт був не вищий собівартості. Це чесно. Якщо забираєш ти, світ має право забрати в тебе.

Четвертий виклик – звільнення всіх полонених і депортованих.

Тисячі наших людей – військових і цивільних – у російському полоні. Їх піддають жорстоким тортурам – це масове знущання!

Крім того, ми поіменно знаємо майже 11 тисяч дітей, які були силою депортовані в Росію. Їх розлучають із батьками, знаючи, що в них є родини. А крім цих дітей, є десятки тисяч тих, хто був примусово вивезений і про яких ми знаємо лише опосередковано. Серед них є й діти, чії батьки були вбиті російськими ударами, а тепер їх утримують у державі-вбивці.

(...). Я хочу зазначити, що ми не знайшли підтримки в Міжнародному комітеті Червоного Хреста. Ми не бачимо, що вони повною мірою борються за доступ до таборів, де утримують українських полонених і політв'язнів, або що вони допомагають шукати депортованих українців. І таке самоусунення – це самознищення Червоного Хреста як організації, яку колись поважали.

Ми не можемо чекати. Тож, маємо об'єднатися заради єдиної реалістичної моделі звільнення полонених – «всіх на всіх». (...).

П'яте – виконання Статуту ООН і відновлення територіальної цілісності України та світового порядку.

Друга стаття Статуту ООН дуже чітко все визначає. Все, що порушила Росія цією війною. Тож маємо відновити силу міжнародного права. І без

будь-яких компромісів з агресором. Бо Статут ООН не може діяти якось частково, вибірково чи «за бажанням».

Росія повинна підтвердити територіальну цілісність України в межах відповідних резолюцій Генеральної Асамблеї ООН і відповідного масиву договірно-правових документів. Це абсолютно конкретно.

Шостий виклик – виведення російських військ і припинення бойових дій.

Є чітке розуміння, як це забезпечити. Росія має вивести всі свої війська та збройні формування з території України. Має бути відновлений контроль України над усіма ділянками нашого державного кордону з Росією. Саме це матиме наслідком реальне й повне припинення бойових дій. (...).

Сьоме – справедливість.

Це те, що провокує чи не найбільші емоції. Коли ми звільняємо нашу землю, всюди бачимо одне: Росія залишає по собі катівні та масові поховання вбитих людей. (...).

Станом на сьогодні ми маємо повну інформацію щодо 430 дітей, убитих російськими ударами. Тільки дітей! І тільки тих, про кого ми точно все знаємо. А скільки масових поховань на тій території, яка ще досі залишається під контролем Росії? Що ми побачимо в Маріуполі?

Ось чому світ має визнати спеціальний трибунал щодо злочину агресії Росії проти України та створення міжнародного механізму для відшкодування всіх збитків, завданих цією війною. Відшкодування за рахунок російських активів, бо саме агресор повинен зробити все, щоб відновити порушену ним справедливість. (...).

Восьмий виклик – це екоцид, потреба негайного захисту природи.

Мільйони гектарів лісу спалені обстрілами. Майже 200 тисяч гектарів нашої землі забруднені мінами й снарядами, які не розірвалися. Десятки вугільних шахт затоплені, зокрема й шахта, у якій у 1979 році був здійснений підземний ядерний вибух... Це шахта «Юнком» у Донецькій області. Вона на окупованій Росією території. Затоплена вже кілька років саме через окупантів. Хоча всім у Москві відомо, яка це загроза не тільки для річок на Донеччині, а й для Азовського моря, а отже, для Чорноморського басейну. Лише деокупація нашої території може створити умови, щоб зняти цю загрозу.

Неможливо точно порахувати обсяг забруднення атмосфери від спалених нафтобаз та інших пожеж... А ще – підірвані споруди, спалені хімічні підприємства, безліч поховань убитих тварин.

Просто уявіть це: унаслідок російської агресії загинули 6 мільйонів свійських тварин. 6 мільйонів! Це офіційні дані. Знищено щонайменше 50 тисяч дельфінів у Чорному морі. Тисячі гектарів ґрунту забруднено шкідливими речовинами. Більшість із них – це родючі ґрунти. Були родючі ґрунти.

Минулого тижня на кліматичному саміті у Єгипті я запропонував створити платформу для оцінки збитків довкіллю від війни. Маємо це реалізувати. (...).

Наступне, дев'яте, – недопущення ескалації.

Ризик, який є й буде постійно, поки наша безпека не буде гарантована належним чином.

Україна не є членом будь-якого з альянсів. І ця російська війна змогла розпочатися якраз тому, що Україна залишалась у «сірій зоні» – між євроатлантичним світом і російським імперіалізмом. Зараз у нас теж поки немає жодних гарантій безпеки. Тож як не допустити повторення такої агресії Росії проти нас?

Ми потребуємо дієвих гарантій безпеки. Тому підготували проект договору Kyiv Security Compact і вже запропонували його партнерам. Тож маємо провести міжнародну конференцію для фіксації ключових елементів повоєнної безпекової архітектури в євроатлантичному просторі, включно з гарантіями для України.

Головним результатом конференції має стати підписання Kyiv Security Compact.

Ми можемо зробити це в будь-який час – уже навіть цього року. І ми повинні це зробити.

І десятий пункт – фіксація закінчення війни.

Коли всі антивоєнні кроки будуть реалізовані, коли безпека й справедливість почнуть відновлюватися, сторони мають підписати документ про фіксацію закінчення війни.

Я підкреслюю: кожен із цих викликів на шляху до миру не може забрати багато часу. Максимум місяць на один пункт. Для деяких достатньо днів. (...).

Я окреслив напрями, за якими кожен із вас може обрати для себе, як стати співтворцем миру.

Будь ласка, оберіть свій напрям для лідерства, і разом ми точно реалізуємо формулу миру. (...).

Президент України зустрівся з головою МЗС Нідерландів (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський зустрівся з міністром закордонних справ Королівства Нідерланди Вопке Гукстрою, який прибув з візитом до Києва.

(...). Співрозмовники обговорили додаткові конкретні заходи підтримки з боку Нідерландів для посилення обороноздатності нашої країни та успішної протидії агресору.

(...). Під час зустрічі також відбувся обмін думками щодо залучення Нідерландів до відбудови деокупованих територій України. Глава держави подякував за ініціативи уряду Королівства Нідерланди, спрямовані на залучення компаній із цієї країни до процесу відбудови. Він наголосив на

величезних потребах щодо відновлення інфраструктури на звільнених територіях Херсонщини та висловив сподівання, що Нідерланди зможуть взяти на себе лідерство у відбудові цього перспективного регіону.

Володимир Зеленський зазначив, що попри продовження збройної агресії Україна готова робити конкретний внесок у глобальну продовольчу безпеку. Було висловлено сподівання щодо підтримки Нідерландами нової української ініціативи щодо постачання зерна в країни Африки, які потерпають від голоду.

Президент України Володимир Зеленський:

Допомога тим, хто страждає від голоду сьогодні, – це дієва відповідь на спроби Росії повторити геноцид у ХХІ столітті. А також нагадування людству про уроки Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Співрозмовники обговорили актуальні питання європейської та євроатлантичної інтеграції України, а також підтримку з боку Нідерландів у просуванні ініціатив нашої держави в межах ООН, зокрема щодо притягнення Росії до відповідальності за скоєні злочини.

Президент України вручив міністру закордонних справ Нідерландів орден князя Ярослава Мудрого III ступеня, яким його було нагороджено за значні особисті заслуги у зміцненні міждержавної співпраці, підтримку суверенітету й територіальної цілісності України.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні ворог здійснив черговий масований ракетний удар по нашій країні. Загалом 90 ракет. Уражені енергосистема, підприємства, житлові будинки.

Та й коли це сталося? Одразу, як в Індонезії завершився перший день саміту «двадцятки» і найбільш помітні заяви прозвучали, основні зустрічі відбулися.

Росії кажуть про мир, а вона – ракети у відповідь. Їй кажуть про глобальні кризи, які Росія ж і спричинила, а вона – іранські дрони у відповідь. Їй – десять пунктів, щоб закінчити війну, а вона – по десять ракет на кожен пункт про мир.

(...). У багатьох містах і районах нашої країни знову аварійні відключення електрики. Близько десяти мільйонів українців без світла. Найбільше – станом на цю хвилину – на Харківщині, Житомирщині, Київщині і Львівщині. Львів і деякі інші міста призупиняли постачання тепла... По всій країні проблеми зі зв'язком та інтернетом.

Унаслідок ударів автоматика сьогодні відключила кілька атомних блоків на двох станціях – це прораховані наслідки, і ворог точно знав, що робить.

Ось це відповідь від Росії – для Індонезії, Індії, Китаю та всіх інших країн, які говорили про те, що війну треба закінчувати. Росія каже світу, що хоче продовжувати. Відповідь тепер за світом.

Тим паче сьогодні сталося те, про що ми давно попереджали. Ми говорили про це. Терор не обмежується нашими державними кордонами. Вже поширювався на територію Молдови. А сьогодні російські ракети вдарили по Польщі, по території нашої дружньої країни. Загинули люди. Прийміть, будь ласка, співчуття від усіх українських братів!

Скільки разів Україна говорила про те, що нашою країною держава-терорист не обмежиться?

(...). Хочу подякувати всім партнерам, які допомагають захищати небо. Зокрема, добре спрацювали сьогодні у нас системи NASAMS: із десяти пусків – десять влучань.

Станом на цю годину збито понад 70 ракет і десять ударних дронів.

Я дякую всім нашим американським і європейським друзям, хто допомагає нам забезпечувати такий результат.

Дякую всім нашим воїнам повітряних командувань «Південь», «Центр», «Схід» і «Захід», а також підрозділам протиповітряної оборони Сухопутних військ.

Дякую всім нашим рятувальникам, нашим енергетикам, які працюватимуть цілодобово, щоб відновити нормальне життя для українців. Відновлювальні роботи розпочалися по всій країні. (...).

Президент України взяв участь у панелі «Цифрова трансформація» у межах саміту «Великої двадцятки» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Вам зараз, шановні лідери, добре видно, що таке сучасна війна. Сьогодні не уявити життя без комп'ютерних мереж, швидкісного зв'язку, інтернету і тим паче без електрики. Але ваші вороги можуть спробувати позбавити вас саме цього.

Моя вам добра порада: візьміть український досвід захисту, щоб гарантувати безпеку вашим народам.

Ми створили ІТ-армію, яка перемагає в кіберпросторі. Найкращі фахівці та компанії країни об'єдналися для захисту держави.

Понад 1300 кібератак ми відбили за вісім місяців російської війни. У перший тиждень вторгнення Росія знищила ключовий дата-центр нашої країни, і рішення у відповідь – це «хмари», у які ми перенесли частину інформаційних систем.

Ми побудували захист державних реєстрів. Ми зберегли цифрову стійкість банків. Завдяки цифровізації можемо швидко організувати соціальні виплати тим, хто постраждав від бойових дій. (...).

Кіберзахист – це співпраця. Стійкість інституцій – це співпраця. Надійний зв'язок, зокрема супутниковий, – це також співпраця.

Що нам усім треба – це відкинути суперечки й розвивати колективні зусилля заради глобального миру. G19 у цьому може бути дуже успішним!

Україна готова допомагати. Наш безпековий досвід – це ваш безпековий досвід.

І, будь ласка, пам'ятайте, що все зараз треба розглядати з погляду безпеки. (...).

Президент провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у середу провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

Учасники проаналізували інформацію щодо характеру ушкоджень, завданих нещодавніми російськими ракетними ударами, та розглянули перебіг ліквідації наслідків цих терористичних атак.

Також було обговорено посилення захисту об'єктів критичної інфраструктури та підвищення ефективності роботи протиповітряної оборони України.

Крім того, члени Ставки розглянули прогнози щодо розвитку оперативної обстановки на фронті з урахуванням змін на південному напрямку.

Були ухвалені рішення в контексті подальшої деокупації українських територій.

Окремо було проаналізовано темпи та обсяги ремонту техніки й озброєння та забезпечення війська всім необхідним для проходження зимового періоду. (...).

Глава держави зустрівся з віце-президентом Світового банку ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із віце-президентом Світового банку у справах регіону Європи та Центральної Азії Анною Б'єрде (...).

Як зазначив Глава держави, завжди хочеться тепло вітати друзів і партнерів в Україні, але делегація Світового банку прибула до Києва в той день, коли Росія здійснила черговий масований ракетний обстріл української території.

Президент України Володимир Зеленський:

На жаль, ми вже тривалий час живемо в таких умовах. Дякуємо за підтримку, за те, що ви не поїхали одразу, а залишилися. Це дуже важливий сигнал.

Президент висловив подяку Світовому банку та його керівництву за швидке реагування на потреби України з перших днів повномасштабної війни, на загрози економічній і макрофінансовій стабільності, дефіцит бюджету.

Володимир Зеленський зауважив, що з 24 лютого 2022 року Світовий банк надав Україні 11,4 млрд дол. США, що є надзвичайно вагомою підтримкою для нашої країни.

Зі свого боку Анна Б'єрде відзначила хоробрість і відвагу українського народу, з якою він бореться за свою країну.

Під час зустрічі сторони обговорили підготовку проектів Світового банку щодо відновлення української транспортної, енергетичної інфраструктури та об'єктів охорони здоров'я.

Було відзначено, що наша країна сподівається на затвердження в грудні рішення ради директорів Міжнародної фінансової корпорації (IFC), що входить до групи Світового банку, про програму на 2 млрд дол. США.

Співрозмовники також розглянули можливість провідної ролі Світового банку у структуруванні Фонду відбудови України. (...).

Будь-які питання, що стосуються закінчення війни в Україні, мають обговорюватися публічно – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський наголошує, що будь-які питання, що стосуються переговорів про закінчення війни в Україні, мають виноситися в публічну площину, і наша країна на саміті «Групи двадцяти» вже озвучила свої пропозиції щодо встановлення миру. Про це Глава держави заявив під час зустрічі з представниками ЗМІ з нагоди Дня працівників радіо, телебачення та зв'язку.

Президент України зазначив, що отримував певні сигнали від лідерів інших країн щодо можливих переговорів з російською стороною. Як наголосив Володимир Зеленський, РФ веде проти України повномасштабну агресивну війну, тому будь-які переговори мають відбуватися публічно, а не кулуарно.

(...). Глава держави наголосив, що після нещодавніх перемог України низка держав світу зрозуміла міфічність розповідей про міць російської армії.

Президент також зауважив, що його не цікавить майбутнє Росії, бо це не пріоритет для України.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми маємо займатися своєю державою. Ми повинні зробити так, щоб наші сусіди не спробували атакувати нас знову. І це наше завдання, ми повинні його виконувати.

Резолюція ООН щодо виплати репарацій Україні стане основою для компенсацій від країни-агресора – Глава держави ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Ухвалення Генеральною Асамблеєю ООН резолюції щодо компенсаційного механізму для відшкодування збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії РФ, стане політичною основою для подальшої передачі нашій державі російських активів, які нині заморожені в різних

країнах світу. Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками ЗМІ з нагоди Дня працівників радіо, телебачення та зв'язку.

(...). За його словами, механізм резолюцій ООН є важливим інструментом на дипломатичному полі, адже ухвалення резолюції та результати голосування щодо неї стають аргументом у діалозі з представниками країн, які підтримали документ, і дають розуміння, як вибудовувати стосунки з тими чи іншими державами.

Президент також висловив думку, що ухвалення резолюції стосовно створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України буде складнішим.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми це розуміємо, адже це серйозний виклик. Бо скільки було таких випадків в історії? Тому буде дуже серйозний опір. І буде для нас серйозна перемога, якщо ми зможемо це зробити. Будемо тиснути.

Україна точно не спрямовувала ракети на територію Польщі й обов'язково має брати участь у роботі слідчої групи – Президент ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський наголошує, що українська сторона обов'язково має бути залучена до роботи спільної слідчої групи зі з'ясування обставин потрапляння ракети на територію Польщі біля кордону з нашою державою під час масованого ракетного обстрілу території України з боку Росії. Про це він сказав під час зустрічі з представниками ЗМІ з нагоди Дня працівників радіо, телебачення та зв'язку.

Глава держави заявив, що, за інформацією командувача Повітряних сил Збройних Сил України та Головнокомандувача ЗСУ, це не був ракетний удар з українського боку, і він не сумнівається в їхніх даних.

Володимир Зеленський переконаний, що представники України мають бути допущені на місце влучання ракети на польській території.

Президент України Володимир Зеленський:

Це справедливо й чесно. Ми маємо право бути у спільній слідчій групі. Відповідно до будь-яких норм, дипломатії тощо. Тим паче що ми всі – партнери.

(...). Президент також повідомив, що із завданих ракетних ударів у часі із цією подією збігається один удар – на українській території.

Президент України Володимир Зеленський:

У нас є фіксація, що той удар, який збігається в часі із цим випадком, стався в небі, на нашій території. Так, ми не можемо виключати, що на швидкості якийсь уламок полетів. Та для цього є слідство. Але головне: діаметр – 20 метрів, глибина – 5 метрів. Може бути уламок чи ні? У мене є своя думка. Я вважаю, що це російська ракета, довіряючи доповіді військових. (...).

Уже сьогодні багато інвесторів вірять у перемогу України і хочуть прийти, коли закінчиться війна – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Після перемоги у війні з Росією питання безпеки в Україні буде розв'язане і почнеться швидке економічне зростання, тож українці охоче повертатимуться з-за кордону на батьківщину. Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками ЗМІ з нагоди Дня працівників радіо, телебачення та зв'язку.

Як зазначив Глава держави, щоб гарантувати безпеку громадян, Україна займає проактивну позицію з метою формування ефективної системи протиповітряної та протиракетної оборони. Зокрема, за його словами, позитивний результат продемонстрували отримані від партнерів зенітні ракетні комплекси NASAMS: під час нещодавньої масованої повітряної атаки Росії з десяти пусків було десять влучань у ворожі ракети. Президент також відзначив ефективність комплексів IRIS-T.

(...). За його словами, також є домовленості з Іспанією щодо надання Україні ЗРК HAWK. Крім того, тривають переговори з іншими державами про передачу цих систем ППО.

Президент України Володимир Зеленський:

Президент Байден знає всі деталі, ми з ним обговорювали це кілька разів, і є результат. Шольц також справді допоміг – бачите IRIS-T. Так само, як і Президент Штайнмаєр – він також допоміг. Остання наша зустріч була дуже важливою, і потім він багато чого зробив. Також Еммануель Макрон мене запевнив, що ми отримаємо від нього системи ППО і ПРО.

За словами Президента, триває переговорний процес з італійським урядом щодо отримання ще однієї системи.

(...). Глава держави наголосив, що сьогодні основна увага зосереджена на максимально можливому забезпеченні українців електроенергією. Зокрема, опрацьовується альтернативна система електропостачання. Енергетики та працівники ДСНС роблять усе для захисту наявної інфраструктури та відновлення пошкоджених об'єктів.

За словами Президента, поки залишаються ризики повітряних атак Росії, повернення українців, які зараз перебувають в інших країнах, – це особисте рішення кожної людини.

Президент України Володимир Зеленський:

Якби наші Збройні Сили сьогодні захищали небо повністю, збивали б 90-95%, ми сказали б людям: це ризик, але ми вам говоримо відверто, що економіка держави без вас неспроможна.

Утім, Володимир Зеленський висловив переконання, що після перемоги України у війні з Росією українці швидко повертатимуться на батьківщину, оскільки питання безпеки буде розв'язаним, а в країні почнеться швидке економічне зростання.

Президент України Володимир Зеленський:

В Україні буде бум людського капіталу й економічний бум. Наприклад, у Світовому банку вже бачать, скільки капіталу може сюди зайти. Навіть уже сьогодні багато інвесторів вірять у перемогу України і хочуть прийти, коли закінчиться війна. Але вони дуже хочуть, щоб була серйозна міжнародна платформа для страхування бізнесу, і ми про це говорили з віце-президентом Світового банку. Якщо ми переживемо цю зиму – а ми її переживемо, – ми точно переможемо в цій війні.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Відновлення не зупиняється ні на хвилину. У 18 областях і в Києві тривають аварійні та стабілізаційні відключення. Це мільйони споживачів. Робимо все, щоб повернути електрику – і генерацію, і постачання.

Відбулася чергова зустріч оборонного «Рамштайну». Ключове питання – посилення нашої протиповітряної та протиракетної оборони.

Провів переговори з віце-президенткою Світового банку, яка опікується саме нашим регіоном. Обговорили проекти з відновлення нашої інфраструктури та соціальних об'єктів, роботу Фонду відбудови нашої країни.

Загальний обсяг проектів, про які йшлося сьогодні, – мільярди доларів. Це те, що треба відбудовувати вже зараз, щоб гарантувати нормальне життя людям.

Були доповіді щодо звільнення територій Херсонщини – робимо все, щоб якнайшвидше дати людям електрику, воду, зв'язок, фінансові та соціальні послуги, нормальну медицину.

У Херсоні нарешті знову відкриваються аптеки, запрацювала пошта, банки, люди отримують доступ до інтернету. Є вже 30 пунктів роздачі гуманітарної допомоги.

Понад 20 деокупованим населеним пунктам Херсонщини повернули електрику.

Миколаївщина – те саме. Повертаємо все, що необхідно для нормального життя.

Працюємо, щоб відновити водопостачання Миколаєву. У Снігурівці розпочато виплату пенсій.

І я дякую всім, хто забезпечує відновлення. А особливо нашим саперам і рятувальникам. Завдяки їхній роботі можуть працювати безпечно всі інші. (...).

Доповіді й повідомлення з Донеччини – без змін. Жорсткі бої тривають у тих же пунктах, що й раніше. Тримаємо позиції попри десятки атак.

Звичайно, було багато міжнародної комунікації. Не про все зараз можна говорити. Захищаємо інтереси України, як завжди.

(...). Звичайно, одне з головних питань на Радбезі – ситуація в Польщі, з'ясування всіх обставин того, як російська агресія перетнула польський кордон.

Українська позиція дуже прозора: ми прагнемо встановити всі деталі, кожен факт.

Саме тому ми потребуємо, щоб наші фахівці долучилися до роботи міжнародного слідства і щоб ми отримали доступ до всіх наявних у партнерів даних і до місця вибуху.

Вся наша інформація – у повному доступі, ми даємо її партнерам ще починаючи з ночі, із тих перших годин, коли світ почав з'ясовувати, що сталося.

Ще вночі говорив з Президентом Дудою, висловив йому свої співчуття – російська агресія забрала життя двох громадян Польщі.

І я хочу, щоб ми всі зараз разом хвилиною мовчання вшанували пам'ять усіх, чий життя забрала ця російська війна.

Громадян України, громадян Польщі...

Про призначення Ю.Ковалів Представником України при Міжнародній організації цивільної авіації (ІКАО): Указ Президента України №775/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити Надзвичайного і Повноважного Посла України в Канаді КОВАЛІВ Юлію Ігорівну Представником України при Міжнародній організації цивільної авіації (ІКАО) за сумісництвом. (...).

Про призначення стипендій Президента України переможцям XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка: Указ Президента України №776/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом постановлено призначити строком на один календарний рік стипендії Президента України переможцям XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка (за списком)).

Про призначення довічних державних стипендій видатним діячам освіти: Указ Президента України №777/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом постановлено призначити довічні державні стипендії видатним діячам освіти, які досягли сімдесятирічного віку (за списком)).

Президент України виступив зі зверненням до учасників Bloomberg New Economy Forum ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Щойно сталася чергова російська терористична атака. Зранку – десятки ракет. Цивільні об'єкти – головна мішень. Росія воює проти електрики й тепла для людей, підриває електростанції та інші енергооб'єкти.

Це така повсякденність зараз в Україні – через російський терор. Ось чому ми докладаємо стільки зусиль, щоб отримати сучасні ППО й ПРО від партнерів. Плюс постійні бойові дії на фронті довжиною понад тисячу кілометрів.

Що це означає з глобального погляду?

Замість того щоб вкласти трильйони доларів у розвиток людського капіталу, світ буде витратити колосальні кошти на переозброєння – додатково до вже запланованих. От побачите.

Зараз усі уважно дивляться на те, як ми в Україні захищаємося. Дивляться, яка зброя найкраща, яка тактика спрацьовує, які оборонні системи дають максимальний результат.

Якщо говорити чесно, лише кілька країн могли б зараз захищатися від агресії так само інтенсивно, як це робимо ми. Просто немає стільки снарядів, зброї. Але потенційних агресорів у світі й заморожених конфліктів, які можуть розгорітися знову, все ж більше, ніж таких країн. А отже, є шалений дефіцит безпеки.

Тому що більше форм терору використає Росія в цій війні, то більше коштів світ у підсумку спрямує на зброю й на захист від потенційного повторення таких ударів, яких ми зазнаємо.

(...). За лічені тижні й абсолютно штучно виникла загроза голоду для десятків мільйонів людей. Не через посуху чи економічну кризу, а через військову блокаду наших портів, країни – експортера продовольства. Десятиліттями світ не бачив подібного.

Будь-яка нова катастрофа у тій чи іншій країні через високі ціни на їжу або, не дай боже, через голод – це мінус роки для глобального розвитку.

(...). Що означає мир? Це ж дуже практично насправді. Це порятунок життів. Стабілізація і розвиток. Розвиток!

Уже зараз, приєднуючись до відбудови України, різні країни й компанії отримують стимули для зростання. Але коли ми відновимо територіальну цілісність і гарантуємо надійний мир, Україна стане потужним джерелом нового глобального розвитку. І це не просто про економіку, а саме про сучасну економіку.

Наведу вам іще три приклади.

Україна здатна замінити чистою енергією брудне викопне паливо з Росії. У нас величезний потенціал у низьковуглецевій енергетиці. Україна здатна стати ключовим партнером Європейського Союзу для цілей декарбонізації.

Ми станемо одним з основних постачальників «зеленого» водню й «зеленої» електрики в ЄС.

Кліматичні умови України, вільні площі, енергія сонця, енергія вітру дають змогу виробляти «зелену» електрику з дуже конкурентною собівартістю.

Лише за три роки перед російським вторгненням у нас було збудовано 7 гігаватів відновлюваної енергетики. Потенціал – у рази більший.

Плюс Україна може виробляти десятки мільйонів тонн «зеленого» й дешевого аміаку. Плюс сильні позиції в біоенергетиці. Плюс потужна атомна енергетика й енергетична інфраструктура, яка об'єднана з енергомережею Євросоюзу.

Зараз російський ракетний терор спрямований передусім на ці наші потужності. Лише позавчора Росія за день випустила майже сто ракет проти наших енергооб'єктів. Майже сто! Сьогодні – знову...

Звичайно, втрати великі. Але це означає тільки те, що й відбудова буде масштабною. Я запрошую ваші країни й компанії вже оцінювати перспективи та приєднуватися до нашої відбудови.

До речі, зараз маємо рішення однієї з найбільших австралійських приватних інвестиційних груп, яка зобов'язалася інвестувати перші 500 млн дол. саме в ініціативу щодо «зеленого» зростання України в межах створення Фонду відновлення обсягом 25 млрд дол.

Я вдячний пану Ендрю Форресту за рішення бути першим, а також пану Ларрі Фінку з BlackRock за допомогу у структуруванні цього Фонду.

Інший приклад – видобуток ресурсів.

Сучасна економіка потребує літію, графіту та інших рідкоземельних металів. По деяких таких ресурсах у нас найбільші запаси у Європі. Це вже колосальні можливості. Плюс виробничі й транспортні можливості, плюс наш потенціал у машинобудуванні, наша культура праці й доступ до провідних ринків світу – це основа саме для того економічного зростання, якого всі так потребують.

Третє – аграрний сектор. Світ побачив, що без українського експорту неможливо гарантувати глобальну продовольчу безпеку.

Наша експортна зернова ініціатива вже допомагає стабілізації. І щойно ухвалено рішення подовжити її на 120 днів. Але пропозиція України – подовжити Чорноморську ініціативу безстроково. Це життєво необхідно для стабільності. (...).

Українська сторона долучиться до роботи спільної міжнародної слідчої комісії на місці падіння ракети в Польщі – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Українські фахівці долучаться до роботи спільної міжнародної слідчої комісії із розслідування інциденту з падінням уламків ракети на території Польщі. Про це повідомив Президент України Володимир Зеленський, відповідаючи на запитання в межах участі у Bloomberg New Economy Forum.

Президент України Володимир Зеленський:

Я не знаю, що відбулося. Ми не знаємо стовідсотково. Світ не знає. Але я впевнений, що це була російська ракета, впевнений, що ми стріляли із систем ППО. Але конкретно не можна сьогодні про щось говорити – що це була ППО України. Хоча ми вдячні, що ніхто нас не звинувачує, бо ми боремося проти російських ракет на нашій території.

Водночас Президент наполягає: лише після проведення слідства можна буде робити висновки, яка саме ракета впала на територію Польщі.

Президент України Володимир Зеленський:

Вчора ми наполягали, щоб нас долучили до спільної міжнародної слідчої комісії, і вже пізно ввечері ми отримали підтвердження. Із самого ранку наші фахівці поїдуть на місце й долучаться до цієї професійної спільноти.

Виклики війни підштовхнули розвиток технологій в Україні, зменшили вплив Росії на економіку та знизили рівень корупції – Президент ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Виклики війни підштовхнули розвиток технологій в Україні, а після завершення бойових дій актуальним буде відновлення енергетичного сектору, розвиток видобувної та переробної промисловості. Про це заявив Президент Володимир Зеленський, відповідаючи на запитання в межах участі у Bloomberg New Economy Forum.

Президент України Володимир Зеленський:

Близько 40 % нашої енергетики було уражено, тож енергетика дуже актуальна. Видобуток газу також актуальний.

Крім того, за його словами, в Україні навіть в умовах повномасштабного російського вторгнення зростає ІТ-галузь.

Президент України Володимир Зеленський:

Війна має стовідсоткові мінуси, але деякі технології, які ми розвивали до початку повномасштабного вторгнення, реально спрацювали. У нас стабільність в ІТ-напрямі, ми були захищені від кібератак.

Як зауважив Володимир Зеленський, завдяки розвитку ІТ більшість державних послуг в Україні надається в електронному форматі.

Президент України Володимир Зеленський:

Також через війну розвиваються технології. Сьогодні ми сказали, що будуватимемо флот морських дронів, і багато таких технологій також розвивається. Ми бачимо в цьому великий потенціал», – розповів він.

(...). Я думаю, що ваші інвестиції будуть підкріплені не тільки вашим бажанням, а й захистом. Ми розпочали розмову зі Світовим банком. Вчора в мене була зустріч із віце-президенткою (Світового банку. – Ред.), і ми розпочнемо з ними «пілот» щодо страхування інвестицій в Україні. Я думаю, це також допоможе й додасть впевненості бізнесу інвестувати сьогодні в Україну.

(...). Впливу російського капіталу в Україні не буде – вони пішли з наших підприємств, або ми їх витіснили. Політична партія заборонена, і в

наступних виборах вони не братимуть участі. Інформаційного впливу на наш розвиток, на геополітичний напрям також не буде.

За словами Глави держави, з початком війни багато великих корупціонерів залишили межі України, натомість український народ об'єднався навколо захисту своєї країни. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні маємо важливі міжнародні результати.

Подовжено нашу експортну зернову ініціативу. Попри всі складнощі, попри різноманітні маніпуляції Росії будемо й далі експортувати агропродукцію через наші чорноморські порти.

Це дуже конкретна річ – те, завдяки чому світ бачить значення України. За час від 1 серпня з портів Великої Одеси вийшли вже понад 450 суден. Загальний обсяг продовольства – 11 млн тонн. Географія дуже широка: Марокко, Алжир, Лівія, Туніс, Єгипет, Судан, Ефіопія, Сомалі, Кенія, Ємен, Ліван, Бангладеш, Китай, Індія, Індонезія, Туреччина, а також країни Європейського Союзу.

Десятки мільйонів людей, передусім у країнах Африки, врятовані від голоду, зокрема шляхом постачання в межах Продовольчої програми ООН із наших портів.

Вдалося й знизити напругу на глобальному продовольчому ринку. А це означає, що ціни на їжу суттєво менші, ніж могли б бути без нашого продовольчого експорту.

Ми зробили все, щоб розширити цю роботу. І я дякую всім нашим партнерам, які допомагають: ООН і особисто Генеральному секретарю Гутеррішу, Туреччині й особисто Президенту Ердогану. Дякую всім у нашій команді, хто відповідає за цей напрямок. Справді важливий результат.

(...). Дуже важливе рішення ухвалене в Нідерландах. Є перший вирок убивцям, які знищили малайзійський «Боїнг» у небі над Донбасом у 2014 році. Три особи отримали довічний термін. І обов'язково настане день, коли вони почнуть відбувати це покарання.

Але це рішення не просто про трьох убивць. Росія багато брехала про цю катастрофу, але все одно ключові факти були встановлені. Зараз засуджені виконавці й забезпечена основа, щоб засудити винних і вищого рівня. Тих, хто несе повну особисту відповідальність за злочин агресії проти України – первісний злочин, який породив усі інші, скоєні рашистами від 2014 року.

Це те, без чого насправді неможливо убезпечити світ від повторення таких війн, як російська агресія проти нашої держави. Коли всі вбивці й кати будуть засуджені, коли їхні командири та політичний «дах» отримають справедливі вирoki, коли Росія відшкодує всі збитки, завдані російською агресією, – це буде дуже міцний фундамент довготривалого миру.

Ми маємо всі можливості, щоб це забезпечити. Кожен російський воєнний злочин, кожен їхній терористичний удар отримає свою юридичну відповідь. Сьогоднішнє рішення в Гаазі це доводить.

Увесь день триває ліквідація наслідків чергової ракетної атаки проти України...

Знову аварійні відключення світла на додачу до планових, стабілізаційних. Станом на цей час понад 10 мільйонів українців без електрики. Найбільше – у Вінницькій області, на Одещині, Сумщині, у Києві. Ми робимо все, щоб нормалізувати постачання.

У Дніпрі десятки людей поранені внаслідок ракетного удару. Усім надається допомога.

У Запоріжжі триває розбір завалів житлового будинку, який був знищений російським обстрілом цієї ночі... У переліку загиблих – сім осіб. На жаль, ця кількість може збільшитись.

Тільки за першу половину сьогоднішнього дня нашим силам оборони вдалося збити шість російських крилатих ракет та п'ять «Шахедів». На жаль, не всі, що були запущені терористами.

Знову й знову повторюємо партнерам, що лише повний захист українського неба вбереже і Україну, і Європу від багатьох можливих ескалацій російської агресії й точно спонукатиме Росію до справжнього припинення війни. Не до тієї пропаганди, яка зараз звучить із Кремля про нібито готовність до переговорів, щоб виграти трохи часу й зібратися з силами для нових ударів. А до справжнього миру. (...).

Про утворення військових адміністрацій населених пунктів у Миколаївській області: Указ Президента України №778/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом утворюються військові адміністрації населених пунктів у Миколаївській області).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №779/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №780/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №781/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №782/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 5).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №783/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 6).

Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»: Указ Президента України №784/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу» такі військові частини Десантно-штурмових військ Збройних Сил України:

122 окремий аеромобільний батальйон 81 окремої аеромобільної бригади;

132 окремий розвідувальний батальйон;

148 окремий гаубичний самохідно-артилерійський дивізіон.

(...).

Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»: Указ Президента України №785/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу» такі військові частини Десантно-штурмових військ Збройних Сил України:

3 батальйонна тактична група 80 окремої десантно-штурмової бригади;

13 окремий десантно-штурмовий батальйон імені Героя України полковника Тараса Сенюка 95 окремої десантно-штурмової бригади;

90 окремих аеромобільний батальйон імені Героя України старшого лейтенанта Івана Зубкова 81 окремої аеромобільної бригади.

(...).

Про призначення І. Венедіктової Надзвичайним і Повноважним Послом України в Швейцарській Конфедерації: Указ Президента України №786/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити ВЕНЕДІКТОВУ Ірину Валентинівну Надзвичайним і Повноважним Послом України в Швейцарській Конфедерації. (...).

Про призначення В.Компаниченка начальником Управління Служби безпеки України в Житомирській області: Указ Президента України №787/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити КОМПАНИЧЕНКА Володимира Володимировича начальником Управління Служби безпеки України в Житомирській області. (...).

Про призначення С. Кононенка начальником Управління Служби безпеки України в Кіровоградській області: Указ Президента України №788/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити КОНОНЕНКА Сергія Васильовича начальником Управління Служби безпеки України в Кіровоградській області. (...).

Про призначення В. Дем'янчука начальником Управління Служби безпеки України в Тернопільській області: Указ Президента України №789/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити ДЕМ'ЯНЧУКА Василя Васильовича начальником Управління Служби безпеки України в Тернопільській області. (...).

Про зміни у складі Ставки Верховного Головнокомандувача: Указ Президента України №790/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом до персонального складу Ставки Верховного Головнокомандувача уведено Міністра інфраструктури України Кубракова Олександра Миколайовича та Заступника Керівника Офісу Президента України Машовця Романа Васильовича)

Президент України зустрівся з виконавчим віце-президентом Єврокомісії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із виконавчим віце-президентом Європейської комісії Валдісом Домбровскісом, який прибув з візитом до Києва.

(...). Співрозмовники зосередилися на питаннях невідкладної фінансової підтримки України до кінця поточного року та узгодженні планів

на 2023 рік. Особливу увагу було приділено макрофінансовій допомозі Європейського Союзу, додатковим інструментам для залучення ресурсів та координаційній ролі Брюсселя у фінансовій підтримці України, зокрема з боку МВФ.

Володимир Зеленський подякував за представлення Єврокомісією нової масштабної програми фінансової допомоги на 2023 рік в обсязі 18 млрд євро і висловив очікування, що перший транш Україна зможе отримати вже в січні.

Зі свого боку Валдіс Домбровскіс зазначив, що ЄС продовжить надавати підтримку Україні, тиснути на агресора – Російську Федерацію – й робити все, щоб допомогти нашій країні перемогти в цій війні.

Під час зустрічі сторони також обговорили План швидкого відновлення (Fast Recovery Plan) житла й об'єктів соціальної інфраструктури та залучення Єврокомісії до запуску Фонду відбудови України, зокрема шляхом відпрацювання механізму використання російських активів, заморожених на території ЄС.

Окрему увагу Володимир Зеленський і Валдіс Домбровскіс приділили ефективності санкційної політики Євросоюзу, зокрема в енергетичній, видобувній та банківській сферах, а також блокуванні російських пропагандистських ЗМІ.

Президент України наголосив на важливості визнання Євросоюзом Росії державою-терористом.

Окремо Володимир Зеленський зупинився на досягнутих результатах на шляху імплементації рекомендацій ЄС та інтеграції нашої економіки у внутрішній ринок Євросоюзу. Він подякував за рішення про лібералізацію торгівлі між Україною та ЄС до червня 2023 року й висловив сподівання на перетворення тимчасової лібералізації торгівлі на повну й постійну. (...).

Президент України виступив зі зверненням до університетської спільноти Ірландії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Готуючись до цієї зустрічі, я дізнався, що цими днями Росія запровадила санкції проти 52 політичних діячів вашої країни.

Причому за що? За те, що ваша країна підтримує європейські зусилля для припинення російського терору й для реанімації міжнародного права.

Звичайно, обмеження, які запроваджує Росія, ні на що особливо не впливають. Це більше пропагандистська річ, щоб на російському ж телебаченні могли збрехати, ніби Росія на щось здатна в дипломатії.

Але, побачивши це повідомлення про ваших 52 політиків, я згадав інше число 52, і теж нещодавне. І теж таке, що має стосунок до санкцій.

Як ви знаєте, в Індонезії щойно відбувся саміт країн із найбільшими економіками. І учасники саміту погодили спільну декларацію якраз із 52 пунктів. Доволі змістовних – у них відображено багато наявних глобальних проблем.

Формально декларацію підтримала й Росія, однак реально вона порушує більшість із тих речей, які містяться в декларації. А деякі болісні глобальні проблеми, які «двадцятка» декларує вирішити, взагалі свідомо створені Росією.

(...). Ось із пункту 4-го декларації: «Важливо підтримувати міжнародне право й багатосторонню систему, яка гарантує мир і стабільність... Сьогоднішня ера не повинна бути ерою війни».

І це тоді, коли Росія мобілізувала всі ресурси, щоб не просто перетворити наш час на час війни, а щоб стати найбільшою в історії державою-терористом.

Пункт 5-й декларації: Росія каже, що нібито разом з іншими вживатиме заходів для сприяння енергетичній стабільності та стабільності ринків.

І в той самий час, коли цей саміт в Індонезії ще триває, Росія здійснює ракетну атаку проти нашої країни. Майже сто ракет – саме проти енергетики. Наступного дня – ще ракетна атака. І не лише проти електростанцій, а й проти об'єктів газовидобування. Ось така енергетична стабільність по-російськи.

Пункт 13-й балійської декларації щодо протидії кліматичним змінам. Росія нібито підтверджує захист навколишнього природного середовища, а сама знищила в нашій країні своєю агресією вже майже 3 мільйони гектарів лісів! Вони спалені обстрілами. І це лише один із тисяч злочинів Росії проти довкілля.

Пункт 22-й декларації: «Країни докладатимуть усіх зусиль для своєчасного доступу до вакцин, терапевтичних та діагностичних засобів».

А насправді сотні лікарень знищені російськими обстрілами. На більшій частині території, яку Росія окупувала, взагалі немає доступу до медицини. Навіть до найпростіших ліків, до хірургічних операцій, до інсуліну... І це у Європі. У 2022 році.

І так майже всі 52 пункти балійської декларації. Читаєш і бачиш, наскільки Росія забрехала і що вона зараз – найбільша загроза для світу.

Наведу ще 44-й пункт. У ньому, зокрема: «Доступ до освіти є правом людини та ключовим інструментом інклюзивного й сталого економічного відновлення».

А знаєте, скільки освітніх закладів в Україні російська армія зруйнувала за дев'ять місяців війни? 2719 зазнали обстрілів, а 332 зруйновані повністю. Це університети, школи...

(...). Треба бути активними в поширенні правди про війну та спровоковані нею кризи. Це те, що точно можете робити й усі ви. Будь ласка, говоріть про те, що відбувається, і знайдіть зручний для себе формат підтримки чесних медіа чи блогерів, які висвітлюють глобальні справи, зокрема російську агресію.

І, будь ласка, шукайте конкретні проекти, які можуть допомогти нашому захисту й нашим людям. Що більше буде колективних зусиль, то

швидше ми змусимо Росію піти з території України й виконувати зобов'язання перед світом. (...).

Африканські країни побачили, як Росія заблокувала Чорне море, і почали підтримувати Україну – Володимир Зеленський під час спілкування зі студентами Ірландії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні поступово, країна за країною, держави Африканського континенту починають розбиратися, що відбулося. Що вони були дезінформовані. Що Росія – справді агресор, що вона не поважає свободу, не підтримує життя, а робить навпаки. Кілька країн з'явилося на Африканському континенті, які нас підтримують, і ми це бачимо за результатами голосування за резолюції.

(...). Африканські країни побачили, як Росія абсолютно ганебно заблокувала Чорне море. Заблокувала постачання зерна – пшениці, кукурудзи – з України до Африканського континенту... І коли країни почали це бачити, коли суспільства деяких країн почали це відчувати, тоді вони почали розплющувати очі.

Водночас Володимир Зеленський констатував: залишаються деякі країни Африки, які на рівні лідерів не бачать ні деструктивних дій Росії, ні допомоги України, яка ініціювала програми підтримки держав, що страждають від продовольчої кризи.

(...). На думку Глави держави, це відбувається, зокрема, через потужний вплив російської пропаганди та дезінформації, яка поширюється на Африканському континенті останні 30 років. Водночас розвинутих відносин між Україною та країнами Африки довгі роки не було.

Володимир Зеленський зазначив, що нині одним із ключових завдань для України й для нього особисто є об'єднання всього світу, зокрема й країн Африки, задля тиску на Росію з метою припинення її агресії на українській території.

Президент України Володимир Зеленський:

Для нас дуже важлива допомога і в ООН – це політично-дипломатична допомога. Допомога при голосуванні й підтримці відповідних резолюцій. І тут нам украй потрібна підтримка Африканського союзу і країн Африканського континенту.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Протягом усієї доби енергетики працювали, щоб відновити нормальну технічну можливість постачання електрики, завдяки чому сьогодні аварійних відключень уже значно менше. Станом на вечір у більшості областей, де тривають відключення, діяли саме стабілізаційні

погодинні графіки. Аварійні ж відключення застосовували більшою мірою на Одещині та в Києві.

Важка ситуація з енергопостачанням зберігається загалом у 17 регіонах та в столиці. Київщина й Київ, дуже важко – Одещина, а ще Вінниччина й Тернопільщина...

У Херсоні сьогодні відкрили спеціальні пункти – «Пункти Незламності». Перші два. Буде більше. Поки налагоджується електрика в місті, люди можуть підзарядити телефони, зігрітися, випити чаю й отримати допомогу. Розгорнули там зв'язок, є «Старлінки» тощо.

Ми знаємо, що людям дуже складно, бо окупанти зруйнували все перед втечею. Але ми все підключимо, все відновимо.

(...). Також звернувся до учасників безпекового форуму в канадському Галіфаксі – це один зі світових безпекових форумів. Іще раз представив українську формулу миру і запросив Канаду та інших наших партнерів обрати для себе такий компонент формули миру, у якому вони можуть проявити своє лідерство максимально.

Саме в цьому і є сенс того, як ми викладаємо наші пропозиції щодо відновлення миру. Ми їх розклали на елементи – те, з чого складається російська агресія. І робимо все, щоб знешкодити кожен із цих елементів і щоб через це знешкодити агресора.

Я щодня отримую дуже позитивний фідбек у світі на цей наш підхід – провідні лідери підтримують українську конструктивність. І я вірю, що нам вдасться реалізувати нашу формулу миру.

Наджорстокі бойові дії на Донеччині тривають і досі, жодних пом'якшень боїв чи передишок не було. Лише за вчорашню добу відбито близько сотні російських атак у Донецькій області. Всі наші воїни, які тримають позиції на Донбасі, – справжні герої.

Я хочу сьогодні особливо відзначити прикордонників Харківського та Сумського загонів, які зараз діють саме на Донеччині. Їхні мінометні розрахунки дуже допомагають, не даючи спокою окупантам. Це те, що треба, хлопці! Дякую вам!

Також дякую бійцям 4-ї бригади оперативного призначення Нацгвардії, яка захищає Україну на Бахмутському напрямку. Розумна ініціатива та стійкість – це дві речі, які забезпечують надзвичайно корисні результати.

На жодній із ділянок фронту не пасуємо перед ворогом. Усюди відповідаємо, усюди тримаємо позиції. На визначених ділянках готуємо майбутні успіхи.

Говорив сьогодні з Президентом Туреччини Ердоганом. Подякував за зусилля для подовження нашої експортної зернової ініціативи. Обговорили ще й деталі нашої нової гуманітарної ініціативи Grain from Ukraine. Сподіваюся, що Туреччина долучиться до її реалізації. Звичайно, приділили увагу і безпековій співпраці, і ситуації в енергетиці.

Завтра в нас буде дуже активний день, і зовсім не вихідний. Очікуємо новин і можливостей для України. І вже готуємо для них відповідний ґрунт.

А сьогодні хочу сказати ще одне – привітати. Привіти всіх сержантів Збройних Сил України з їхнім професійним днем. Сьогодні вже багато було сказано теплих слів і в армії, і в суспільстві.

Сержанти – це справді ті люди, які забезпечують реальну єдність і взаєморозуміння між командирами та солдатами. Сержантський корпус – це справжня опора армії, і я дякую всім нашим сержантам, які вповні відповідають цим словам. (...).

Президент України виступив зі зверненням до учасників Halifax International Security Forum ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Певно, більшість дискусій на цьогорічному форумі буде стосуватися одного питання: як закінчити російську війну.

Але я прошу вас формулювати завдання точніше: як відновити справжній мир.

Просто закінчення війни ще не гарантує миру. Росія зараз шукає короткострокового затишшя – паузу, щоб відновити сили. Хтось назвав би й це закінченням війни. Але така пауза лише погіршить ситуацію.

Не можна назвати миром і будь-які ідеї поступок нашою землею або нашим суверенітетом, які колись звучали. Аморальні компроміси неминуче призведуть до нової крові.

Справжній довготривалий і чесний мир може стати результатом лише повного демонтажу всіх елементів російської агресії.

Україна запропонувала саме таку формулу миру. Я представив її Генасамблеї ООН і саміту «двадцятки». І я прошу вас допомогти нам реалізувати цю формулу! Це єдиний шлях до справжнього миру.

(...). Я пропоную вам, шановні учасники й учасниці форуму, обрати можливі варіанти лідерства для ваших країн. Кожен пункт нашої формули миру містить пропозиції конкретних рішень. Будь ласка, оберіть, у якому пункті ви можете допомогти.

Вірю, що Канада, яка так змістовно нас підтримує, також обере для себе один з пунктів формули миру і проявить всю силу свого лідерства.

Я запевняю вас: мир можливий! Але, щоб мир був, маємо зробити неможливою російську агресію – усі елементи агресії. (...).

Президент України зустрівся з Прем'єр-міністром Великої Британії в Києві ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з Прем'єр-міністром Великої Британії Ріші Сунаком, який уперше прибув до нашої країни з візитом.

Глава держави відзначив що перший візит Ріші Сунака до України у статусі голови британського уряду став надзвичайно змістовним і корисним для обох держав.

Президент України Володимир Зеленський:

Передусім я дякую Прем'єр-міністру за принципову підтримку України й за максимальну конструктивність у наших переговорах. Ми сьогодні обговорили всі питання, важливі для наших країн і для глобальної безпеки.

(...). Під час зустрічі сторони обговорили можливості захисту української та європейської енергетичної безпеки.

Президент України Володимир Зеленський:

Я дуже вдячний за ті пропозиції, про які сказав пан Ріші Сунак та його команда. Вони змістовні, підготовлені. Дуже вдячні й розраховуємо на вас.

Він також наголосив на важливості максимально ефективного обмеження експортної ціни на російські енергоресурси, яке має запрацювати найближчим часом. Адже Росія повинна відчувати такі ж болісні втрати, як ті, які вона спричиняє для інших.

(...). Прем'єр-міністр Великої Британії зі свого боку відзначив мужність українського народу, яка надихає весь світ.

Ріші Сунак наголосив, що Велика Британія допомагатиме Україні доти, поки наша держава не здобуде мир.

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак:

Ми продовжуватимемо надавати допомогу, поки ви тиснете на російські війська, поки ваші об'єкти інфраструктури, ваші домівки знищують.

За словами Ріші Сунака, Велика Британія надасть нову військову допомогу, а також продовжить навчання українських військових медиків та інженерів. Крім того, заплановано передати зимове обладнання для військових, а також гуманітарну допомогу на суму понад 16 млн фунтів стерлінгів.

Ріші Сунак зазначив, що Велика Британія сподівається прийняти наступного року конференцію з відбудови України.

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак:

Сподіваймося, що ми зможемо закінчити цю варварську війну й забезпечити справедливий мир, коли буде верховенство права, мир і повага до суверенітету держави, а ті, хто скоїв воєнні злочини, будуть притягнуті до відповідальності.

Володимир Зеленський і Ріші Сунак вшанували пам'ять українських захисників ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак (...) ушанували пам'ять українських захисників та оглянули виставку знищеної російської техніки.

Лідери поклали квіти до Стіни пам'яті загиблих за Україну, що біля Михайлівського Златоверхого монастиря, і вшанували пам'ять українських воїнів хвилиною мовчання.

Прем'єр-міністр Великої Британії також встановив лампаду до пам'ятного знака жертвам Голодомору 1932-1933 років, що розташований на Михайлівській площі.

Після того Володимир Зеленський і Ріші Сунак оглянули виставку знищеної військової техніки російських окупантів, яку розгорнуто на Михайлівській площі.

Під головуванням Володимира Зеленського відбулося чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у суботу провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

Члени Ставки заслухали доповіді Головнокомандувача Збройних Сил України та командувачів військ оперативних напрямків про ситуацію на фронті. Окремо зупинилися на обставині на Донеччині. Було визначено заходи для посилення угруповання українських військ з метою відбиття атак противника.

Учасники засідання також розглянули потреби сил оборони для подальшої деокупації територій на півдні та сході України, зокрема забезпечення підрозділів технікою, озброєнням та необхідним обладнанням.

Крім того, було заслухано інформацію про поточну ситуацію в енергетичній системі, перебіг робіт з ліквідації наслідків ракетних ударів Росії в різних регіонах України та відновлення енергопостачання на щойно деокупованих територіях. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Як і завжди, сьогодні отримував доповіді щодо відновлювальних робіт в енергетиці. По всій країні працюємо, щоб стабілізувати ситуацію.

Найбільше проблем з електрикою – Київ і область, Одеса й область, Харків і область. Вінниччина, Тернопільщина, Черкаси, Чернігів та інші регіони – енергетики роблять усе можливе, щоб дати людям нормальне життя.

Херсон – відновлюємо транспортне сполучення. Є перший потяг із Києва. Щодня створюємо нові можливості для людей.

Готуємо вагомими міжнародні події – вже найближчим часом. Усе, що потрібно для нашого захисту, ми забезпечимо.

Усіх, кого можна залучити до підтримки нашої держави, ми залучаємо. (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

50 світових пам'яток говорять українською: Олена Зеленська розповіла про нові аудіогіди ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська підсумувала важливий етап реалізації проекту із запровадження україномовних аудіогідів: уже 50 визначних культурних та історичних пам'яток у 32 країнах говорять українською.

Так, нещодавно відбувся запуск чотирьох аудіоекскурсій у трьох країнах: Азербайджані, Словаччині та Норвегії.

В Азербайджані україномовний аудіогід запрацював у історико-художньому заповіднику «Гобустан», який входить до списку Світової культурної спадщини ЮНЕСКО. У цьому унікальному місці знайдено понад 6 тис. наскельних малюнків, його вважають одним із перших на планеті, де зароджувалося мистецтво. Голосом цього аудіогіда став український співак Олексій Сагаловський. До речі, це вже другий україномовний аудіогід у країні. Перший запрацював два роки тому в Азербайджанському національному музеї килима.

У Словаччині українською заговорив найбільший готичний храм Братислави – костел Святого Мартіна, що входить до списку національних пам'яток країни та є одним із її найважливіших духовних центрів. Майже годинну екскурсію костелом підготував українською Іван Яцканин, голова Спілки українських письменників Словаччини.

Ще два україномовних гіді запустили в Осло, столиці Норвегії. Перший з'явився на автобусному турі Oslo Hop-on Hop-off bus. Його презентували на спеціальній екскурсії. У ній взяли участь українці, котрі були вимушені залишити батьківщину через повномасштабну агресію Росії. Українська також зазвучала в Музеї Фрама, який є одним із найбільш відвідуваних музейних закладів Норвегії. Його експозиція присвячена історії норвезьких полярних експедицій.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Це надзвичайно цінно, коли приходиш до музею світового рівня й бачиш, що твоя рідна мова є в переліку тих, якою можна прослухати екскурсію. Це ж не лише про зручність – це й про відчуття «мені тут раді». Про повагу, визнання, про солідарність. Особливо зараз, коли українську мову й культуру Росія намагається знищити разом з їх носіями – книгами, музеями, людьми. Це одна з причин, чому ми працюємо над запровадженням українських аудіогідів у найвизначніших культурних пам'ятках: бо хочемо, щоб наша мова звучала на весь світ.

Втілення проекту зі створення аудіогідів українською мовою у культурних пам'ятках світу за ініціативою першої леді України було

розпочато у 2020 році. Це спільний проект дружини Президента та Міністерства закордонних справ, який реалізується завдяки співпраці з посольствами та консульствами України у світі.

У межах проекту україномовні аудіогіди вже функціонують у Колізеї (Італія), Версалі (Франція), галереї Альбертіна та палаці Шенбрунн (Австрія), палаці Долмабахче (Туреччина), Лондонському Тауері, палаці Шарлоттенбург (Берлін), Музеї Ваза (Швеція) тощо.

Символ незворотності змін у суспільних відносинах: Олена Зеленська у Києві презентувала друкований «Довідник безбар'єрності» (Президент України Володимир Зеленський).

У Міжнародний день толерантності у Києві відбулася презентація друкованого «Довідника безбар'єрності» – гід з коректної взаємодії, створеного з ініціативи першої леді Олени Зеленської.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Війна диктує умови, у яких змінюється все як ззовні, так і всередині нас. Я не знаю жодної української родини, яку б не зачепила російська агресія – безпосередньо або через близьких. Але я знаю, що людина, її життя, права, гідність, майбутнє, добробут – це те, за що ми й далі б'ємося. Важливий компонент цього, базовий ціннісний принцип – етика спілкування та нашої взаємодії.

Перша леді розповіла, що ідея проекту виникла в листопаді 2020 року на зустрічі з учасниками спільноти «Бізнес без бар'єрів». Майже за рік у співпраці з громадськими організаціями, правозахисниками, психологами, батьками, які виховують дітей з інвалідністю, українськими та міжнародними експертами було створено «Довідник безбар'єрності» та запущено його електронну версію. Презентацію друкованого посібника планували провести на столичному «Книжковому Арсеналі» у травні цього року, однак через повномасштабне вторгнення РФ плани довелося змінити, але не скасувати.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Завдяки величезній команді проекту, експертам, бізнесам довідник вийшов друком, щоб бути провідником толерантності в нашому суспільстві. Так зерно безбар'єрності, посіяне ще на зустрічі в листопаді 2020 року, попри все пустило свої паростки. Як коректно звертатися до того, хто повернувся з фронту, втративши кінцівки? Як запропонувати допомогу людині з інвалідністю? Чи коректно брати під руку незрячу людину, коли супроводжуєте її? Чому, запрошуючи людину на кріслі колісному прогулятися, краще казати «пішли», а не «поїхали»? Відповісти на ці питання зараз – це можливість, щоб усім нам було зручно.

Презентація відбулася за участю представників органів влади, громадянського суспільства, експертного середовища та бізнес-спільноти. Спеціальними гостями заходу стали правозахисник та адвокат Масі Найєм, який втратив око через поранення, легкоатлетка-паралімпієць Яна Лебедева та Олександр Будько, який втратив кінцівки внаслідок поранень під Ізюмом.

Вони на власних прикладах розповіли про важливість спілкування та взаємодії, заснованих на повазі до людини. (...).

Олена Зеленська взяла участь у діалозі з молоддю «Скажи чесно, ти як?» (Президент України Володимир Зеленський).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у діалозі з молоддю «Скажи чесно, ти як?». Захід відбувся напередодні Всесвітнього дня дитини за сприяння Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні, МОЗ та ГО «Безбар'єрність» у межах ініціативи дружини Президента щодо створення Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.

До діалогу також приєдналися: засновниця громадського руху підлітків Teenergizer Яна Панфілова, українські зірки Роксолана, Wellboy, Олександр Педан, а також молодь з усієї країни.

Завдання діалогу – допомогти молодим людям, які відчувають пов'язаний із війною стрес, і зрозуміти, які інструменти можуть бути застосовані для самопомоги.

Після публічної дискусії відбулася стратегічна сесія за участю молодих людей, представників галузевих міністерств, уряду, парламенту, Офісу Президента, громадського сектору та міжнародних партнерів, а також українських експертів.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Разом із партнерами ми докладаємо зусиль, щоб діти й молодь не несли тягар, породжений воєнним часом. Зокрема, формуємо комплексну систему послуг із психічного здоров'я та психосоціальної підтримки для них. Вдячна учасникам стратегічної сесії. Ваші напрацювання будуть використані в роботі над Національною програмою психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.

Засновниця громадського руху підлітків Teenergizer Яна Панфілова:

Сьогодні ціле покоління моїх друзів, наших однолітків-консультантів, молодих жінок, студентів і дітей покинуло свої міста, селища й села, домівки, навчання та членів родин. Ми – не статистика. За кожним вимушеним переселенцем і внутрішньо переміщеною особою – трагічна історія відчаю та депресії. Але навіть після того, як ця війна закінчиться, молоді люди в Україні ще довгі роки страждатимуть від психічних шрамів унаслідок цього конфлікту. Під час і після цієї кризи ми повинні забезпечити молодим людям доступ до професійних послуг у сфері психічного здоров'я, особливо до консультування рівних.

Під час заходу також відбулося вручення офіційної відзнаки Національного реєстру рекордів України. 5224 дитини взяли участь у всеукраїнському флешмобі з навичок швидкої психологічної допомоги #Спільно_дбай до Всесвітнього дня психічного здоров'я, який відзначався 10 жовтня. (...).

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Німеччина взяла на себе транспортні витрати судна з зерном, що прямує з України в Ефіопію ([Укрінформ](#)).

Німеччина бере на себе витрати з транспортування у розмірі \$14 мільйонів для судна з пшеницею з України до Ефіопії.

Німецьке посольство в Україні зазначило, що 25 000 тонн пшениці, яку надала Україна, вже на шляху до Ефіопії.

«Таким чином Україна проявляє велику солідарність з людьми у Північно-Східній Африці в той час, коли сама потребує підтримки. Німеччина підтримує ініціативу через Всесвітню продовольчу програму ООН (WFP) і бере на себе витрати з транспортування у розмірі 14 мільйонів доларів для судна, яке цього тижня вийшло з порту в Одесі. 1,6 мільйона людей в Ефіопії зможуть отримати зерно, що покриє їхні потреби щонайменше на один місяць», – наголосило посольство.

Дипломатичне представництво підкреслило, що це також демонструє, що Чорне море має залишатися відкритим, бо світові потрібне українське зерно.

Президент США Джо Байден просить Конгрес виділити Україні понад 37 мільярдів доларів екстреної допомоги ([Укрінформ](#)).

Як зазначається, з цих коштів 21,7 млрд доларів має бути спрямовано на військову, розвідувальну та іншу оборонну підтримку, 14,5 млрд доларів – на гуманітарну допомогу й підтримку функціонування українського уряду, \$900 млн – на охорону здоров'я та підтримку українців, які проживають у США, а також \$626 млн – на підтримку ядерної безпеки України й модернізацію стратегічного резерву нафти та нафтопродуктів.

Останніми місяцями допомога США була зосереджена на системах протиповітряної оборони та забезпеченні постачання боєприпасів в Україну.

Варшава заборонила лаврову в'їзд на міністерську зустріч ОБСЄ ([УНН](#)).

Варшава заборонила міністру закордонних справ російської федерації сергію лаврову брати участь у зустрічі на рівні глав зовнішньополітичних відомств ОБСЄ, яка відбудеться у Лодзі 1-2 грудня.

«Варшава вирішила заборонити міністру закордонних справ росії сергію лаврову в'їзд до Польщі на міністерську зустріч ОБСЄ в Лодзі 1-2 грудня. росія відповіла гнівним листом до ОБСЄ», – написав він у Twitter.

Радіо Свобода отримало листа, в якому постпредство росії звернулося до ОБСЄ з приводу рішення Польщі.

«З огляду на безпрецедентний характер рішення польської влади та серйозні наслідки для організації [безпеки та співробітництва в Європі], російська сторона розраховує, що учасники майбутньої зустрічі дадуть принципову оцінку, а також засудять цю акцію Варшави, безпрецедентну за всю історію ОБСЄ», – йдеться у повідомленні російської федерації надісланому до ОБСЄ.

Чеський парламент визнав режим РФ терористичним, згідно з резолюцією Ради Європи ([УНІАН](#)).

Як повідомило видання Novinky.cz, документ про визнання режиму РФ терористичним представила депутат від партії STAN Барбора Урбанова.

Депутат від партії STAN Барбора Урбанова:

Російська Федерація абсолютно не поважає фундаментальні права людей, атакує ключові об'єкти інфраструктури та цивільні об'єкти, намагається залякати українських громадян і підірвати суверенітет держави. Це відповідає терористичним методам.

Віце-спікер нижньої палати парламенту Ольга Ріхтер:

Володимир Путін і його керівництво – це ті, хто почав війну. На їхніх руках кров тисяч мирних жителів. Практика Кремля нагадує найпохмуріші часи сталінізму.

Депутат Ян Якоб:

Якщо хтось поводить як терорист, він і є терорист.

Резолюцію також підтримала частина опозиційного руху ANO. В цілому «за» визнання російського режиму терористичним проголосували 129 з 156 законодавців. Окремі депутати утрималися, а проти виступила антиєвропейська партія «Свобода і пряма демократія».

ЄС наприкінці листопада представить новий пакет санкцій проти Росії і Білорусі ([УНІАН](#)).

Дев'ятий пакет санкцій ЄС проти Росії та Білорусі скоріш за все буде представлений ближче до кінця місяця, з розрахунком, щоб схвалити його на початку грудня.

ЄС фінально затвердив останній, восьмий пакет санкцій проти Росії на початку жовтня – до початку масованих російських ударів по енергетичній інфраструктурі України.

G20 погодила спільну заяву з жорсткою позицією щодо війни в Україні ([УНІАН](#)).

«Велика двадцятка» (G20) на саміті в Індонезії погодила спільну заяву з жорсткою позицією щодо війни Росії проти України.

Лідери G20 в середу, 16 листопада, зробили заяву, в якій йдеться, що вони «найрішучішим чином засуджують» агресію РФ проти України, пише Reuters.

За даними західних ЗМІ, оприлюднених 15 листопада, в проекті 16-сторінкової спільної декларації лідерів «Великої двадцятки» йшлося, що більшість членів різко засудили війну проти України.

Один з європейських дипломатів сказав, що були інші погляди і різні оцінки ситуації і антиросійських санкцій.

Глава Міністерства закордонних справ Росії говорив, що його країна наполягала на внесенні змін у формулювання, які стосувалися засудження її дій.

США покарали виробників та постачальників іранських дронів у Росію ([УНІАН](#)).

Мінфін США запровадив санкції проти компаній за виробництво та постачання безпілотників з Ірану до РФ. Також санкції введено проти злочинців з ПВК «Вагнер», які причетні до купівлі та застосування дронів проти України.

Посол України в США Оксана Маркарова:

Сьогодні OFAC Мінфіну США запровадило санкції проти: виробників дронів в Ірані – Shahed Aviation Industries Research Center; компаній, що пересилали дрони в Росію «Success Aviation Services FZC» та «i Jet Global DMCC»; злочинців з ПВК Вагнер, які причетні до купівлі та застосування дронів проти України.

Важливо, що санкції стосуються всього ланцюжка: від розробки та виробництва до закупівлі і використання іранських дронів.

Санкції розповсюджуються на усі міжнародні компанії, причені до передачі дронів РФ.

І ще додатково і дуже важливо, що Мінфін і Мінторг США видали роз'яснення – попередження для компаній не займатися такого типу протиправною діяльністю.

Генасамблея ООН ухвалила резолюцію про репарації Україні від росії ([Громадське](#)).

Генеральна Асамблея ООН більшістю голосів ухвалила резолюцію «Забезпечення засобів правового захисту та репарацій у зв'язку з агресією проти України», яку підготувала Україна за співавторства майже пів сотні країн.

Резолюцію підтримали 94 країни, проти проголосували 13, іще 74 вирішили утриматися.

Проти резолюції виступили росія, Білорусь, Китай, Куба, Північна Корея, Еритрея, Ефіопія, Іран, Малі, Нікарагуа, Сирія, Зімбабве та Центральноафриканська Республіка.

У резолюції держави ООН підтвердили, що росія має бути притягнута до відповідальності за порушення міжнародного права, зокрема її агресію, а також міжнародного гуманітарного права і прав людини. Відповідно,

юридичні наслідки для РФ мають передбачати відшкодування збитків, завданих Україні.

Також Генасамблея «визнає необхідність створення у співпраці з Україною міжнародного механізму відшкодування збитків».

Документ містить рекомендації державам щодо створення міжнародного реєстру таких збитків для документування доказів та інформації щодо шкоди, втрати або каліцтва, заподіяних війною фізичним і юридичним особам, а також державі.

Проект резолюції вніс постійний представник України при ООН Сергій Кислиця.

У ЄС заявили про готовність запровадити обмеження цін на російську нафту ([УНІАН](#)).

Європейський Союз запровадив усі необхідні інструменти щодо обмеження цін на російську нафту, аби пришвидшити спустошення військової скарбниці країни-агресора РФ.

Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн:

Європа «готова» до обмежень.

Ми запровадили всі необхідні інструменти в Європейському союзі. Важливо не тільки спустошити військову скриню Росії, але й дуже важливо для багатьох вразливих країн мати прийнятний рівень цін.

Можливий рівень ціни обмеження на російську нафту поки що не визначено.

Санкції проти Росії можуть діяти і після закінчення війни – міністр фінансів США ([УНІАН](#)).

Після укладення мирної угоди з Україною санкції проти Росії можуть бути переглянуті. Однак це не означає, що всі обмеження відразу перестануть діяти.

Міністр фінансів США Джаннет Єллен:

Я вважаю, що в контексті якоїсь мирної угоди коригування санкцій можливе і може бути доречним. Однак, це не означає зняття всіх обмежень з держави-агресора в разі завершення війни.

У Гаазі провели конференцію щодо розслідування воєнних злочинів РФ в Україні ([Укрінформ](#)).

У Гаазі відбулася дводенна конференція за участю українських та міжнародних адвокатів, прокурорів, суддів, науковців щодо координації зусиль, спрямованих на розслідування злочинів скоєних росією в Україні та забезпечення правосуддя.

Фахівець із кримінального права Крістіна Ван ден Вінгарт:

Мій перший висновок з цієї конференції полягає в тому, що є величезна потенційна готовність переслідувати, розслідувати і притягувати до

відповідальності, а також здатність це виконати. Величезна кількість суддів і прокурорів готові взяти на себе цю відповідальність.

За її словами, Україні треба вірити у справедливість, адже так само ніхто не очікував, що колись, наприклад, Мілошевич може опинитися в Гаазі.

«Ви знаєте, коли йшла війна в Югославії, ніхто не очікував, що побачить Мілошевича чи Караджича в Гаазі. Візьмемо Сьєрра-Леоне – ніхто не очікував побачити Чарльза Тейлора, а він врешті-решт був притягнутий до відповідальності і покараний. Подивіться на Судан, на президента Аль-Башира, він довгий час був захищений, його не видавали суду, але зараз він у в'язниці. Отже, все це сталося завдяки зміні режиму. Це, мабуть, єдиний спосіб, через який ми можемо побачити путіна перед судом», – зазначила Крістіна ван ден Вінгарт

Метою конференції було визначити основні виклики, вивчити найкращі практики від міжнародних та національних експертів, а також поділитися ідеями та думками щодо того, як Україна може діяти далі.

Бюджет Євросоюзу на 2023 рік погодили зі згадкою про Україну (Укрінформ).

Представники Ради ЄС та Європейського Парламенту оголосили у вівторок про досягнення політичної згоди навколо бюджету ЄС на 2023 рік, який, зокрема, відображує кризові явища, що пов'язані з російською агресією проти України, та передбачає певні витрати на програми допомоги для таких країн, як Україна та Молдова.

«Європейський Парламент та Рада ЄС, виходячи з пропозицій Єврокомісії, досягли згоди навколо бюджету ЄС на 2023 рік. Така угода передбачає бюджетні зобов'язання в обсязі €186,6 мільярда та обсяг платежів у розмірі €168,7 мільярда. Після ухвалення цей бюджет дозволить ЄС мобілізувати суттєві ресурси для пом'якшення важких наслідків агресивної війни росії проти України як у самій країні, так і в південному сусідстві ЄС та у країнах-членах», – йдеться у повідомленні Єврокомісії.

Як зазначається, прийнятий бюджет буде спрямований і на відновлення європейської економіки після наслідків пандемії коронавірусу, а також витрати на просування проєктів із «зеленої» та цифрової трансформації Європи, підвищення стійкості ЄС, його сусідів та партнерів.

Зі згаданої суми €14,7 мільярда призначені для підтримки сусідства ЄС, для програм розвитку та співробітництва. Це означає цільове збільшення фінансування так званого Інструменту сусідства, розвитку та міжнародного співробітництва (NDICI) до €12,3 мільярда. Головні пріоритети при цьому надаються Україні й Молдові, процесам міграції у південному сусідстві ЄС, а також програмі гуманітарної допомоги для реагування на кризові ситуації по всьому світу.

€1,5 мільярда будуть призначені для фінансування Фонду з притулку, міграції та інтеграції, ще €956,8 мільйона – для Інтегрованого фонду охорони кордонів. Це передбачає збільшення фінансування проєктів, що пов'язані з

регулюванням міграції та розвитком прикордонного контролю, включаючи підтримку для країн-членів, що приймають у себе біженців з України.

€3,0 мільярди так званого Фонду поєднання Європи планується витратити на вдосконалення та розвиток транспортних шляхів та покращення транскордонного сполучення. При цьому акцент робитиметься на зміцненні «коридорів солідарності» між ЄС і Україною, який використовується для експорту сільськогосподарських та інших товарів з України на світовий ринок. €20 мільярдів призначені для зниження напруги у системі енергозабезпечення в рамках стратегії ЄС REPowerEU.

€295,2 мільйона буде витрачено на покращення так званої військової мобільності, що передбачає розвиток транспортних шляхів, інфраструктури та усунення штучних адміністративних бар'єрів для пересування важкої військової техніки та підрозділів з однієї частини ЄС до іншої. Це також є відповіддю на виклики у сфері безпеки, що з'явилися в результаті агресії росії проти України.

На розвиток освітньої програми Erasmus+, у тому числі, на підтримку учнівської молоді та студентів, які були вимушені покинути Україну внаслідок російської агресії, спрямують €3,7 мільярда. €332,8 мільйона буде витрачено на сектор культури та програми в рамках креативного сектору.

ЄС також планує спрямувати €62.9 мільярда на економічне відновлення, за рахунок розвитку інвестицій у програми економічного та соціального розвитку, а також на розвиток регіонів. Як свідчить досвід поточного року, частина цих коштів виплачується державам-членам для покриття витрат на облаштування українських громадян, що вимушені шукати притулку на території ЄС.

«Разом із бюджетом на 2023 рік інституції ЄС погодилися представити додатки до бюджету 2022 року, як це було запропоновано на початку року. Після завершення процесу погодження Єврокомісія буде спроможною продовжувати підтримувати та надавати допомогу Україні, допомагати країнам-членам, які відчувають приток мігрантів та біженців з України», - йдеться у документі.

На додаток до посилення бюджетної пропозиції Єврокомісія запропонувала 9 листопада безпрецедентний пакет допомоги для України в обсязі 18 мільярдів євро на 2023 рік. Ця допомога надаватиметься у формі кредитів на дуже привабливих умовах: кредити будуть виплачуватися на регулярній основі протягом 2023 року.

Річний бюджет на 2023 рік має пройти процедуру формального затвердження на рівні Ради ЄС та Європейського Парламенту. Пленарне засідання ЄС, де голосуватиметься ця пропозиція, відбудеться 23 листопада. 2022 року.

Рада МАГАТЕ у резолюції закликала РФ припинити окупацію ядерних об'єктів в Україні ([Укрінформ](#)).

Керівна рада Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ), що складається з 35 країн, ухвалила третю резолюцію від початку повномасштабної війни в Україні, в якій закликала росію припинити всі дії на українських ядерних об'єктах.

За словами дипломатів, які взяли участь у закритому голосуванні у четвер, резолюцію підтримали 24 держави із 35-ти, утрималися 7 країн - Кенія, Намібія, Індія, Пакистан, Саудівська Аравія, Південна Африка та В'єтнам. Проти проголосували росія та Китай. Ще дві країни не були присутніми під час голосування.

«Рада висловлює серйозне занепокоєння тим, що російська федерація не прислухалася до закликів Ради негайно припинити всі дії проти та на ядерних об'єктах в Україні, і просить російську федерацію зробити це негайно», – йдеться у документі.

Європейський Союз заморозив російських активів на суму 68 мільярдів євро (Укрінформ).

Найбільша кількість заморожених активів знаходиться в Бельгії – близько 50 мільярдів євро. Друге місце посідає Люксембург – 5,5 мільярда євро. Разом з Італією, Німеччиною, Ірландією, Австрією та Францією на їхню частку припадає понад 90% заморожених активів, йдеться у повідомленні.

Крім того, ЄС міг заморозити до 33,8 мільярда євро національних резервів рф. Як наголошується у документі, зараз ця цифра «перебуває на стадії оцінки, тому не підлягає цитуванню».

Банк Канади оголосив про випуск облігацій на підтримку України (УНН).

Банк Канади в п'ятницю заявив, що випустить п'ятирічні облігації на суму 500 мільйонів доларів, які нададуть канадцам можливість безпосередньо підтримати Україну, пише УНН з посиланням на Reuters.

Облігації під назвою «Українські суверенні облігації» (Ukraine Sovereignty Bond) будуть номіновані в канадських доларах та випущені наприкінці листопада, йдеться у повідомленні банку.

Військова допомога

Нідерланди надали Україні військової допомоги вже на €800 мільйонів євро (Укрінформ).

Гроші, зокрема, були витрачені на броньовані гаубиці, зенітні комплекси, боєприпаси, протитанкову зброю, йдеться в огляді Міноборони.

Водночас Міністерство оборони Нідерландів не хоче розголошувати детальну інформацію з військово-стратегічних міркувань.

Міністр оборони Нідерландів Кайса Оллонгрєн вважає, що нідерландська військова підтримка дає результат. За її словами, це засвідчило визволення Херсона.

Словаччина передала Україні ще одну самохідну артилерійську установку Zuzana-2 ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Словаччини Ярослав Надь:

Радий підтвердити, що вже сьома гаубиця Zuzana-2 Howitzer була передана українським Збройним силам і готова захищати невинні життя. Як повідомляв Укрінформ, на початку червня Надь заявив, що Словаччина підписала з українською стороною контракт на постачання восьми самохідних гаубиць Zuzana-2 для протидії агресії РФ.

У жовтні Словаччина передала Україні ще дві самохідні артилерійські установки Zuzana-2. Також стало відомо, що Німеччина, Данія та Норвегія закуплять для України 16 гаубиць Zuzana-2 словацького виробництва загальною вартістю 92 млн євро. Києву цю зброю поставлять вже наступного року.

У Швеції схвалили військову допомогу Україні на рекордну суму ([УНІАН](#)).

Парламент Швеції схвалив зміни до держбюджету, якими передбачається виділення Україні військової допомоги на рекордну суму. Йдеться про \$287 мільйонів.

«Риксдаг (парламент Швеції – ред.) вирішив надати уряду повноваження виділити Україні оборонні матеріали у 2022 році максимальною вартістю 3 007 800 000 крон. Йдеться про системи протиповітряної оборони й боєприпаси до них, броньовані автомобілі, особисте спорядження, в тому числі зимові набори для захисту тіла, обладнання для наведення гармат, звичайні та камуфльовані намети», – йдеться у повідомленні.

У парламенті Швеції зазначили, що депутати провели всі належні процедури та ухвалили офіційне рішення менш ніж за два робочі дні.

Чехія проведе підготовку близько 4000 українських військових ([Укрінформ](#)).

Уряд Чехії планує у наступному році провести підготовку близько 4 тис. українських військовослужбовців.

Міністр оборони Чехії Яна Чернохова:

Навчання буде проходити в п'ять чотиритижневих циклів, у кожному з яких візьмуть участь до 800 військовослужбовців, і коштуватиме 975 мільйонів крон (41,60 млн дол.).

За словами Чернохової, Україна виявила зацікавленість у підготовці переважно механізованих батальйонів, а також медиків, бійців інженерних та хімічних військ.

Програма підготовки першої групи розпочнеться військовослужбовців уже цього року.

Фінляндія надасть Україні новий пакет військової допомоги на €55,6 мільйона ([УНІАН](#)).

Фінляндія передає Україні чергову партію обладнання, призначеного для оборонних цілей.

Міністр оборони Антті Кайкконен наголосив, що це вже десятий пакет допомоги Україні від Фінляндії:

Зараз готується найбільша поставка обладнання оборонного характеру.

Виходячи з оперативних міркувань і для забезпечення безпечної доставки, вміст пакета не розголошується. Вартість поставки 55,6 млн євро.

Канада виділить Україні військової допомоги ще на \$26 мільйонів ([УНІАН](#)).

Канада оголосила про виділення Україні нової партії військової допомоги вартістю 34 млн канадських дол (близько 26 млн дол США).

Зазначається, що із цих коштів 5 млн дол Канада використовує на забезпечення ЗСУ сучасними супутниковими зображеннями, 18 млн дол – на камери високої роздільної здатності для дронів і решту 10 млн – на зимове спорядження, в тому числі портативні нагрівачі, ковдри та спальні мішки.

У міноборони наголосили, що формували цей пакет військової допомоги на основі безпосередніх запитів України.

Швеція надасть Україні \$287 мільйонів військової допомоги ([Укрінформ](#)).

Швеція надасть Україні новий пакет військової допомоги у розмірі понад 3 млрд крон або 287 мільйонів доларів США.

Прем'єр-міністра Швеції Ульфа Крістерссона:

Це найбільший пакет військової підтримки, ніж усі вісім попередніх пакетів разом узятих. Це найбільша робота, яку ми зробили, ми точно дотримуємося українського списку пріоритетів того, що, на їхню думку, їм потрібно саме зараз.

Міністр оборони Швеції Пол Йонсон оголосив, що новий пакет військового обладнання включає систему протиповітряної оборони та боєприпаси із запасів збройних сил, які вкрай необхідні для захисту України від російських ракет.

Німеччина поповнила список озброєння, яке передасть Україні ([УНІАН](#)).

Уряд Німеччини оновив список військової допомоги Україні.

Повний перелік нових позицій у переліку озброєння:

- боєприпаси для реактивної системи залпового вогню MARS II;
- 8 великовантажних напівпричепи M1070 Oshkosh (раніше: 5);

- 39 захищених позашляховиків, які належали Федеральній прикордонній службі (раніше: 22);
- запасні частини великокаліберного кулемета М2;
- 30 MG3 для броньованих евакуаційних машин (раніше: 6);
- 116 польових обігрівачів;
- 28 датчиків захисту від дронів і глушників (раніше: 18);
- 20 оновлень пропускнуої здатності для електронних пристроїв для захисту від дронів;
- 4 навантажувачі (раніше: 3).

ППО, HAWK, артилерія і ракети: Остін розповів про підсумки «Рамштайну-7» ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони США Ллойд Остін назвав дуже успішним сьоме засідання Контактної групи з питань оборони України та перелічив внески з оборонною підтримкою для ЗСУ, оголошені в середу країнами-учасницями цього формату.

Він зауважив, що зустріч відбулася на тлі ракетних ударів росії по цивільних об'єктах в Україні та бомбардування української енергетичної мережі, що тільки посилило рішучість міжнародних партнерів щодо підтримки України.

«Ми продовжимо підтримувати фундаментальне право України на самооборону та захист основних правил міжнародного порядку», - наголосив глава Пентагону.

Він також зазначив, що під час засідання учасники Контактної групи анонсували нові внески в оборонну підтримку України.

Зокрема, за його словами, Швеція оголосила про пакет допомоги у сфері протиповітряної оборони на суму \$287 мільйонів. Іспанія пообіцяла надіслати в Україну дві додаткових системи HAWK та ракети до них. Канада запропонувала пакет оборонної підтримки на суму \$500 мільйонів, а також підтвердила, що залишається провідним донором зимового обмундирування й обладнання для ЗСУ.

Крім того, Остін відзначив внесок Німеччини в посилення можливостей артилерії в Україні, а також надання ракет до ракетних систем залпового вогню. Греція, за його словами, анонсувала передачу партій 155-міліметрових снарядів, а Польща заявила про поставки додаткових боєприпасів для артилерії і танків, а також систем ППО ближнього радіусу дії.

Глава Пентагону також визнав внесок країн Євросоюзу і Великої Британії у важливу підготовку українського військового персоналу.

Канада продовжила тренувальну місію для українських військових ([Укрінформ](#)).

Канада до кінця наступного року продовжила мандат своєї військової місії з навчання українських захисників навчальним навичкам сучасного бою на території Великої Британії.

Іспанія пропонує щороку готувати 2400 українських військових ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Іспанії Маргарита Роблес:

Ми робимо пропозицію про підготовку в цілому 400 військовослужбовців кожні два місяці. Потенціал, який ми маємо, становить близько 2400 військовослужбовців на рік.

Як зазначається, з цією метою іспанська військова академія в Толедо була «адаптована», щоб українські солдати «могли мати відповідні умови проживання» для виконання своїх навчальних завдань.

Боррель обіцяє надання Україні додаткових систем ППО ([УНІАН](#)).

Віце-президент Європейської комісії, високий представник ЄС з питань зовнішньої та безпекової політики Жозеп Боррель обіцяє, що країни-члени Євросоюзу нададуть Україні додаткові системи протиповітряної оборони.

Він зазначив, що Україна вже отримала різні системи озброєння і потребує боєприпасів до них, аби ці види озброєння були повноцінно дієвими. Він заявляє, що боєприпаси треба постачати на щоденній основі.

«І найбільш важливий запит (від України), який ми отримали, це, безсумнівно, можливості протиповітряної оборони. Україну руйнують з повітря із застосуванням дронів, летючих бомб і ракет. У цьому зв'язку, що Україна потребує більше систем ППО. І це те, що ми збираємося надати», – наголосив Боррель.

ЄС виділив 16 мільйонів євро на навчання українських військових ([УНІАН](#)).

Як зазначається в заяві Ради ЄС, яка розпочинає роботу місії з надання військової допомоги для продовження підтримки України проти російської агресивної війни, відповідні рішення ухвалені з урахуванням оперативних потреб України.

Кошти будуть спрямовані на фінансування надання країнами-членами ЄС боєприпасів, військової техніки та платформ для доставки летальної зброї, а також для транспортування, охорони, обслуговування та ремонту техніки, яка фінансується в рамках цієї допомоги.

США нададуть Україні ще більше засобів ППО ([Укрінформ](#)).

Радник президента США з питань національної безпеки Джейкоб Салліван:

Сполучені Штати рішуче засуджують останні ракетні атаки росії проти України, які, здається, вразили житлові будинки в Києві та інші об'єкти по всій країні.

Ці російські удари лише посилять стурбованість G20 щодо дестабілізуючого впливу війни путіна. Наші думки з хоробрим українським народом, який продовжує демонструвати стійкість і мужність у захисті свого суверенітету та демократії.

Сполучені Штати і наші союзники та партнери продовжуватимуть забезпечувати Україну всім необхідним для свого захисту, включаючи системи протиповітряної оборони. Ми будемо з Україною стільки, скільки потрібно.

Фінляндія може приєднатись до країн, де тренують українських військових ([Укрінформ](#)).

Фінляндія також продовжує надавати Україні військову допомогу, проте, на думку **міністра оборони Антті Кайкконена**, країна могла б забезпечити ще й військовий вишкіл українців.

«Такий варіант не виключається, але це питання залишається відкритим. Коли наша можлива роль у тренувальній операції ЄС стане детальнішою, ми побачимо, як і де навчання буде найбільш доцільним проводити», – сказав Кайкконен.

Наразі 20 фінських військових інструкторів беруть участь у програмі у Британії, яка передбачає базову підготовку українських солдатів.

«Ми також готуємо десятий пакет оборонної матеріальної допомоги Україні. Рішення щодо цього також можуть бути прийняті дуже скоро», – пообіцяв глава Міноборони.

Після прохання США: Ізраїль придбав «стратегічне обладнання» для України ([УНН](#)).

Після прохання США Ізраїль придбав «стратегічне обладнання» для України на мільйони доларів. Про це повідомляє ізраїльське видання Haaretz, передає УНН.

За даними джерел видання, високопосадовці країни погодилися на «разову акцію» допомоги для України, після прохання президента США Джо Байдена. Однак рішення про те, чи продовжувати таку допомогу, як вимагає Вашингтон, прийме наступний уряд.

Зазначається, що обладнання буде передано через країну НАТО, звідки йдуть постачання зброї Україні.

Haaretz пише, що в останні місяці Єрусалим погодився дозволити країнам НАТО, таким як Велика Британія, передавати Україні системи озброєння, які включають оптико-електронне обладнання та системи управління вогнем, які виробляють ізраїльські компанії.

Штати не виключають передачі Україні модифікованих дронів Gray Eagle (Укрінформ).

У адміністрації США, а також у американському військовому керівництві вивчають можливості для передачі Україні модифікованих сучасних безпілотників Gray Eagle, у яких будуть вилучені чутливі технології й компоненти.

«Сполучені Штати розглядають, як можна модифікувати смертоносний дрон. Зміни, які зроблять менш небезпечними будь-які можливі втрати цих дронів з їхньою чутливими технологіями, можливо, підвищать ймовірність того, що Україна отримає їх», – зауважили чиновники адміністрації та Конгресу США.

Загальна військова допомога Україні з боку ЄС і країн-членів сягає €8 мільярдів (Укрінформ).

Загальна військова допомога, яку Україна отримала від Європейського Союзу та його країн-членів, становить 8 мільярдів євро, або близько 45 % від обсягу допомоги, яку Київ отримує від США.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Ми не маємо помилятися стосовно суми у 3,1 мільярда євро з Європейського фонду миру, та загальної військової допомоги для України з боку ЄС та його країн-членів. Інколи ви можете прочитати про певні цифрові показники та порівняння між Європою та зусиллями США. Я попросив наш військовий персонал зробити найкращу оцінку обсягів нашої допомоги для України. Ця сума складає, принаймні, 8 мільярдів євро, що включає військове обладнання, яке вже було поставлено в Україну від ЄС та країн-членів. Це близько 45 відсотків зусиль, що здійснені США. Це співставне порівняння.

Канада надасть Україні ще \$400 мільйонів військової допомоги (Укрінформ).**Прем'єр-міністр Канади Джастина Трюдо:**

Канада додатково надасть Україні 500 млн дол. військової допомоги, аби підтримати українські Збройні сили у захисті країни від російського жорстокого й невиправданого вторгнення.

В офісі глави канадського уряду зазначають, що ці кошти будуть використанні на закупівлю військового, розвідувального та комунікаційного обладнання, а також пального та ліків.

Нідерланди виділять на підтримку ЗСУ понад 25 мільйонів євро (Укрінформ).**Міністр закордонних справ Нідерландів Вопке Гукстра:**

Я радий повідомити, що Нідерланди внесуть додаткові 20 мільйонів євро до трастового фонду НАТО для України. Усього ми вносимо 25 мільйонів євро на підтримку Збройних сил України. Зокрема, йдеться про

забезпечення пайками, аптечками, машинами швидкої допомоги, бензовозами та пригнічувачами дронів.

Литва передала Україні ще 12 бронетранспортерів М113 (Укрінформ).

Влада Литви передала Україні ще 12 бронетранспортерів М113, з яких 10 – з мінометами 120-мм калібру.

Глава Міноборони Литви Арвідас Анушаускас:

Додаткова військова підтримка від Литви досягла місця призначення в Україні. 12 одиниць М113 (10 одиниць з 120-мм самохідними мінометами) та боєприпаси.

Литва виконує свої зобов'язання, і наразі в Україну відправлено 62 М113 різного призначення.

Нова Зеландія відправить ще 66 військових до Британії для навчання ЗСУ (Укрінформ).

Командувач Об'єднаними силами Нової Зеландії контр-адмірал Джим Гілмор заявив, що з продовженням, оголошеним сьогодні урядом, персонал Збройних сил країни продовжуватиме відігравати свою роль у міжнародних зусиллях із підтримки оборони України після вторгнення росії:

Професіоналізм, самовідданість і цілеспрямованість нашого персоналу визнали наші партнери, і вони продовжуватимуть працювати з метою вплинути на здатність України захищатися.

Гуманітарна та фінансова допомога

ЄС доправив у визволений Херсон гумдопомогу (Укрінформ).

У визволений від російських загарбників Херсон передано гуманітарну допомогу від Європейського Союзу, цього місяця в Україну буде направлено ще 1800 тонн надзвичайної допомоги від ЄС, включаючи обладнання для енергетичного сектору.

Зазначається, що у Херсон доправлено життєво важливі товари, зокрема продукти харчування, воду, предмети гігієни тощо.

Єврокомісія у межах Механізму цивільного захисту ЄС координує надання Україні ще 1800 тонн надзвичайної допомоги, включаючи обладнання для енергетичного сектору, яка буде направлена цього місяця.

Чергова партія гуманітарної допомоги ЄС для України складатиметься з обладнання для енергопостачання, наметів, пакетів першої допомоги, захисного одягу, протипожежного обладнання, машин-водовозів, автобусів та інших засобів. Допомога сформована в межах Механізму цивільного захисту ЄС за участю Бельгії, Фінляндії, Німеччини, Словаччини, Люксембургу та Швеції.

Єврокомісар із кризового менеджменту Янез Ленарчич:

Руйнування енергетичної інфраструктури України сягає критичного рівня. З наближенням зими люди позбавлені поставок електрики та теплопостачання. Ключовим пріоритетом для гуманітарних операторів зараз є доставка саме допомоги для проходження зими. ЄС працює цілодобово з тим, щоб допомогти у збереженні електропостачання в Україні. Через Механізм цивільного захисту ЄС ми доставляємо в Україну генератори та інше важливе енергетичне обладнання.

Він подякував країнам ЄС, які вже взяли участь у цій роботі, і висловив сподівання, що до гуманітарних зусиль долучиться і європейський приватний сектор.

З урахуванням цих поставок загальний обсяг гуманітарної допомоги ЄС для України сягатиме 74 000 тонн на суму понад €450 мільйонів. Крім того, від початку російського вторгнення ЄС надав Україні фінансову гуманітарну допомогу в обсязі €523 мільйонів євро.

Британія виділяє перші 5,8 мільйонів доларів для Фонду енергетичної підтримки України ([Економічна правда](#))

Міністр закордонних справ Великої Британії Джеймс Клеверлі анонсував перший транш у рамках фінансування для Фонду енергетичної підтримки України.

14 листопада Клеверлі має підписати угоду з міністром енергетики України Германом Галущенком та заступником директора секретаріату Енергетичного співтовариства Дірком Бушле про переказ перших 5 млн фунтів стерлінгів (5,8 млн дол) із виділених Лондоном 10 мільйонів фунтів стерлінгів до Фонду енергетичної підтримки України Енергетичного співтовариства.

Ці кошти допоможуть з ремонтом критично важливої енергетичної інфраструктури після російських атак, що продовжуються, а також відновить електропостачання домогосподарств і ключових об'єктів.

Наразі Велика Британія є найбільшим донором Фонду енергетичної підтримки України.

Клеверлі додав, що Україна матиме подальшу підтримку від Великої Британії, щоб зберегти світло по всій країні та відновити енергетичну інфраструктуру, пошкоджену російськими атаками.

Міністр закордонних справ Великої Британії Джеймс Клеверлі:

Уряд України заявив, що йому потрібне спеціалізоване енергетичне обладнання для ремонту критичної національної інфраструктури, і Велика Британія постачає його на їхній запит... Нам потрібно, щоб усі партнери посилили свою підтримку і показали путіну, що його спроби знищити Україну зустрінуть шалений опір.

Данія передала Чернігову обладнання для пунктів обігріву ([Укрінформ](#)).

До Чернігова прибули дві вантажівки з усім необхідним для пунктів обігріву обладнанням від данської компанії ROCKWOOL.

Начальник Чернігівської ОВА В'ячеслав Чаус:

Приїхали тенти, генератори, сучасні теплі і вологостійкі каремати, які можна використовувати як матрац прямо на землі або надійно закрити необхідне обладнання.

Першочергово ця допомога призначена для стаціонарних та мобільних пунктів обігріву у великих громадах області.

Болгарія продовжила програму розміщення українських біженців до 24 лютого 2023 року ([Укрінформ](#)).

За даними урядової інформаційної служби, це означає продовження діючої державної програми з розміщення українських біженців у готелях. При цьому новоприбулі в Болгарію особи розміщуватимуться лише в державних та муніципальних помешканнях.

Зазначається, що об'єкти, які включені в цю програму, є власністю держави, муніципалітетів або державних підприємств, а також зареєстровані в Національному туристичному реєстрі.

Оплата за розміщення українських біженців у місцях, внесених до Національного туристичного реєстру, здійснюватиметься за умови, що вони були включені до реєстру станом на 31 жовтня та залишалися там у період з 1 по 15 листопада та залишатимуться там із 16 листопада до 24 лютого.

У Відні відкрився новий центр для переселенців з України ([Укрінформ](#)).

У Відні відкрився новий центр для вимушених переселенців з України, які вперше прибувають і шукають місце для ночівлі.

Центр прибуття орієнтований на українців, які вперше прибувають до Відня і шукають тимчасове місце для ночівлі. У ньому зможуть переночувати до 1000 осіб. Перебування в пункті тимчасового розміщення має тривати не більше трьох днів, потім люди мають бути переведені до інших місць проживання у Відні або Австрії.

Новий контактний пункт працюватиме під егідою Червоного Хреста і буде доступним цілодобово. У ньому також діятимуть такі організації, як «Віденський соціальний фонд» та «Карітас». Поліція реєструватиме прибулих осіб.

У центрі можна буде отримати наступні послуги: тестування на COVID-19, первинний медичний огляд, задоволення перших потреб, надання засобів гігієни, прання одягу, пошук тимчасових спальних місць у пунктах тимчасового розміщення та допомога з подальшим переїздом до іншої землі в межах Австрії.

Як повідомляє АРА з посиланням на міську владу, наразі у Відні створено близько 2 тис. місць для екстреного розміщення українців у чотирьох різних місцях. Наразі зайнято трохи більше 400 таких місць.

Червоний Хрест виділяє \$100 мільйонів на виплати жителям звільненої Херсонщини ([Укрінформ](#)).

«Товариство Червоного Хреста в Україні готове залучити додаткові 100 мільйонів гривень для виплат грошової допомоги мешканцям деокупованої Херсонщини», - йдеться в повідомленні.

У відомстві нагадали, що надання кеш-підтримки реалізується в межах спільного проєкту Мінреінтеграції, ТЧХУ та Укрпошти. 1200 гривень разової грошової допомоги отримують жителі Херсона та інших щойно звільнених населених пунктів, які фактично там перебували на момент захоплення.

Проведення виплат Укрпошта розпочне вже з наступного місяця. Зокрема, в Херсоні вже функціонує два стаціонарних відділення Укрпошти, одне з них – центральне, що дозволить стабільно забезпечувати доставку готівки по всій області.

У звільненому Ізюмі запрацював пункт базування «швидкої» - допомогли поляки ([Укрінформ](#)).

У звільненому місті Ізюм на Харківщині в модульному будинку, наданому партнерами з Польщі, запрацював пункт базування екстреної медичної допомоги.

«Працівники Ізюмського відділення екстреної медичної допомоги розміщуватимуться у модульному будинку. Пункт базування фельдшерських бригад ЕМД відкрили в межах проєкту «Польська допомога» під час візиту в Ізюм заступника міністра охорони здоров'я України Богдана Боруховського, заступниці голови Сейму Республіки Польща, пані Малгожати Госєвської, міністра, члена Ради міністрів, пана Міхала Дворчика та інших європейських представників», – ідеться у повідомленні.

В.о. директора департаменту охорони здоров'я Харківської ОВА Жанна Овчарова:

Уже вкотре отримуємо допомогу від уряду і народу Польщі. Дуже вдячні та сподіваємося на подальшу плідну співпрацю.

Польська гуманітарно-медична місія прибула в Україну ([Укрінформ](#)).

Міністр канцелярії глави польського уряду Міхал Дворчик:

Група гуманітарної та медичної допомоги прибула з черговою місією в Харківську область – Куп'янськ, Ізюм та навколишні села. Члени групи проводять медичні огляди, надають медичні консультації, доставляють ліки до місцевих поліклінік та жителів.

У Херсон доставили гуманітарну допомогу від міжнародних організацій ([Укрінформ](#)).

Гуманітарний конвой із допомогою від міжнародних організацій прибув у звільнений від російських загарбників Херсон.

Як зазначається у повідомленні, конвой під керівництвом Управління ООН з координації гуманітарних справ (УКГС ООН), Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН), Агентства ООН у справах біженців та сестринських агентств ООН – Міжнародної організації з міграції (МОМ), Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) та Всесвітньої продовольчої програми (ВПП) вирушив 14 листопада до міста Херсон для доставки термінової гуманітарної допомоги цивільним громадам. Цей міжвідомчий гуманітарний конвой є першим після того, як російські війська захопили місто у березні цього року. Він прибув невдовзі після того, як уряд України відновив контроль над містом.

Представниця УВКБ ООН в Україні Кароліна Ліндхольм Біллінг:

Дорогою ми бачили повністю зруйновані або пошкоджені будинки і чули від людей, як вони намагаються задовольнити свої найелементарніші потреби, такі як їжа та вода, а також зігрітися, оскільки лінії електропостачання були зруйновані.

У межах загальних зусиль щодо охоплення допомогою 6 тис. людей УВКБ ООН надало термоковдри, спальні мішки, постільну білизну, сонячні лампи, брезент і каністри.

У Польщі готуються до прийому другої хвилі українських біженців ([Укрінформ](#)).

Заступник глави МВС Польщі Бартош Гродецький:

У Польщі готують базу для прийому взимку другої хвилі втікачів війни в Україні. Водночас, у Польщі роблять ставку на допомогу українській владі на місці, аби більшість українців залишилася в Україні.

Гродецький повідомив, що Польща бере активну участь у створенні контейнерних містечок в Україні, обладнаних обігрівачами і генераторами.

Він зауважив, що в Польщі на сьогодні перебуває до 1,3 млн утікачів від війни в Україні.

Також польський уряд у співпраці з українською владою змінює стратегію щодо воєнних біженців. Зокрема, Варшава буде контейнерні містечка в Україні для 20 тис. внутрішньо переміщених людей. Уже зведено 19 таких містечок за польські кошти.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Мирний план Президента Володимира Зеленського буде виконано в повному обсязі та з дотриманням графіка ([Укрінформ](#)).

Секретар Ради нацбезпеки і оборони Олексій Данілов:

росії не варто втрачати час. Чим довше кремль саботуватиме 10 умов миру Президента, тим катастрофічніша ситуація для кремля і жорсткіша позиція України. Мирний план Президента Зеленського буде виконаний у повному обсязі й з дотриманням графіка.

Мирна формула України залишається незмінною, а росія перебуває не в тій позиції, аби диктувати свої умови щодо початку перемовин про завершення війни ([Укрінформ](#)).

Речник МЗС Олег Ніколенко:

росія перебуває не в тій позиції, аби диктувати свої умови. Мирна формула України залишається незмінною: негайне припинення війни, виведення всіх російських військ, відновлення української територіальної цілісності, компенсація завданих збитків та надання дієвих гарантій про неповторення агресії. За інших умов досягнути сталого миру буде неможливо.

У Зеленського розповіли, коли Україна буде готова до поновлення переговорів з РФ ([Obozrevatel](#)).

Голова парламентської фракції «Слуга народу» Давид Арахамія заявив, що можливість поновити переговори з країною-агресором Російською Федерацією може стати реальністю у другій половині 2023 року. Він вважає, що тоді наша країна буде готова до такого кроку.

Він пов'язав цю можливість із роботою електоральних циклів у РФ та США.

Він зізнався, що не вірить у здатність російського диктатора продемонструвати якісь військові успіхи.

Крім того, політик озвучив думку, що Росія зараз знову порушує питання про переговори, бо їй потрібен час для «перезарядки».

Також у Telegram Арахамія заявив, що президент України Володимир Зеленський чітко озвучив умови, за яких можна вести переговори з Росією. Серед них – «відновлення територіальної цілісності, відшкодування всіх завданих збитків, покарання всіх військових злочинців та дієві гарантії, що це не повториться».

Вирішуватимуть українці з Зеленським на чолі: командувач армії Британії висловився про переговори з РФ ([Obozrevatel](#)).

Момент для переговорів із Російською Федерацією має визначити Україна та її президент Володимир Зеленський. Останні події на фронті – зокрема відступ окупантів із Херсона – демонструють «продовження невдач РФ і продовження успіхів України в рішучості повернути свою країну».

Про це заявив начальник штабу оборони Збройних сил Великобританії адмірал Тоні Радакін.

За словами високопоставленого військового, РФ програє цю війну із самого початку. Проте конфлікт «заплутаний і довгий».

Радакін підкреслив, що завдання Заходу – підтримувати українців політично, дипломатично й у військовому відношенні (...).

Салліван рекомендував Києву переглянути умови для переговорів із РФ, зокрема щодо Криму – [The Wall Street Journal \(Obozrevatel\)](#).

Радник президента США з питань державної безпеки Джейк Салліван вважає, що команді українського лідера Володимира Зеленського варто почати розглядати більш реалістичні вимоги для початку переговорів із Москвою щодо завершення війни. Насамперед це стосується повернення з-під окупації Криму.

Про це повідомило видання The Wall Street Journal, посилаючись на джерела, близькі до офіційного Вашингтона. На цей час пріоритети, висунуті для переговорів Києвом, є такими, на які диктатор Путін не піде і війна затягнеться (...).

При цьому сам чиновник США заперечує, що адміністрація Байдена змінила свою позицію щодо російсько-української війни. Білий дім не припинить сприяти Києву та зацікавлений лише в тому, щоб Україна здобула перемогу.

Президент Аргентини заявив про «глобальне рішення» щодо війни РФ проти України і захотів за стіл переговорів ([Obozrevatel](#)).

Президент Аргентини Альберто Фернандес заявив, що нібито хоче сприяти тому, щоб Україна та країна-агресор Росія, яка розпочала криваву загарбницьку війну, сіли на стіл переговорів. Він сказав, що обіцяє «сприяти діалогу» Москви та Києва.

Фернандес заявив, що використає для цього свої контакти з іншими лідерами G20 на саміті Індонезії (...).

Політик сказав, що «діалог» мають вести Росія та Україна, але «рішення має бути глобальним і поза логікою блоків», а також додав, що хоче брати участь у переговорах.

Як пише видання, Фернандес засудив «непристойність» конфлікту, попередив про небезпеку ядерних атак і зазначив, що війна має серйозні наслідки для решти світу, особливо для країн, що розвиваються.

«Треба враховувати ситуацію на землі»: у МЗС РФ зробили нову заяву про переговори з Україною ([Obozrevatel](#)).

У міністерстві закордонних справ Росії заявили, що не приймають попередніх умов щодо переговорів із Україною про завершення війни. Там не погоджуються з вимогою вивести окупаційні війська з української території.

Російські чиновники вважають, мовляв, у діалозі нібито потрібно «враховувати ситуацію на землі». Таку позицію висловив **заступник глави МЗС РФ Олександр Грушко**.

Він категорично відповів «ні» на запитання журналістів, чи прийнятна для РФ у переговорах щодо війни висунута низка західних країн умова спершу вивести російські війська з території України. Хоча пропагандисти останні називають «зоною конфлікту» (...).

За словами заступника глави російського зовнішньополітичного відомства, диктатор Володимир Путін «неодноразово говорив», що країна-агресор нібито готова до переговорів (...).

Також він заявив, що «спецоперація» Росії в Україні може завершитися винятково після досягнення її «цілей». Вони, вважають у Кремлі, могли би бути досягнуті під час мирних переговорів.

Глава МЗС Фінляндії заявив, що мирні переговори можливі лише після виведення військ РФ з України ([Obozrevatel](#)).

Міністр закордонних справ Фінляндії Пекка Гаавісто прокоментував можливість проведення мирних переговорів між Україною та Росією. Він заявив, що зустріч між делегаціями має відбутися лише після виведення російських військ з України.

Він додав, що Фінляндія завжди стояла на боці України і жорстко засуджувала Росію.

Боррель заявив, що рішення про переговори з Росією залишається за Україною, та пообіцяв підтримку ([Obozrevatel](#)).

Верховний представник Європейського Союзу із закордонних справ та політики безпеки Жозеп Боррель заявив, що рішення про переговори з Росією залишається за Україною. Він також пообіцяв підтримку нашій країні.

Так Боррель прокоментував припущення, що Захід може підштовхнути Київ до початку переговорів із Москвою. (...).

Байден: США не братимуть участі в жодних переговорах без України, військова допомога продовжиться ([Obozrevatel](#)).

Сполучені Штати Америки продовжать постачати зброю Україні для боротьби з країною-агресоркою Росією. Вашингтон не братиме участі в жодних переговорах щодо нашої країни без участі Києва.

Про це заявив **президент США Джо Байден** на пресконференції за підсумками зустрічі з лідером Китаю Сі Цзіньпінем.

Американський лідер наголосив, що Україна здобула значну перемогу, звільнивши Херсон від окупантів (...).

Перемога України на полі бою є умовою для переговорів: Столтенберг заявив, що НАТО буде підтримувати Київ до повного програву РФ ([Obozrevatel](#)).

У програві Росії у війні зацікавлений весь світ, оскільки міжнародний правопорядок опинився під загрозою через агресію РФ. Тому НАТО підтримуватиме Україну до повної перемоги над окупантами.

Із такою заявою виступив **генеральний секретар Альянсу Єнс Столтенберг** 14 листопада. Він уточнив, що перемога у війні РФ проти України можлива лише на полі бою (...).

Столтенберг застеріг, що весь світ зараз платить високу ціну, але якщо не зупинити Путіна, то все буде ще серйозніше (...).

Макрон попросив Сі Цзіньпіна вплинути на Путіна, щоб той повернувся за стіл переговорів ([Obozrevatel](#)).

Президент Франції Еммануель Макрон просив лідера Китаю Сі Цзіньпіна натиснути на їхнього російського колегу Володимира Путіна, щоб той повернувся за стіл переговорів про припинення війни в Україні. Розмова відбулася на полях саміту G20.

Він нібито висловив глибоке занепокоєння тим, що війна триває, і просив китайського лідера надіслати Путіну меседж, щоб той відмовився від ескалації боїв в Україні (...).

Цзіньпін на зустрічі з Макроном заявив, що підтримує мирні переговори, та проти будь-яких погроз застосувати ядерну зброю, проте він не засудив РФ за вторгнення в Україну.

Збройні сили України не приймуть жодних перемовин, домовленостей чи компромісних рішень ([Укрінформ](#)).

Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний:

Запевнив, що ми будемо боротися, доки стане сил. Наша мета - звільнити всю українську землю від російської окупації. Ми не зупинимося на цьому шляху за жодних умов. Українські військові не приймуть ніяких перемовин, домовленостей чи компромісних рішень. Умова для переговорів одна – росія має залишити всі захоплені території (...).

Китайська делегація в ООН відмовилася підтримувати проєкт резолюції Генасамблеї, що передбачає компенсацію Україні збитків, завданих російською війною, та закликала Україну і РФ негайно сісти за стіл переговорів ([Укрінформ](#)).

З відповідною заявою виступив у понеділок, 14 листопада, під час спеціальної сесії ГА ООН офіційний представник дипломатичної місії Китаю при ООН (...).

Він визнав, що війна Росії проти України має наслідки для всього світу, передусім для країн, що розвиваються. У цьому зв'язку офіційний представник КНР заявив про необхідність «обох сторін» якомога скоріше

сісти за стіл переговорів, щоби досягти «політичного врегулювання». Він також закликав міжнародну спільноту «активно працювати для досягнення цієї мети» (...).

росія пропонує Україні не мирні переговори, а висовує ультиматуми, і сподівається на оперативну паузу для перегрупування свої військ та закріплення на захопленій території (Укрінформ).

Радник керівника Офісу Президента Михайло Подоляк:

Те, що пропонує росія – це ультиматум. Вони хочуть припинення вогню – але що вони роблять в цей час, так це закріплюються на захопленій ними території. Всі російські офіційні особи, включаючи міністра закордонних справ, говорять не про переговори, а про оперативну паузу для перегрупування та поповнення.

Немає ніякого конфлікту, який потрібно вирішувати, а є вторгнення та анексія території, які мають бути припинені.

(...) Тоді ми зможемо почати обговорювати, що ми думаємо, що вони думають і скільки вони повинні заплатити в якості компенсації. Тоді можна буде говорити про мир після війни (...).

Зимовий період, інформаційна кампанія та наполягання росії на нібито переговорах і паузі жодним чином не впливають на програму Президента Володимира Зеленського щодо деокупації України від російських загарбників (Укрінформ).

Радник керівника Офісу Президента Михайло Подоляк:

Зимовий період, особливості клімату, інформкампанія про «дипломатичне врегулювання» як приховану капітуляцію, нескінченне скиглення росії про «переговори та необхідність взяти паузу» ніяк не впливають на програму Президента Володимира Зеленського з деокупації України. ЗСУ підтверджують.

Лавров заявив, що РФ не відмовляється від переговорів з Україною, але умови Києва «нереалістичні» (Obozrevatel).

Міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров, який приїхав на саміт G20 на Балі замість президента Володимира Путіна, видав журналістам, що РФ «не відмовлялася вести переговори з Україною». Але вимоги Києва, за його словами, «нереалістичні» та «неадекватні».

Нову порцію безглузких заяв він видав після низки зустрічей у межах саміту. Їх у Лаврова було небагато – із представником РФ спілкувалися неохоче і навіть відмовилися робити спільне фото на початку саміту.

Далі він видав, що західні країни знають, що процес завершення війни «гальмує Україна». Глава МЗС РФ поспішив похвалитися, що вже поскаржився на це президентові Франції Еммануелю Макрону та канцлеру Німеччини Олафу Шольцу. А пізніше заявив, що обидва лідери погодилися продовжувати переговори з Путіним.

Прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді закликав до миру та дипломатичних переговорів щодо припинення розв'язаної росією війни в Україні ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді:

Я неодноразово говорив, що маємо знайти спосіб повернутися на шлях дипломатії та припинення вогню в Україні.

Необхідно продемонструвати конкретну та колективну рішучість забезпечити мир, згоду та безпеку в усьому світі.

Зеленський запропонував західним партнерам «публічний» формат переговорів із Путіним ([Obozrevatel](#)).

Президент Володимир Зеленський повідомив, що від західних партнерів він отримував сигнали про те, що російський диктатор Володимир Путін хоче прямих переговорів із Україною. Голова держави у відповідь на це запропонував публічний формат переговорів із президентом РФ.

Він пояснив це тим, що війна, яку веде Росія проти нашої держави, теж є публічною. Про це Зеленський сказав під час зустрічі із журналістами у середу, 16 листопада.

Сполучені Штати сповнені рішучості забезпечити українські сили зброєю та необхідним обладнанням, щоби вони могли припинити страждання своїх людей, звільнити країну та добитися перемоги на власних умовах ([Укрінформ](#)).

Про це заявив **керівник Об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Марк Міллі** під час пресконференції за підсумками засідання формату «Рамштайн» 16 листопада.

Він підкреслив, що Україна сама вирішуватиме, за яких умов і коли вона буде готова піти на переговори з росіянами. Сполучені Штати, зі свого боку, продовжать підтримувати ЗСУ оборонними можливостями, щоби українці мали найкращі позиції як на полі бою, так і за столом переговорів, коли для цього прийде час (...).

Столтенберг заявив, що війна в Україні закінчиться за столом переговорів: результат буде пов'язаний із силою на полі бою ([Obozrevatel](#)).

Розв'язана Росією війна проти України, найімовірніше, врешті-решт закінчиться за столом переговорів. Але тільки українській стороні вирішувати, коли час розпочинати цей процес.

Про це заявив **генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг**, зазначаючи, що результат залежатиме від сили на полі бою. Він висловив переконання, що якщо Росія та її лідер Володимир Путін перестануть воювати, а Україні не треба буде боротися, «то у нас буде мир».

Разом із тим генсек НАТО підкреслив: якщо ж український народ припинить боротьбу з агресором, то «Україна перестане існувати як незалежна суверенна держава» (...).

У РФ знову заговорили про переговори з Україною, але назвали умови Києва «неприйнятними» ([Obozrevatel](#)).

У країні-агресорці Російській Федерації знову заговорили про переговори з Україною щодо закінчення війни. Але умови Києва там вкотре назвали «неприйнятними».

Про це заявили **пресекретар кремлівського диктатора Дмитро Пєсков** та **заступник міністра закордонних справ РФ Сергій Рябков**. За словами Пєскова, саме українська сторона нібито не хоче жодних переговорів.

Тому, за його словами, «спецоперація продовжується, і її цілі мають бути досягнуті».

Водночас Рябков заявив, що позиція Росії про непорушність територіальної цілісності країни-агресорки, зокрема її нових суб'єктів, які окупувала путінська армія, не може бути попередньою умовою для початку переговорів (...).

Берлусконі заявив, що знає, чим схилити Путіна до переговорів і закінчити війну до Різдва ([Obozrevatel](#)).

Сільвіо Берлусконі, лідер партії «Вперед, Італіє» та колишній прем'єр-міністр Італії, який є хорошим другом президента РФ Володимира Путіна, вважає, що тільки він може схилити кремлівського диктатора до переговорів з Україною і закінчити війну до Різдва. Італійський політик дуже хоче бути посередником в цих переговорах.

Про це повідомило видання Spectator, посилаючись на власні джерела. Зазначається, що 86-річний медіа-магнат Берлусконі любить гарні жести і хоче, щоб мирна угода між РФ і Україною стала його «політичною піснею» (...).

За джерелами Spectator, Берлусконі вірить, що може закінчити війну в Україні. І якщо він це зробить, «не підриваючи позиції НАТО», то увійде в підручники історії як «світовий герой».

Берлусконі на стільки впевнений, що все відбудеться саме так і за його посередництва, що тримає свій приватний літак в режимі очікування.

Автори матеріалу стверджують, що більшість італійців хочуть, щоб Зеленський домовився про компроміс із Путіним. На початку цього місяця в Римі відбулася подібна демонстрація. Це був перший в Європі великий протест проти війни в Україні.

росія не готова до серйозних переговорів, а надання їй зараз паузи дозволить «заморозити» конфлікт та перетворити його на «бомбу уповільненої дії» у центрі Європи ([Укрінформ](#)).

Про це заявив **міністр закордонних справ Дмитро Кулеба** у відеозверненні до учасників ювілейного конгресу Пан'європейського союзу, який проходить з нагоди 100-річчя організації у Відні (...).

Він закликав усіх партнерів України не пропонувати їй «іти на компроміси з нашою свідомістю, територіальною цілісністю чи суверенітетом».

Кулеба наголосив, що росія веде проти України геноцидну війну і ця війна також є частиною ширшої стратегії путіна з дестабілізації та руйнування Європейського Союзу (...).

На його переконання, справжній мир принесе лише українська перемога.

Глава МЗС України додав, що перемога України буде також перемогою Європи і Заходу та «відновить мир і безпеку на нашому континенті на десятиліття вперед» (...).

Глава МЗС Австрії Александер Шалленберг наразі не вбачає можливостей для мирних переговорів між Україною та росією ([Укрінформ](#)).

Про це глава австрійської дипломатії заявив журналістам у Брюсселі у понеділок.

Міністр закордонних справ Австрії Александер Шалленберг:

Треба завжди тримати відчиненими ці двері (для мирних переговорів між Україною та РФ – ред.), оскільки, врешті-решт, стійкого миру можна буде досягти лише за столом переговорів. Однак я думаю, що наразі ще не настав той час... І це має сказати Президент Зеленський, коли для цього прийшов час.

Глава МЗС Австрії також зазначив, що не вбачає можливим повернення попереднього статус-кво у відносинах з росією після її повномасштабного вторгнення в Україну.

«Треба визнати, що географію і історію не можна змінити. Тому очевидно, що не може бути "культури скасування" щодо росії в широкому сенсі цього слова. Але так само ясно, що не може бути і повернення до попереднього статус-кво. Не може бути мовчання з боку європейців. Ми зараз говоримо про воєнні злочини, про злочини проти людяності, і вони повинні бути розслідувані», – заявив він.

Шалленберг додав, що Австрія повністю підтримує роботу Міжнародної комісії ООН з розслідування порушень в Україні та Міжнародного кримінального суду.

Рахманін: Путін не піде на публічні переговори, але це важливий меседж України для Кремля ([Obozrevatel](#)).

Народний депутат України Сергій Рахманін вважає, що російський диктатор Володимир Путін не піде на публічні переговори. Раніше такий

формат спілкування із президентом РФ запропонував український лідер Володимир Зеленський.

Пропозиція Зеленського – це, на його думку, важливий сигнал для Кремля.

Він підкреслив, що Путін постійно окреслює «червоні лінії», проте сам їх не дотримується. У той самий час Володимир Зеленський чітко заявив, що Росія повинна повністю відновити територіальну цілісність та суверенітет України, аби з нею сіли за стіл переговорів. Без звільнення всіх наших окупованих територій, включно з Донбасом та Кримом, це буде неможливо.

Рахманін сказав, що слова Зеленського про публічні переговори з Путіним – це елемент політичної гри.

Ердоган у розмові з Путіним заявив про необхідність поживити дипломатичні переговори з Україною: спливали подробиці ([Obozrevatel](#)).

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган у телефонній розмові з президентом Росії Володимиром Путіним виступив за відновлення дипломатичних переговорів між Києвом і Москвою. Нова бесіда двох політиків відбулася 18 листопада.

Згідно з повідомленням пресслужби турецького лідера, Ердоган дотримується позиції, що продовження російсько-української війни «підвищить ризики», тому необхідно «оживити» переговори. Крім того, президент заявив, що контакти глав російської та американської розвідок відіграють ключову роль у запобіганні неконтрольованій ескалації на місцях (...).

Сполучені Штати жодним чином не підштовхують Київ до переговорів з Москвою та не ведуть окремих розмов «про Україну без України» ([Укрінформ](#)).

Про це під час телефонного брифінгу заявив **координатор з питань стратегічних комунікацій Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі**.

Він підкреслив: США залишаються на позиції, що Україна сама визначатиме, коли буде готова до дипломатичних переговорів, і який вигляд цей процес матиме. Представник Білого дому також підтвердив, що американська сторона продовжує керуватися принципом «нічого про Україну без України».

Кірбі визнав, що контакти між США і Росією відбуваються на рівні керівників відомств. Зокрема, глава ЦРУ зустрічався з керівником зовнішньої розвідки РФ, мали місце телефонні розмови міністрів оборони та головнокомандувачів збройних сил. Однак, підкреслив представник адміністрації, американська сторона під час цих контактів не веде переговорів щодо того, як урегулювати ситуацію, пов'язану з агресією РФ проти України.

Колишній прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон переконаний, що за нинішніх обставин Україні немає про що вести переговори росією ([Укрінформ](#)).

Колишній прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон:

Я розумію, чому Володимир Зеленський каже, що готовий до перемовин із путіним, і не сумніваюсь у щирості українського президента. Якби був доступний хоч якийсь адекватний план миру, український уряд швидко за нього вхопився б.

Звичайно, Україна хотіла б перемовин. Та є одна проблема, і вона та сама, з якою Зеленський стикається щодня від 24 лютого – немає про що домовлятися. Жоден потенційний посередник ще досі не зміг вигадати компроміс, який би хоч трохи був прийнятним.

Навіть якщо українців вдасться переконати в тому, щоб відмовитися від прав на частину їхніх земель, хоч вони не мусять, не можуть і не будуть цього робити, немає причин вірити у те, що путін дотримається умов угоди. путін не хоче отримати частину України. Він хоче її всю.

Плани повоєнного відновлення України

13 грудня в Парижі має відбутися міжнародна конференція на підтримку України ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Франції Катрін Колонна:

Мета – допомогти населенню протриматися цієї зими. Нова російська стратегія систематичних бомбардувань енергетичних інфраструктур має ефект і встигає вивести з ладу значну частину українських електроустановок. Росія також має на меті зламати моральний дух населення. Негайна потреба полягає в тому, щоб допомогти зі стійкістю шляхом екстрених поставок: генераторів, обігрівачів, продуктів харчування, води, обладнання цивільної безпеки тощо.

Друга мета: побачити, чи серед запрошених держав деякі, які не готові допомагати Україні у військовому плані, можуть допомогти їй у її зусиллях з відбудови та зміцнення цивільної стійкості.

Швейцарія, наприклад. Будучи нейтральною країною, вона не бажає брати участь у військових зусиллях, але вже надає цивільну допомогу. Це той тип залучення, який ми хочемо мобілізувати більше. Буде запрошено кілька країн Близького Сходу, зокрема Перської затоки.

Безвуглецева енергетика: Україна, США, Японія і Республіка Корея розпочинають спільний проект ([Укрінформ](#)).

Україна в партнерстві з США, Японією та Республікою Корея візьме участь у державно-приватному консорціумі з науково-практичних розробок для малих модульних реакторів.

Міністр енергетики Герман Галущенко:

Навіть під час війни ми не зупиняємось у моделюванні нового енергетичного майбутнього України. Безвуглецева енергетика – один з головних фокусів світу у технологічному розвитку. Україна, з нашим досвідом і потенціалом в атомній енергетиці, також буде брати активну участь у реалізації світового порядку денного.

За словами міністра, проєкт спрямований на те, щоб оцінити/продемонструвати технічну здатність, економічну конкурентоспроможність, а також можливість вироблення та використання в промислових масштабах водню і аміаку з використанням малих модульних реакторів для отримання чистої безвуглецевої енергії.

Для цього планується створення пілотної установки і проведення відповідного техніко-економічного аналізу її роботи. Термін реалізації проєкту – близько 2-3 років. Перелік учасників включатиме як провідні компанії атомної галузі, так і науково-дослідні установи.

Галущенко уточнив, що напрацювання міжнародного державно-приватного консорціуму будуть використані для розбудови нової

енергетичної системи України і прискорення «зеленого переходу» після завершення воєнних дій.

«Цей проєкт стане продовженням нашого партнерства з США в сфері технологій для малих модульних реакторів і підтверджує здатність України посісти гідне місце серед інноваційних лідерів у галузі чистої безвуглецевої енергетики світу», – резюмував очільник Міненерго.

Участь в проєкті з боку США братиме NuScale, FuelCell Energy, Clark Seed, Argonne National Laboratory, з української сторони – НАЕК «Енергоатом» і Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки, з інших країн – Doosan Enerbility, IHI Corporation, JGC Corporation, Samsung C&T, Starfire Energy.

Війна завдала збитків Україні на третину ВВП ([Укрінформ](#)).

За оцінками Міністерства фінансів, втрати економіки від війни очікуються на рівні 33-35% валового продукту України.

Міністр фінансів Сергій Марченко:

Наші оцінки збігаються з оцінками наших міжнародних партнерів, орієнтовно втрати ВВП будуть 33-35%.

Він додав, що втрати ВВП у номінальній вартості на 2022 рік становитимуть понад трильйон гривень. За підсумками трьох кварталів 2022 року падіння ВВП в Україні оцінюється на рівні 30%.

Уряд виділив Херсонщині 100 мільйонів грн на відновлення з резервного фонду ([Укрінформ](#)).

Кабінет Міністрів виділив із резервного фонду 100 мільйонів грн Херсонській області для ліквідації наслідків бойових дій та відновлення об'єктів критичної інфраструктури і об'єктів соціальної сфери.

Представник уряду у Верховній Раді Тарас Мельничук:

Виділено Херсонській обласній державній адміністрації (для Херсонської обласної військової адміністрації) 100 мільйонів гривень з резервного фонду державного бюджету для ліквідації наслідків бойових дій та відновлення об'єктів критичної інфраструктури і об'єктів соціальної сфери у Херсонській області.

Кабмін виділив 410 мільйонів на відновлення телерадіомовлення у чотирьох областях ([Укрінформ](#)).

Уряд виділив Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення на безповоротній основі 410 мільйонів гривень для відновлення телерадіомовлення в Харківській, Чернігівській, Сумській та Херсонській областях.

Постійний представник Кабінету Міністрів у Верховній Раді Тарас Мельничук:

Виділено Адміністрації державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації (для Концерну радіомовлення, радіозв'язку та

телебачення) з резервного фонду державного бюджету на безповоротній основі 410 млн грн для забезпечення відновлення телерадіомовлення в Харківській, Чернігівській, Сумській та Херсонській областях», - йдеться у повідомленні.

Водночас, за словами Мельничука, скорочено видатки, передбачені на 2022 рік у загальному фонді держбюджету Міністерству цифрової трансформації за програмою «Керівництво та управління у сфері цифрової трансформації» на 25,3 млн грн та за програмою «Електронне урядування» на 25,6 млн грн, а також для Держспецзв'язку за програмою «Розвиток та модернізація державної системи спеціального зв'язку та захисту інформації» на 12,6 млн грн.

Уряд розпочинає оперативну програму відновлення деокупованої Херсонщини ([Укрінформ](#)).

Кабінет Міністрів розпочинає оперативну програму відновлення деокупованої території Херсонської області з метою повернення нормального життя і відновлення зруйнованого та викраденого російськими загарбниками.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Вчора Херсон відвідав Президент України Володимир Зеленський. За його дорученням уряд розпочинає оперативну програму відновлення деокупованого регіону. Ми повертаємо на Херсонщину нормальне життя. Будемо допомагати людям всім необхідним і відновлювати зруйноване та вкрадене російськими терористами. Наше завдання — залікувати рани, які залишив по собі «великій рускій мір».

Він повідомив про виділення 100 млн грн для першочергового відновлення Херсонщини, які підуть на закриття критичних потреб.

Також Шмигаль підкреслив, що територія Херсонщини максимально замінована, складність мінно-вибухових загороджень є чи не найбільшою серед усіх деокупованих територій. Сотні піротехніків займаються розмінуванням, пріоритет — основні траси та критична інфраструктура.

За його словами, зараз у регіоні працює 10 піротехнічних підрозділів Нацполіції та 17 підрозділів ДСНС.

Крім того, Прем'єр-міністр зауважив, що паралельно з розмінуванням на Херсонщині поновлюють роботу відділення поліції, пожежно-рятувальні підрозділи, підрозділи Державної міграційної служби.

Він також поінформував, що розпочато роботи з відновлення критичної інфраструктури Херсонщини, зокрема, відновлюється газопостачання в тих громадах, де це можливо, а де немає такої можливості — працюють у напрямку альтернативних шляхів доставки газу.

«У місті Херсон складна ситуація з електроенергією та водою - і через руйнації, і через масове мінування, і через викрадення окупантами техніки. Проте робота комунальних підприємств уже відновлена», – зауважив глава уряду.

Німеччина виділила 1 млн євро на відновлення енергетичної інфраструктури України (УНН).

«У відповідь на численні атаки Росії на цивільну енергетичну інфраструктуру України Федеральне міністерство закордонних справ Німеччини виділяє 1 млн євро як невідкладну допомогу, яка буде внесена до Фонду енергетичної підтримки України», — йдеться у дописі посольства ФРН в Україні.

Зеленський схвалив створення Фонд ліквідації наслідків збройної агресії (Українські новини).

Президент Володимир Зеленський підписав закон про створення Фонд ліквідації наслідків збройної агресії.

Джерелом наповнення фонду будуть націоналізовані кошти та кошти від продажу націоналізованого майна.

Пропонується всі гроші від націоналізації направляти в спецфонд і далі використовувати за погодженням із комітетом Ради з питань бюджету на такі цілі:

- будівництво громадських будівель, які були зруйновані або пошкоджені внаслідок збройної агресії РФ;
- будівництво, реконструкція, капітальний ремонт об'єктів критичної інфраструктури, пов'язаних з наданням послуг водопостачання, водовідведення, тепlopостачання, електропостачання, газопостачання, які були зруйновані або пошкоджені внаслідок збройної агресії;
- реконструкція, капітальний ремонт будівель для забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб та осіб, які втратили його внаслідок збройної агресії РФ;
- розроблення проектної (проектно-кошторисної) документації для об'єктів, які були зруйновані внаслідок збройної агресії РФ;
- придбання житлових приміщень для громадян України, відповідні об'єкти нерухомого майна, об'єкти будівництва яких знищено внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією РФ;
- закупівля комп'ютерного та мультимедійного обладнання (яке було знищено, пошкоджено або викрадено) для закладів освіти, що знаходяться на територіях, які постраждали внаслідок збройної агресії РФ.

Під час розгляду законопроекту були додані такі напрямки:

- відновлення пошкодженого внаслідок російської агресії електропостачання;
- відновлення газопостачання.

У деокупованій Балаклії Харківської області відновили рух мостом (УНН).

«У Балаклії відкрито рух тимчасовим мостом, який передали чеські партнери. Це 36-метровий двоповерховий двостінний армований мостовий настил з консольним та пішохідним мостом. Він був змонтований поруч з пошкодженим мостом впродовж одного місяця після звільнення Балаклії», – ідеться у повідомленні Міністерства інфраструктури України.

У відомстві зазначили, що міст встановлений на автомобільній дорозі Р-78 Харків-Зміїв-Балаклія.

«Рух буде реверсним, але цей міст з'єднує житлові масиви Балаклії з інфраструктурою міста та значно спрощує логістику доставки людям медикаментів, гуманітарної допомоги та товарів першої необхідності», – додали у Мінінфраструктури.

На Сумщині відновили депо ДСНС, знищене росіянами (Укрінформ).

У Сумській області відновили депо ГУ ДСНС, яке ворог зруйнував у березні.

Начальник Сумської ОВА Дмитро Живицький:

Відновили пожежне депо загону технічної служби Головного управління ДСНС в Сумській області. Будівля була пошкоджена росіянами на початку березня. Внаслідок авіанальотів та бомбардувань повилітали вікна та двері, зруйнувалась покрівля.

Він уточнив, що замінили майже 60 віконних блоків і відремонтували близько 3 тис. кв. м покрівлі.

Використано понад 5 млн грн коштів з резервного фонду Державного бюджету.

«Маємо на меті створити потужну станцію для обслуговування пожежних, аварійно-рятувальних авто зі всієї області», – додав начальник ОВА.

В Україні стартує програма «Mariupol ReBorn» - мер підписав меморандум про співпрацю з ЄБРР (Укрінформ).

Міській голова Маріуполя Вадим Бойченко підписав Меморандум про співпрацю з Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) щодо відбудови міста.

«Мер Маріуполя Вадим Бойченко підписав Меморандум про співпрацю з Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР). Місто активно залучає потужних міжнародних партнерів для розробки великого плану відродження Маріуполя – «Mariupol ReBorn», – йдеться у повідомленні Маріупольської міської ради.

Це наймасштабніша в світі ініціатива відбудови зруйнованого міста від часів Другої світової війни. План відродження Маріуполя складається з п'яти етапів. ЄБРР буде співпрацювати у розробці, аби швидко та якісно повернути місто до життя.

За словами **мера Маріуполя Вадима Бойченка**, вже сьогодні, до деокупації Маріуполя, почали розробку великого плану відродження цього міста – «Mariupol ReBorn» за дорученням керівника Донецької ОВА Павла Кириленка.

«Це нова глава в сучасній історії України та Європи. Місто, яке стало символом безжальної війни, стане символом відродження України. Підписання меморандуму с ЄБРР – це важливий етап на цьому шляху», – підкреслив мер.

У міськраді додали, що наразі «Mariupol ReBorn» вже підтримує ряд міжнародних партнерів, великий український бізнес, держава та інші міста. Серед них, окрім ЄБРР, також Світовий банк та організація USAID.

Довгострокова відбудова має бути частиною руху України до ЄС – Домбровскіс (Укрінформ).

Довгострокова відбудова України має бути частиною руху до Європейського Союзу і давати можливість продовжити наближення до його законів, правил і стандартів.

Віцепрезидент Єврокомісії Валдіс Домбровскіс:

Існує широкий консенсус стосовно того, що довгострокова відбудова України має бути частиною процесу руху України до вступу в Європейський Союз. З огляду на статус України як країни-кандидата на членство в ЄС, процес відбудови України є ще однією можливістю для того, щоб продовжити наближення до законів, правил і стандартів Європейського Союзу, зокрема, стандартів спільного ринку ЄС, а також принципів і політик правовладдя і боротьби з корупцією.

На переконання виконавчого віцепрезидента Єврокомісії, шлях України до Євросоюзу є можливістю забезпечити стабільну регуляторну базу і також створити позитивний клімат для інвестицій і динамічного економічного розвитку.

Домбровскіс відзначив, що потреби на відбудову України сягають сотень мільярдів євро і продовжують зростати, відповідно міжнародна спільнота має визначити нові джерела фінансування: «Це передбачає, у тому числі вивчення правових механізмів для того, щоб змусити росію заплатити ту шкоду, яку вона завдала Україні. У цьому відношенні Євросоюз вітає резолюцію ООН, яка закликає росію сплатити репарації Україні за ту війну, яку вона розпочала».

Віцепрезидент також поінформував, що Єврокомісія працює над тим, щоб прискорити повне впровадження торгової угоди, що збільшить доступ України до внутрішнього ринку ЄС і, відповідно, дасть можливість людям відчути переваги впровадження цієї угоди. Наприклад, йдеться про поширення внутрішнього ринку на роумінг для України й активну роботу над Угодою щодо відповідності промислових товарів АСАА, так званого промислового безвізу.

Україна вироблятиме важке озброєння та військову техніку з шістьма країнами НАТО (Укрінформ).

ДК «Укроборонпром» вироблятиме та розроблятиме важке озброєння та військову техніку щонайменше з 6-ма країнами-членами НАТО.

«Польща, Чехія, Франція, Данія та ще кількома, укладені угоди з якими не передбачають розголошення будь-яких даних. Так, ми створюємо спільні оборонні підприємства, будуємо лінії виробництва боєприпасів замкнутого циклу, спільно виробляємо броньовану техніку й реактивні системи залпового вогню та спільно розробляємо нові високотехнологічні зразки озброєння», – йдеться в повідомленні «Укроборонпрому».

Зауважується, що для цього використовуються як наявні потужності, так і новостворені у безпечних місцях.

Однією з останніх укладених угод була угода з Чехією. Державний концерн «Укроборонпром» і Міжурядова агенція оборонної співпраці при Міністерстві оборони Чеської Республіки домовились про створення спільного оборонного кластеру.

Документ передбачає виробництво військової техніки; збільшення обсягів виготовлення боєприпасів різних калібрів; розбудову сервісних хабів з обслуговування та ремонту озброєння та техніки; співпрацю у сфері високих технологій, зокрема, створення спільних науково-дослідних центрів.

«Для прискореного розвитку наявних міжнародних оборонних проєктів та появи нових Укроборонпром та Міністерство закордонних справ домовилися про подальшу координацію дій. Це має допомогти залучити більше іноземних партнерів до зміцнення оборонно-промислового комплексу України», - додали в Укроборонпромі.

Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

Президент Латвії Егілс Левітс назвав «прогалиною в міжнародному праві» той факт, що розслідування вторгнення рф в Україну досі не належить до компетенції жодного міжнародного суду. За словами Левітса, створення спецтрибуналу з юридичної точки зору можливе, для цього потрібна лише політична воля.

«Без світового порядку, який базується на міжнародному праві, світ знову увійде у войовничу анархію», – додав Левітс, провівши паралелі між війною рф проти України і німецьким націонал-соціалізмом під час Другої світової війни.

У цьому контексті він позитивно оцінив «безжальне осмислення свого минулого» німецьким суспільством, завдяки чому був збудований міцний фундамент демократичних цінностей. А російське суспільство, за словами Левітса, цього не зробило.

«Ця нездатність до виконання складної роботи з оцінки минулого проклала дорогу відродженню грубої ідеології російського імперіалізму», – констатував президент Латвії.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак:

Коли я розмовляв із Президентом України Володимиром Зеленським минулого четверга, я чітко дав зрозуміти, що Британія ніколи не відступить, коли йдеться про підтримку українського народу перед обличчям цієї жорстокості.

Поки ми оговтуємося після пандемії, яка ледь не зламала світову економіку, кожна сім'я на планеті відчуває на собі наслідки війни в Україні. Світові ціни на продовольство зросли від спроб володимира путіна перекрити український експорт зерна, дві третини якого йде до країн, що розвиваються. Рахунки за електроенергію різко зросли через те, що росія перекрила газові крани.

Прем'єр Британії наголошує на необхідності скоординованих глобальних дій. У зв'язку з цим він пропонує п'ять пунктів, які можуть змінити ситуацію.

Перш за все, на його думку, потрібно продовжувати надавати термінову підтримку там, де це найбільше потрібно взимку. Допомога має бути як народу України, так і громадянам Британії на тлі зростання рахунків за електроенергію. Також Лондон вживає заходів щодо запобігання голоду в світі.

«По-друге, ми повинні покласти край жахливому шантажу росії у питанні постачання продовольства. Я підтримую генерального секретаря ООН у тому, щоб вантажі зерна продовжували рухатися в Чорному морі, і закликаю всі ті країни, які можуть виробити більше продовольства або вивільнити запаси, зробити це, щоб допомогти збільшити постачання», – зазначає Сунак.

Ще одним кроком він називає забезпечення безпеки ланцюжків постачання та швидку відмову від енергозалежності від таких країн, як росія.

У четвертому пункті Сунак закликає залишатися прихильними до просування вільних ринків і відкритої глобальної економіки.

На останок прем'єр Британії наголошує на необхідності виявляти тих, хто використовує свої можливості, щоб створити кредитні пастки для країн, що розвиваються (політика, при якій країна-кредитор збільшує свій вплив шляхом збільшення боргу країні-позичальнику), а також зайнятися усуненням причин зростання інфляції.

«Ми не дозволимо нашому економічному майбутньому стати заручником дій держави-вигнанця, як і наші союзники. Натомість ми будемо підтримувати Україну та працюватимемо над виконанням кожного елементу цього плану з п'яти пунктів, сприяючи вільним ринкам і глобальній економіці», – резюмував Сунак.

([Укрінформ](#))

У Брюсселі має відбутися засідання Ради міністрів закордонних справ ЄС.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Україна буде сама вирішувати, що робити. Наш обов'язок – підтримати їх. (...).

Сьогодні буде важливе рішення щодо започаткування тренувальної місії для української армії. Як ви знаєте, ми обговорили та ухвалили це рішення у рекордно короткий час, тож вона має набути оперативної спроможності через кілька тижнів. Вона буде (розгорнута) у Польщі, і багато країн мають бажання брати участь у цій місії, яка тренуватиме близько 15 тисяч українських військовослужбовців.

(...). Російська армія відступає, і це дуже добра новина. Це означає, що стратегія підтримки України воєнним шляхом була вірною. Ми маємо продовжувати підтримувати Україну, військовим шляхом, в межах наших спроможностей, а також здійснюючи тиск на росію, доносячи до решти світу витоки наслідків цієї війни.

Він відзначив, що відступ російської армії з іншого берега ріки Дніпро, коли російська армія не чинила спротиву та покинула своїх людей, – це поворотний момент у війні. Якщо б російське керівництво намагалися утримувати там свої позиції, - це була б велика поразка.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо нового пакету санкцій проти росії, він зауважив, що це питання сьогодні не знаходиться у порядку

денному роботі міністрів, але процедурне опрацювання нового пакету санкцій проти росії триває на рівні робочих груп ЄС.

Міністри сьогодні розглянуть також питання щодо створення Міжнародного трибуналу щодо злочинів росії в Україні та мають намір уважно вивчити правову складову цього питання.

Щодо обсягів військової допомоги ЄС для України, Боррель відзначив, що ці обсяги є набагато більшими, ніж це наразі повідомляється у новинах.

«Військова підтримка від Європейського Союзу та від країн-членів є дуже важливою. Я говоритиму про реальні цифри такої допомоги вже після завершення Ради міністрів», – додав Високий представник ЄС.

(Укрінформ)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Було б добре, якби президент путін поїхав на саміт G20. Але тоді йому довелося б зіткнутися з усіма питаннями та всією критикою, яка була сформульована багатьма країнами світу. Можливо, тому його там немає.

При цьому Шольц зауважив, що відсутність путіна не завадить іншим країнам критикувати загарбницьку війну, закликати росію вивести війська з України та створити умови для чесних переговорів про мир.

Шольц наголосив, що якщо світове співтовариство чітко заявить, «що військова ескалація є неприйнятною з нашої точки зору, тоді має бути рух — також з боку російського уряду, російського президента — в напрямку пропозицій, які роблять можливим розбудову миру». Йдеться, уточнив політик, про запобігання використанню ядерної зброї. Федеральний уряд, за словами його очільника, веде інтенсивні переговори з усіма зацікавленими сторонами щодо цього.

Берлін дуже старанно працює, щоб сформулювати думку, яка дає зрозуміти, що міжнародні правила повинні дотримуватися, «що закон має переважати над владою», – підкреслив Шольц. Він висловив обережний оптимізм, що цього вдасться досягнути.

(Укрінформ)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Президент (КНР) Сі Цзіньпін і я погодилися, що загроза застосування ядерної зброї є неприйнятною і що використання такої жахливої зброї означатиме перетин червоної лінії, яку людство правильно накреслило. Я закликаю президента путіна серйозно поставитися до цих слів.

Шольц зазначив, що жорстока війна росії проти України може бути географічно далекою для держав азійсько-тихоокеанського регіону, але її вплив – голод, нестача енергії, інфляція – відчувається в усьому світі. Ця війна ставить під загрозу мирний порядок та ідею світу, заснованого на спільних правилах, підкреслив німецький політик, пояснивши, «чому так важливо не дозволити путіну просунути з його імперіалістичними цілями».

(Укрінформ)

Глава польського уряду Матеуш Моравецький:

Дехто вважав, що відносини з росією можна цивілізувати завдяки торгівлі. Сьогодні ми чудово знаємо, що тиран, деспот і гнобитель завжди залишатиметься тираном, деспотом і гнобителем, і він шукатиме можливості домінувати над іншими.

Він зауважив, що сучасна економічна модель росії гірша за модель ринкової економіки, яка домінує на Заході. Відтак росія намагається контролювати інших за допомогою військової сили і таким чином реалізує свою жорстоку політику.

«Сьогодні це усвідомили всі сусіди росії – не тільки в Центральній Європі і країнах Балтії, з нами згодні усі країни східного флангу НАТО і ЄС», – наголосив польський прем'єр.

Він зауважив, що інші країни, такі як Японія і Південна Корея, а також країни Центральної Азії, зокрема Казахстан і Узбекистан, також усвідомили загрозу з боку кремля.

«Ми всі опинилися на переломному етапі історії. Те, що сьогодні відбувається в Україні, ця героїчна оборона є надзвичайно важливою і вирішальною. Ми в Польщі це усвідомили вже давно», – констатував глава польського уряду.

За словами Моравецького, уряд Польщі від самого початку знав, що «не можна мати ілюзій щодо росії, що тиран є величезною загрозою і або Польща знайде кошти на посилення власної оборони, або путін і його головорізи диктуватимуть умови в Центральній Європі».

Він заявив, що наступного року Польща увійде до трійки країн НАТО за рівнем витрат на оборону по відношенню до свого ВВП. Він додав, що ці витрати становитимуть до 4% від ВВП, що приблизно стільки ж, скільки у процентному відношенні виділяють Штати.

Прем'єр-міністр Польщі зазначив, що досвід російсько-української війни підказує: диспропорцію в кількості озброєння можна компенсувати за рахунок сучасних засобів ведення війни на полі бою. Відтак Польща зараз закуповує сучасне озброєння у США, Південної Кореї, Великої Британії та інших союзників.

(Укрінформ)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Україна має вирішувати, що є прийнятними умовами для вирішення цього конфлікту. Ми не будемо засідати в Брюсселі або в інших європейських столицях та вирішувати, що є прийнятним для них. Нічого про Україну без України... Те, що ми будемо робити – це доводити до максимуму ймовірність досягнення такого рішення, що буде прийнятним для українців за столом переговорів. Шлях, яким ми це будемо робити – це зміцнювати їх силу на полі бою.

(...). Ми маємо пам'ятати, чим усе це є. Це агресія, коли росія, президент путін вдерлися до іншої країни. Такими діями вони порушили міжнародне законодавство. Незважаючи на те, що вони (росія) втратили певні захоплені території протягом минулих місяців та тижнів, вони все ще контролюють велику частину України. Україна заявила, що готова проводити переговори, але ми також знаємо, що єдиним шляхом для досягнення прийняттого результату є їх (українців) сила на полі бою», – наголосив генеральний секретар НАТО.

Він зауважив, що росія і путін можуть завершити цю війну завтра. Вони розпочали цю війну, і вони можуть її припинити. Коли і за яких умов проводити переговори з країною-агресором, буде вирішувати сама Україна.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергис:

Мир в Україні може бути відновлений лише на умовах України. Спекуляції, які нині можна знайти у публічному просторі, я думаю, не є корисними. Важливо, щоб Європа надіслала дуже сильне послання. І я розраховую на підтримку в цьому моїх колег-міністрів, що ми будемо допомагати Україні у встановленні такого миру, який вони самі створюють. По-друге, ми нагадаємо про зусилля зі створення спеціального трибуналу. В процесі обговорення – створення ядра країн, які підтримують зусилля України зі створення такого спеціального трибуналу для покарання злочину (російської) агресії.

(...). Ми все ще очікуємо на дев'ятий пакет санкцій... Литва надала кілька пунктів для включення до санкційного переліку кілька тижнів тому. Ми все ще очікуємо на відповідь від інституцій ЄС, їх реакцію та на просування вперед із дев'ятим пакетом санкцій проти росії.

Він повідомив також, що сьогодні Литва запропонує додаткові пункти для санкційного списку проти Ірану у зв'язку з участю цієї країни у війні росії проти України та наданням бойових безпілотних засобів для країни-агресора.

(...). «Єдина річ, що мала змінитися після цього (звільнення Херсона – ред.) – це зростання впевненості, що Україна може продовжувати виштовхувати геть російські окупаційні сили. Я думаю, для нас (ЄС) у цьому нічого не змінюється. Ми дійсно переконані в здатності України це робити. Ймовірно, ті, у кого були сумніви, нині можуть бути переконані, що необхідно й надалі підтримувати Україну для досягнення перемоги за їх пріоритетами. Що більше зброї ми можемо надати Україні – то швидше ця війна буде завершена.

Він зауважив, що наразі не існує жодних підтверджень для повідомлень, що США, нібито, «підштовхують» Україну до перемовин з росією.

«Що ми чули, – це те, що США твердо стоять поряд з Україною, до самої перемоги України. Що може прозвучати сьогодні під час засідання

Ради міністрів – і я буду намагатися знайти для цього згоду серед міністрів, що Європа буде підтримувати українську перемогу на умовах України. Про це варто нагадувати. Тому що спекуляції навколо цього не є продуктивними, і вони не допомагають Україні на її шляху до перемоги», – зазначив Ландсбергіс.

Він висловив оптимізм щодо можливості надання Євросоюзом 18 мільярдів євро макрофінансової допомоги наступного року.

«Ми є оптимістичні щодо цих 18 мільярдів, що обговорюються вже тривалий час. Я думаю, що Україна має отримати підтвердження, що Європа, коли ми говоримо про макрофінансову допомогу, за визначенням буде на боці України. Це можливо. Ми робили це у минулому. Це буде посланням не лише для України, але й для інших країн, що ЄС є надійним партнером, на якого можна покладатися».

(Укрінформ)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Відведення російських військ з Херсону свідчить про величезну мужність Збройних сил України. Але це також демонструє важливість продовження нашої допомоги для України. Ми не маємо робити помилки, недооцінюючи росію. Російські збройні сили зберігають суттєві спроможності та велику кількість військ, росія продемонструвала готовність до значних людських втрат та екстремальну жорстокість. Ми всі бачили жахливі сцени на звільнених територіях, а також невибіркові російські атаки на цивільне населення та на критичну інфраструктуру.

За його словами, наступні місяці будуть важкими. Мета путіна – залишити Україну у холоді та у темряві цієї зими, посіяти страх та непевність серед українців. Але, як свідчать останні події, ці сподівання агресора є марними, оскільки моральний дух українців залишається дуже високим. У цих умовах союзники по НАТО мають дотримуватися свого курсу та продовжувати допомогу для України.

(...). «Сьогодні ми обговорили нашу підготовку до зустрічі міністрів оборони в Бухаресті. Це буде важливою нагодою поглянути на нашу допомогу для України, а також на підтримку для інших партнерів, що постають перед російською агресією та тиском, включаючи Боснію і Герцеговину, Грузію та Молдову», – сказав Столтенберг.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо:

росія несе пряму, одноосібну відповідальність за велику частину викликів, з якими зараз стикається світ – чи то глобальна міграційна, чи глобальна продовольча, чи глобальна енергетична криза.

Глава канадського уряду також зазначив, що на саміті G20, що пройде 15-16 листопада в Індонезії, він не має наміру розмовляти з російським міністром закордонних справ сергієм лавровим. Натомість його зусилля

будуть спрямовані на консолідацію позиції інших учасників саміту щодо засудження російської агресії проти України.

«Я зосереджусь на тому, щоб переконатися, що світ об'єднається, щоб підтвердити, що путін зробив жахливий, жахливий вибір, коли вирішив вторгнутися в мирну сусідню країну», – сказав Джастін Трюдо.

(Укрінформ)

Міністр оборони Нідерландів Кайса Оллонгрен:

Це (визволення Херсона – ред.) говорить про піднесення бойового духу дуже хоробрих українців, а також про те, що наша військова підтримка працює, і Україна може досягати успіхів на полі бою.

(...). Важливо, щоб ми зупинили путіна, щоб путін зупинив цю незаконну та безглузду війну. Якщо росія завтра припинить воювати – не буде більше війни, а якщо Україна припинить воювати – більше не буде України. Така ситуація. Тому ми продовжуватимемо підтримувати Україну зброєю та всім, що потрібно.

Міністр закордонних справ Нідерландів Вопке Гукстра:

Ми обговорили теми, пов'язані з цим: наше просування вперед, як боротися з кризою, з якою ми стикнулися, а також невидиму війну, яка триває в кіберпросторі. У світі, який стає дедалі нестабільнішим, безпека є колективною відповідальністю і має вирішальне значення. Безпека ... потребує інвестицій від усіх нас. Разом ми сильні і разом ми зробимо НАТО ще сильнішим.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Франції Катрін Колонна:

Визволення Херсона українською армією – це радість і сльози. Це, безумовно, військова перемога, але також символічна і навіть психологічна, та насамперед це крок до відновлення суверенітету України. (...).

Напевно вона (рф – ред.) уявляла, що зламає опір українського народу, розділить Європу: це не той випадок, і вона допустила низку стратегічних помилок. Зараз є кращий баланс сил, і було б добре, щоб росія визнала свою неправоту і вивела своїх військових з території України.

(...). Щодо наявності контактів з путіним, міністр зазначила, що цього літа між президентом Франції Еммануелем Макроном та президентом рф відбулися дві розмови стосовно Запорізької АЕС, незаконно окупованої російськими військами, та дозволу для роботи місії МАГАТЕ.

«Стосовно МАГАТЕ хочу наголосити, що саме завдяки діям Франції їхня остання місія змогла відбутися в Україні, яка продемонструвала, що російські звинувачення щодо “брудної бомби”, виготовленої українцями, були неправдивими.

(...). Я пам'ятаю липневу міністерську зустріч, коли сергій лавров (міністр закордонних справ) опинився без підтримки і покинув саміт в ізоляції. Зростає нерозуміння міжнародним співтовариством вибору,

зробленого росією. Ми добре усвідомлюємо, що йдеться не просто про агресію росії проти України, а про те, що весь світ стурбований, оскільки через цю агресію під сумнів поставлена світова безпека і порушуються норми міжнародного права».

([Укрінформ](#))

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Наразі міжнародне співтовариство має переконатися, що практична імплементація Чорноморської зернової ініціативи буде продовжена після 19 листопада. Дуже важливо, щоб ця ініціатива, що була започаткована ООН та Туреччиною, була імплементована. Але не забуваймо, чому ця ініціатива виникла. Не тому, що трапилося природне лихо. Не внаслідок цунамі на Чорному морі, і не з причини загроз піратства. Це сталося внаслідок блокади російською армією експорту українського зерна. Вони (росіяни – ред.) використовують голод як зброю.

Росія не має жодних причин, жодних правових підстав для блокування продовольства, яке надходить з України на міжнародні ринки. Те, що робить росія, є незаконним, і це впливає, перш за все, на життя людей у вразливих країнах по усьому світу. Росія має припинити перетворювати продовольство на зброю. Це потужне послання, яке Рада міністрів ЄС із закордонних справ поширила сьогодні.

Він нагадав, що завдяки «коридорам солідарності» між ЄС і Україною вдалося експортувати або сприяти експорту більше 15 мільйонів тонн сільськогосподарських товарів у період з травня по жовтень поточного року. Сьогодні Єврокомісія оголосила новий пакет допомоги у 210 мільйонів євро, що призначений для 15 країн Африки, Латинської Америки та для Афганістану, для вирішення їх негайних потреб у продовольчій безпеці.

([Укрінформ](#))

Генеральна Асамблея ООН розглянула проєкту резолюції щодо створення механізму компенсації Україні збитків, завданих російською війною.

Постійна представниця Великої Британії при ООН Барбара Вудворд:

Це важливий перший крок в українських зусиллях з пошуку справедливості відповідно до міжнародного права. Це правильно, що ми починаємо цей процес зараз.

За словами Вудворд, лише одна країна, росія, несе відповідальність за шкоду, заподіяну Україні. «росія повинна заплатити за цю шкоду. росія має бути притягнута до відповідальності за дії, які є явним порушенням міжнародного права, включаючи Статут ООН», – наголосила вона.

Постійна представниця Великої Британії при ООН підкреслила, що путін має припинити свою війну, брехню, глобальні руйнування й вивести

свої війська з України: «Ми залишаємось непохитними в нашій підтримці України, справедливості та компенсації за шкоду, якої завдала росія».

([Укрінформ](#))

Генеральна Асамблея ООН розглянула проєкту резолюції щодо створення механізму компенсації Україні збитків, завданих російською війною.

Заступник постпреда США при ООН Річард Міллс:

Одного дня Україна буде відновлена, в цьому немає сумнівів. Але головне – це імператив для нас, для міжнародного співтовариства – притягти винуватців до відповідальності за ці непотрібні руйнування», – наголосив представник Сполучених Штатів.

(...). Вона (резолюція – ред.) підкреслює важливість збору доказів на підтримку майбутніх претензій для компенсацій з боку росії в некримінальному порядку за пошкодження, загибель і значні збитки, завдані державній і приватній власності внаслідок міжнародно-протиправних дій рф в Україні.

(...). Глава 4 Статуту ООН наділяє Генасамблею значними рекомендаційними повноваженнями по широкому колу питань. Ці рекомендації (представлені в резолюції – ред.) щодо створення реєстру заподіяної шкоди – це важливий перший крок для створення остаточного механізму позовів і судового розгляду, щоби повною мірою оцінити всі масштаби величезних втрат цієї безглуздої війни, яких зазнала Україна та її народ.

Міллс підкреслив, що йдеться про досягнення правосуддя, а не про геополітичну конкуренцію. Тож, резолюція – це потужний меседжем для агресорів по всьому світу, що порушення міжнародного права й Статуту ООН матиме наслідки, і що міжнародне співтовариство притягуватиме до відповідальності всіх винних.

([Укрінформ](#))

Постійний представник ЄС при ООН Олоф Ског:

Відповідно до міжнародного законодавства, відповідальні держави зобов'язані сповна виплатити репарації за шкоду, завдану їх міжнародними протиправними діями. Для підготовки належного процесу, цю шкоду необхідно перш за все облікувати. Відповідальність значить, що ці витрати мусить нести не жертва, а агресор. Немає сумнівів, чи має росія заплатити, питання лише в тому, коли та скільки.

Він наголосив, що росія «мусить бути притягнута до відповідальності за її неправомірні дії та безпідставне руйнування».

«Це – ключове, якщо ми прагнемо зберегти заснований на правилах міжнародний порядок. Мова йде не про Захід проти решти світу, а про повагу до міжнародних правил», – зазначив дипломат.

(Укрінформ)

Президент США Джо Байден:

Насамперед це була значна, суттєва перемога України. Суттєва перемога. І я можу лише аплодувати мужності, рішучості та боєздатності українського народу й українських військових.

Байден підкреслив, що українці є неймовірними. У цьому зв'язку він зауважив, що Сполучені Штати продовжать забезпечувати український народ всім необхідним, щоби він мав можливість захищати себе.

«І ми не збираємося вести жодних переговорів (без участі української сторони – ред.). Нічого про Україну без України. Це рішення (щодо початку переговорів – ред.) має прийняти Україна», – зауважив Байден.

Він також висловив припущення, що зараз бойова активність на фронті в Україні може «дещо сповільнитися» через погодні умови та неможливість для військових підрозділів легко пересуватися по країні.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак:

Дії росії піддають ризику всіх нас. У той час, як ми надаємо українському народові необхідну підтримку, ми також використовуємо великий і глибокий досвід Великої Британії, щоби захистити себе та наших союзників.

(Укрінформ)

15-16 листопада у Брюсселі відбулася Рада міністрів ЄС на рівні міністрів оборони

Міністр закордонних справ Естонії Урмас Рейнсал закликав західних союзників спільно сформулювати новий спосіб мислення у зв'язку з допомогою Україні та здійсненням санкційного тиску на росію.

За словами Рейнсалу, відправною точкою нового мислення має стати те, що Україні не лише потрібна допомога в такому обсязі, щоб пережити війну, але потрібна велика військова допомога Україні та запровадження жорсткіших санкцій проти росії – щоб Україна швидше виграла війну. Це вимагає більшого внеску країн, особливо у постачанні систем озброєння. При цьому глава естонського МЗС наголосив, що Україні терміново потрібні ракети великої дальності для контратак та стримування противника.

«Говорити про уповільнення військової активності взимку дивно в контексті того, що нинішня фаза війни почалася взимку... Майже дев'ять місяців російської агресії в Україні призвели до величезних людських страждань, і наша підтримка та допомога Україні важливі як ніколи», – зазначив Рейнсал.

«На початку грудня ми організуємо в Таллінні конференцію щодо відновлення в Житомирі, щоб обговорити відновлення того, що було пошкоджено під час війни, і ухвалити рішення про наступні кроки», – сказав Рейнсал.

(Укрінформ)

15-16 листопада у Брюсселі відбулася Рада міністрів ЄС на рівні міністрів оборони

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Ми живемо у ситуації, коли середовище з безпеки в Європі змінюється, ми постаємо перед очевидними викликами. Весь континент страждає від наслідків (російської – ред.) війни в Україні. Ми маємо розвинути та підвищити нашу оборонну політику, нашу спільну політику з безпеки й оборони.

(...). Європейські армії мають бути взаємосумісними. Ми маємо взаємодіяти, наскільки це можливо, для поповнення наших військових складів. Разом з Єврокомісією ми започаткували ініціативу із спільного замовлення для оборонної промисловості. Ми намагаємося проаналізувати кращі пропозиції та разом представити об'єднаний запит для промисловості, щоб оптимізувати те, що ми робимо, та найкращим чином використати фінансові ресурси.

Він визнав, що наразі багато з країн-членів ЄС постали перед необхідністю поповнювати власні військові склади, оскільки значна частина зброї та боєприпасів були передані на потреби української армії для забезпечення права України на самозахист.

«Ця зброя не виробляється на місці. Вона береться зі складів. Тож вони мають поповнюватися. Ми маємо зробити це найкращим шляхом, уникнути непотрібної конкуренції, зробити це всі разом і забезпечити, таким чином, кращу ціну за кращої якості за кращий час», – додав Боррель.

Він зауважив також, що сьогодні під час зустрічі європейські міністри розглянуть практичну імплементацію Стратегічного компасу ЄС, ключовою складовою якого є створення спроможностей або сил швидкого розгортання для їх застосування в рамках Спільної політики ЄС з безпеки й оборони.

«Сьогодні ми проаналізуємо оперативні сценарії, за якими ми зможемо застосовувати спроможності швидкого розгортання, які є ключовим елементом Стратегічного компасу. Ці сили мають набути оперативної спроможності у практичній площині вже наступного року», – сказав високий представник ЄС.

(Укрінформ)

15-16 листопада у Брюсселі відбулася Рада міністрів ЄС на рівні міністрів оборони

Керівник оборонного відомства Латвії Артис Пабрікс:

Латвія пропорційно є одним із ключових постачальників військової допомоги для України. Ми не будемо коливатися надавати таку допомогу також з боку ЄС. Ми маємо бачити, що робимо конкретно. В Україні нині вирішується майбутнє Європи. Ми маємо допомогти, тому що це відповідає нашим фундаментальним інтересам.

Він привітав зачаткування допоміжної військової місії ЄС для тренування українських військовослужбовців.

«Ми маємо подумати також про подальшу допомогу у відновленні України, у розмінуванні, у підготовці всього суспільства до поствоєнної ситуації. росіяни залишають по собі варварський безлад, зруйновану інфраструктуру, країна замінована. Тож хтось має допомогти очистити її якомога швидше. Ми маємо зробити все, що можемо, щоб підняти країну з руїн, як це було зроблено для Німеччини після Другої світової війни. Ми потребуємо Маршалл-плану для України, і на цьому ЄС має сконцентрувати увагу. Ми маємо думати про завтра, коли одного дня Україна стане членом ЄС», – додав міністр оборони Латвії.

(Укрінформ)

15-16 листопада у Брюсселі відбулася Рада міністрів ЄС на рівні міністрів оборони

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

На обох фронтах, на Сході і на Півдні, військово обладнання, надане Україні європейцями або американськими партнерами, довело свою надзвичайну корисність. Ця зброя дає змогу змінювати ситуацію, і це очевидно. Ця війна – війна логістики; ланцюги постачання, а також критичне озброєння, таке як бойові танки, артилерія і особливо системи протиповітряного захисту, мають життєво важливе значення. Завдяки цій допомозі Україна не лише чинить опір, а й витісняє назад російську армію.

Він зауважив, що Україна для ЄС залишається пріоритетом номер один у політичному й оборонному вимірах.

«Добре знати, що Україна вже повернула 50 відсотків території, яка була окупована після початку російського вторгнення у лютому. Але російська армія все ще може завдати багато шкоди, і вони це роблять, атакуючи цивільних та цивільну інфраструктуру. Вони проводять мобілізацію і дали зрозуміти, що не завершуватимуть війну... З одного боку, вони заявляють, що хочуть розмовляти, а з іншого – продовжують війну та руйнування. Зараз Київ та багато інших міст в Україні зазнають важкої ракетної атаки», – сказав високий представник ЄС.

За його словами, багато ракет і дронів були збиті українськими засобами протиповітряної оборони. Причому деякі із засобів нападу були вироблені в Ірані, і ЄС наразі чинить тиск на іранський уряд з вимогою зупинити постачання зброї для росії, яку вона використовує для атак на мирні міста та інфраструктуру. Такі поставки є прямим порушенням резолюцій ООН щодо Ірану.

Він зауважив, що всі міністри погодилися із необхідністю подвоїти зусилля, аби сприяти відновленню та розвитку військових спроможностей України та підготовці персоналу. Саме тому ЄС започаткував тренувальну місію для України.

«Більш як 20 країн погодилися взяти участь у цій місії, яка буде дійсно мати додаткову вартість: за рахунок концентрації сил, інструкторів та синхронізації тренувальних програм. Ці зусилля дадуть змогу створити додаткові тренувальні спроможності, щоб задовольнити потреби України», – зазначив високий представник ЄС.

(Укрінформ)

15 листопада Росія здійснила ракетну атаку на об'єкти інфраструктури України.

Міністр закордонних справ Франції Катрін Колонна:

Під час зустрічі G20 росія знову доводить свою безсовісність, розпочавши серію ударів по цивільних об'єктах в Україні. Який цинізм.

(Укрінформ)

15 листопада Росія здійснила ракетну атаку на об'єкти інфраструктури України.

Держсекретар США Ентоні Блінкен:

Сьогодні Президент України Володимир Зеленський знову продемонстрував лідерство і чітко підкреслив, що готовий до дипломатії для справедливого припинення війни, яку розв'язала росія.

Однак, продовжив він, відповіддю росії стала чергова хвиля ракет.

«Ці атаки не зламують волю України. Ми будемо з Україною стільки, скільки потрібно», – підкреслив Блінкен.

(Укрінформ)

15 листопада Росія здійснила ракетну атаку на об'єкти інфраструктури України.

Президент Парламентської асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) Тіні Кокс :

Це відбувається в той момент, коли лідери G20 серйозно шукають способи допомогти покласти край цій жахливій війні. Ці жахливі злочини не повинні бути безкарними!

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ ФРН Анналена Бербок:

Європа стоїть на волосок від ядерної катастрофи... Це божевілля має закінчитися... Найшвидшим і найбезпечнішим рішенням для усіх було б, якби російські війська прибралися з ЗАЕС, міста Енергодар і всієї України.

(...). Ніколи раніше діючі атомні електростанції не були об'єктами військових дій, окупації та захоплення заручників. Ми б ніколи не подумали, що країна може бути настільки безвідповідальною, щоб зробити атомну електростанцію розмінною монетою у війні...І це демонструє, як путін готовий обходити всі можливі табу.

Вона подякувала МАГАТЕ за їх роботу, яка дозволила сформулювати міжнародну реакцію на дії РФ, (...) а також за те, що експерти МАГАТЕ «всебічно та науково руйнують абсурдну, божевільну брехню про те, що Україна, мовляв, робить «брудну бомбу».

(Укрінформ)

15 листопада Росія здійснила ракетну атаку на об'єкти інфраструктури України.

Президент Фінляндії Саулі Ніністьо:

Це не боротьба з солдатами, а боротьба з цивільним населенням. Зруйновано стільки інфраструктури, що українцям важко виживати.

За словами фінського президента, агресія росії проти мирних українців – найжорстокіша війна з усіх можливих.

(Укрінформ)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Я вітаю той факт, що дедалі більше союзників і партнерів надають сучасні системи протиповітряної оборони для України... Ми мобілізуємо додаткову підтримку у різних системах захисту. НАТО надає системи для боротьби з дронами. Потрібні різноманітні системи, щоб забезпечити захист від крилатих ракет, балістичних ракет і дронів. Ми маємо створити багаторівневу систему протиповітряної оборони в Україні, і саме у цьому зараз союзники надають допомогу різними шляхами.

(Укрінформ)

Керівник британської контррозвідки (MI5) Кен МакКаллум заявив, що видворення понад 400 підозрюваних російських шпигунів з усієї Європи цього року завдало найзначнішого стратегічного удару по Москві в новітній історії й стало несподіванкою для лідера Кремля Володимира Путіна.

МакКаллум заявив, що величезна кількість російських чиновників була вислана в усьому світі, в тому числі понад 600 з Європи, з яких понад 400 були визнані шпигунами.

«Це завдало найзначнішого стратегічного удару російським спецслужбам у новітній історії Європи. І разом зі скоординованими хвилями санкцій цей масштаб застав Путіна зненацька», – додав він.

Глава MI5 також сказав, що цього року Велика Британія відмовила понад 100 російським заявкам на дипломатичні візи з міркувань національної безпеки.

(Укрінформ)

МЗС Росії заявило про введення санкцій проти майже всієї політичної верхівки Ірландії, загалом включивши до санкційного списку 52 особи. Це рішення у Москві пояснили «агресивною антиросійською пропагандистською кампанією» Ірландії та «русофобською істерією в ірландському суспільстві».

Представники ірландського прем'єра Міхала Мартіна та його заступника Лео Варадкара заявили, що жоден із них і не збирався відвідувати росію «у будь-якому випадку».

Зазначається, що сам Мартін під час виступу в парламенті прокоментував новину про заборону в'їзду до росії з посмішкою, сказавши: «Я не думаю, що мене колись раніше піддавали санкціям». Він також назвав антиірландську заяву мзс рф «частиною широкої пропагандистської війни, яку веде росія».

Депутат ірландського парламенту Ніл Річмонд запропонував вислати російського посла та закрити «підозріло велике посольство, яке багато хто розглядає тут як російську базу в ЄС для шпигунства, стеження та операцій впливу в соціальних мережах».

«Ірландія повинна перекрити цей постійний канал дезінформації та агресії з боку цих так званих дипломатів», – зазначив він.

(Укрінформ)

Відбулося чергове засідання формату «Рамштайн».

Керівник Об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Марк Міллі:

Українці не просять нікого воювати за них, вони не прагнуть того, щоби американські, британські, німецькі чи французькі солдати воювали за їхню країну.

Він підкреслив, що ЗСУ готові продовжувати вести успішні бойові дії й самі.

«Все, чого просять українці, це засоби для ведення бою. І ми сповнені рішучості надати їм ці засоби», – зауважив генерал.

Глава Об'єднаного комітету начальників штабів США вважає, що військова перемога над російськими силами навряд чи буде досягнута в короткі терміни. За його словами, сили рф досі мають потужну бойову міць та зосереджуються на великій території України. Більш швидке розв'язання можливе хіба що шляхом політичних переговорів, але якщо на це піде сама українська сторона, припустив генерал.

Однак, підкреслив він, Україна сама вирішуватиме, за яких умов і коли вона буде готова піти на переговори з росіянами. Сполучені Штати, зі свого боку, продовжать підтримувати ЗСУ оборонними можливостями, щоби українці мали найкращі позиції як на полі бою, так і за столом переговорів, коли для цього прийде час.

Міллі зазначив, що російські сили, тим часом, продовжують бити по українській цивільній інфраструктурі, яка або мінімально, або взагалі не використовується у військових цілях.

«Навмисні удари по цивільній енергомережі, які спричиняють надмірні супутні збитки та непотрібні страждання цивільного населення, є воєнним злочином», – нагадав американський генерал. Це, за його словами, особливо цинічно в період холодної пори року.

(Українська правда)

Голова Об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Марк Міллі:

Щоразу росіяни зазнавали поразки. Вони програли у стратегічному плані, вони програли в оперативному плані й, повторюю, вони програли в тактичному плані. Те, що вони намагалися зробити, їм не вдалося.

Стратегічне переосмислення їхніх цілей, їхнього незаконного вторгнення зазнало невдачі.

Як приклад Міллі навів неспроможність Росії «захопити всю Україну» на початку війни, а також зосередження на захопленні Донбасу та Запорізької й Херсонської областей.

«По всій лінії фронту протяжністю близько 900 кілометрів українці досягали успіху за успіхом, а росіяни щоразу зазнавали поразки», – додав американський генерал.

«Ймовірність військової перемоги України – вигнання росіян з усієї України, включно з... Кримом, ймовірність того, що це станеться найближчим часом, не є високою з військової точки зору», – сказав Міллі.

(Укрінформ)

Заступниця Генерального секретаря ООН з політичних питань Розмарі Дікарло:

Війна повинна закінчитися, і вона повинна закінчитися відповідно до міжнародного права та Статуту ООН, як того вимагає Генеральна Асамблея ООН.

Вона зазначила, що станом на 14 листопада від початку повномасштабного вторгнення в Україну Управління Верховного комісара ООН з прав людини зареєструвало 16 631 жертв серед цивільного населення: 5557 осіб убитими і 10 074 – пораненими. Водночас нещодавні обстріли, за її словами, «додадуть жахливих втрат».

Вона нагадала, що напади на цивільних осіб та цивільну інфраструктуру заборонені міжнародним гуманітарним правом. Проте «війні не видно кінця», зауважила заступниця Генсека.

«Поки вона триває, ризики потенційно катастрофічних побічних ефектів залишаються занадто реальними», – зазначила вона.

Дікарло розповіла, що, за оцінками, постраждало 40% генеруючих потужностей країни, більшість районів столиці забезпечені електрикою лише дванадцять годин на добу.

За її даними, ООН зробила пріоритетом забезпечення найбільш вразливих верств населення в Україні всім необхідним в умовах зими. Понад 185 тис. осіб вже отримали необхідні предмети першої необхідності на зиму. Гуманітарні партнери створюють пункти обігріву поблизу лінії фронту. 525 генераторів було доставлено в лікарні, клініки, центри надання допомоги.

Вона зазначила, що відновлено гуманітарний доступ до районів, що повернулися під контроль українського уряду, у тому числі в Херсон.

Розповідаючи про «звірства та порушення прав людини в Україні», Розмарі сказала, що під час війни вбито понад 400 дітей, багато отримали поранення, а також пропали безвісти. Так, станом на 12 листопада зниклими безвісти вважалося 279 дітей.

[\(Укрінформ\)](#)

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш:

Вітаю згоду всіх сторін продовжити реалізацію Чорноморської зернової ініціативи для полегшення безпечного судноплавства під час експорту зерна, продуктів та добрив з України.

Він додав, що ООН також «повністю віддана усуненню перешкод, що залишаються, для експорту продуктів та добрив з РФ» – частина угоди, яку Москва вважає критично важливою.

[\(Укрінформ\)](#)

Керівник Об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Марк Міллі:

Наразі вони (російські війська – ред.) займають приблизно 20% України. Таким чином, вони займають ділянку землі завдовжки близько 900 кілометрів і, можливо, близько 75 або 80 кілометрів у глибину. Тож це не маленький шматок землі.

За його словами, в Україну з лютого вторглися від 170 до 180 тисяч російських військових, і армія РФ зазнала «величезних втрат». Однак потім росія провела мобілізацію, тому агресор все ще має значну бойову силу в Україні, вважає Міллі.

Водночас, на думку генерала, ймовірність того, що росія досягне своїх стратегічних цілей – завоювати Україну, – близька до нуля.

[\(Укрінформ\)](#)

Президент Парламентської асамблеї Ради Європи Тіні Кокс:

Щиро вітаю продовження зернової ініціативи, яка дає великі надії мільйонам людей у всьому світі, які залежать від українського продовольчого експорту!

[\(Укрінформ\)](#)

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Не зумівши захопити Україну силою, президент Путін, схоже, вважає, що занурення українців у темряву, відключення їм води, заморожування до смерті зломить їхню волю.

Він зазначив, що Путін прораховався. І для всіх, хто сумнівається в рішучості українців, глава Держдепу порадив подивитися на звільнених людей у Херсоні, які радісні вийшли на вулиці, обіймали українських солдатів та зривали пропагандистські плакати РФ після місяців російських репресій.

«Нова стратегія росії, як і стара, зазнає краху. Український дух незламний – як і наше зобов'язання підтримувати Україну», – наголосив державний секретар США.

(Укрінформ)

Суд у Нідерландах виніс рішення у справі про загибель рейсу МН17.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Європейський Союз раз за разом просив про швидке з'ясування всіх обставин та про проведення міжнародного розслідування для того, щоб пролити повне світло на цю трагедію. Водночас, ми були змістовними у засудженні подібних актів насильства, що загрожують безпеці цивільної авіації, та є грубим порушенням міжнародного миру та безпеки. ...Вердикт (суду) є важливим першим кроком на шляху до правди та відповідальності.

(...). ЄС поновлює свій заклик до росії визнати відповідальність за цю трагедію, та у повному обсязі співпрацювати із розслідуваннями, що тривають.

(Укрінформ)

Президент Пан'європейського руху Австрії, онук останнього імператора Австро-Угорщини Карла I Карл фон Габсбург:

Сьогодні, через 100 років після заснування Пан'європейського союзу, ми в Європі знову зіткнулися з війною, яка, на думку багатьох, не є нашою справою. Однак насправді війна на знищення, яку росія веде проти України, є жорстокою атакою проти всього, за що виступає Європа. Це – напад на Європу, на нашу модель життя, демократію, свободу, права людини, верховенство права, ринкову економіку. Це – війна, розв'язана східною деспотією проти західної демократії.

За словами Карла фон Габсбурга, жоден європеєць не може бути зацікавлений у тому, щоб підкоритися деспотизму путіна, який «зневажає європейську модель життя» і створив «мафіозну державу», яка діє як злочинна організація.

«Звичайно, санкції не можуть закінчити війну. Економічні санкції не змогли. Але санкції проти путінської системи мають ефект в росії. Ціллю санкцій має бути створення ситуації, коли росія не зможе далі вести війну. Метою європейської політики має бути настільки потужна підтримка України, а це означає підтримку військовою технікою, щоб вона змогла таким чином примусити росію сісти за стіл переговорів», – заявив він.

«Безумовно, нам потрібно виступати за зміну режиму в москві. Мене завжди дивує, коли кажуть, що ми не можемо вимагати такої зміни. Але наскільки можна довіряти цьому путінському режиму? путін порушив практично всі договори, які були укладені після Заключного акту НБСЄ і які були націлені на створення мирного майбутнього. Чи сяде хтось за стіл переговорів з тим, хто брехав і обманював вас щонайменше два десятиліття,

порушував усі домовленості?» – зазначив президент Пан'європейського руху Австрії.

Він додав, що «все це означає, що Міжнародний кримінальний суд повинен підготувати справи проти путіна і його системи».

За його словами, режим має бути змінений не лише у Москві, а й у Білорусі. «Режим, подібний до режиму Лукашенка, не вписується в Європу. Європа має бути континентом свободи. Саме за це білоруси вийшли на вулиці, саме за це десятки тисяч з них були відправлені в тюрми, де режим жорстоко знущується над ними», – заявив він.

У своїй промові Карл фон Габсбург також наголосив на необхідності визнання вчиненого Сталіним Голодомору геноцидом українського народу. «Ця спроба знищити все українське відбулася 90 років тому. Якщо ми сьогодні подивимося на Україну і побачимо, як російське керівництво цілеспрямовано намагається знищити всю інфраструктуру в країні – то це є також спробою знищити все українське», – додав він.

Очільник «Пан'європа-Австрія» підкреслив, що Європа має повернути собі авторитет як геополітичного гравця, і це передбачає втілення єдиної європейської зовнішньої політики. «Європейська зовнішня політика - це не лише координація зовнішньої політики 27 країн-членів високим представником з питань спільної зовнішньої політики та політики безпеки (який є також одним із віцепрезидентів Єврокомісії), коли окремі країни можуть блокувати європейську позицію з таких важливих питань, як політика щодо прав людини в Китаї, наприклад, чи санкції проти агента КДБ патріарха Кирила, але й зовнішньополітичне відомство ЄС на чолі з міністром закордонних справ», – заявив він.

[\(Укрінформ\)](#)

Заступник речника Держдепартаменту США Ведант Пател:

Ми наполегливо закликаємо росію вивести її сили (з України – ред.), щоби покласти край непотрібній війні, яку вона не може виграти та не виграє – незалежно від того, наскільки підлою та безрозсудною є її тактика.

Пател підкреслив, що лише одна країна – росія веде неспровоковану й умисну війну за своїм вибором та свідомо нехтує правами людини.

Представник Держдепу звернув увагу на останній звіт Conflict Observatory, який детально описує численні випадки незаконних затримань, катувань і зникнень людей у Херсоні та області, вчинених збройними силами російських загарбників.

«Сьогодні ми знову закликаємо рф припинити її фільтраційні операції, порушення та нехтування правами людини, зневагу до міжнародного гуманітарного права та статуту ООН», – зауважив офіційний представник зовнішньополітичного відомства США.

Він також підкреслив, що Сполучені Штати продовжать «непохитно підтримувати уряд і народ України, який захищає свою країну та свою свободу».

([Главком](#))

Канцлер Німеччини Олаф Шольц звернувся до Путіна:

Припиніть цю війну, виведіть свої війська і розчистіть шлях для переговорів про мир, який не може бути продиктований Росією щодо України.

За його словами, жодна країна не є сусіднім заднім двором. «Ніхто не має права забирати собі чужу територію», – додав канцлер.

Ракетний інцидент у Польщі

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Латвії Едгарс Рінкевичс:

російські ракети, що влучають на територію країни-члена НАТО, є дуже небезпечною ескалацією з боку кремля, Латвія висловлює повну солідарність із нашим союзником Польщею та підтримує будь-які дії, які Польща вважатиме доречними. росія нестиме повну відповідальність за всі наслідки.

Міністр оборони Латвії Артис Пабрікс також висловив «польським братам по зброї» співчуття, повну підтримку і засудив вчинок «злочинного російського режиму».

([Укрінформ](#))

Міністр оборони Чехії Яна Чернохова:

Ми вважаємо падіння ракет доведеним, тому що сьогодні також була зустріч із начальником Генштабу Польщі в межах V4 (Вишеградської четвірки – ред)... Зараз триває оцінка ситуації. У будь-якому разі, я вважаю це ескалацією ситуації, навіть якщо це була помилка. І навіть якщо це була провокація, якщо це було схвалено, ми всі сприйmemo це як ескалацію конфлікту, навіть у зв'язку з тим, що сьогодні відбулося в Києві.

За її словами, «зараз усі сторони намагаються швидко це розслідувати, зокрема з'ясувати, про який саме тип ракети йшлося».

Прем'єр-міністр Чеської Республіки Петр Фіала:

Сьогоднішні масовані ракетні удари російської армії по Україні чітко свідчать про те, що росія хоче тероризувати її народ і продовжувати нищити країну. Якщо Польща підтвердить, що ракети влучили і по її території, це буде чергова ескалація з боку росії. Ми твердо підтримуємо нашого союзника в ЄС і НАТО.

([Укрінформ](#))

Міністр оборони Словаччини Ярослав Надь:

Дуже стурбований падінням російських ракет у Польщі. росія повинна пояснити, що сталося. Безглузді атаки на інфраструктуру мають припинитися

негайно. Безрозсудні дії росії виходять із-під контролю. Будемо підтримувати тісний зв'язок із польським колегою Маріушом Блацаком та іншими членами Альянсу для координації відповіді.

[\(Укрінформ\)](#)

Заступник речника Держдепартаменту США Ведант Пател:

Ми бачили повідомлення про це з Польщі і працюємо з польським урядом та партнерами по НАТО, щоби зібрати більше інформації», - зауважив представник зовнішньополітичного відомства США.

Він підкреслив, що Держдепартамент поки не може офіційно надати підтвердження повідомленням, поширеним у західних медіа. За його словами, для цього США знадобиться час.

«Але я можу запевнити вас, ми визначимо, що сталося, а також якими мають бути наступні кроки», – зауважив представник Держдепу.

Він також підкреслив, що Сполучені Штати «не прагнуть ескалації або розпалювання ситуації». Водночас представник Держдепу повторив, що Сполучені Штати продовжать докладати всіх можливих зусиль на підтримку України та аби притягнути росію до відповідальності за її агресію.

[\(Укрінформ\)](#)

Нідерландський депутат Сьорд Вімер Сьордсма:

Моє припущення: Це призведе до ст. 4 консультації за договором НАТО, а не ст. 5. І ці консультації призведуть до нових пакетів військової допомоги Україні з серйозною протиповітряною складовою.

За статтею 5, у разі, якщо будь-яка з держав-членів Альянсу стає жертвою збройного нападу, усі інші без винятку члени Альянсу вважатимуть цей акт насильства збройним нападом на них усіх і вживуть усіх заходів, які вважатимуть за доцільне, щоб допомогти члену Альянсу, який зазнав нападу.

За статтею 4, сторони консультуватимуться між собою щоразу, коли, на думку якоїсь із них, виникне загроза територіальній цілісності, політичній незалежності або безпеці будь-якої із сторін.

[\(Укрінформ\)](#)

Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте:

Серйозні повідомлення про ракетні удари та жертви у Польщі. Ми тісно контактуємо з Польщею та іншими нашими партнерами по НАТО. Тепер важливо встановити, що саме сталося. Ми уважно стежимо за ситуацією.

[\(Укрінформ\)](#)

Президент Європейської Ради Шарль Мішель:

Шокований новиною про те, що ракета чи інші боєприпаси вбили людей на території Польщі.

Мішель висловив співчуття родинам загиблих та підтвердив підтримку польського народу.

«Я перебуваю в контакті з польською владою, членами Європейської ради та іншими союзниками», – написав президент Євроради.

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Бельгії Александр де Кроо:

Бельгія рішуче засуджує інцидент на польській території, та надсилає найглибші співчуття родинам жертв та народу Польщі. Бельгія стоїть поряд із Польщею. Ми всі є частиною родини НАТО, яка є єдиною більше, ніж будь-коли, та має все, щоб захистити всіх нас», – написав Александр де Кроо.

([Укрінформ](#))

Міністр оборони Канади Аніта Ананд:

Мені відомо про цю інформацію, але було б необачно на цьому етапі якимсь чином її коментувати. Я перебуваю у тісному контакті із нашими польськими союзниками і ми ретельно стежимо за ситуацією.

([Укрінформ](#))

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Говорив з Президентом Польщі Дудою про вибухи у Польщі. Я висловив співчуття у зв'язку із втратою життів. НАТО проводить моніторинг ситуації, союзники проводять інтенсивні тісні консультації. Важливо, щоб були встановлені всі факти.

([Укрінформ](#))

Президент Литви Гітанас Науседа:

У цю напружену годину ми перебуваємо в прямому контакті з нашими колегами в Польщі. Литва повністю підтримує своїх братів по зброї та союзників. Наша безпека є спільною турботою, і кожен сантиметр території НАТО буде захищений. Терористичний режим (кремля, – ред.) буде зупинено об'єднаними силами союзників.

([Укрінформ](#))

Речниця міністерства закордонних справ Китаю Мао Нін:

Усі сторони повинні зберігати спокій і виявляти стриманість за нинішніх обставин.

([Укрінформ](#))

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган:

Нам сказали, що є підхід, нібито могла бути технічна помилка. Ймовірно, більш зрозуміло буде за кілька днів. Дослідження ракет дає результат.

При цьому Ердоган також висловив ставлення до заяви росії з приводу ракет, що впали в Польщі. «Я маю поважати заяву росії. Для нас важливо, що росія сказала, що цей випадок до них не має відношення. На додаток до всього цього, під час нашої зустрічі з Шольцом вранці, він сказав, що слід детально дослідити це», – зазначив турецький лідер.

(Укрінформ)

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш прокоментував інцидент з падінням ракет російського виробництва на території Польщі.

За словами **заступника речника генсека ООН Фархана Хака**, Гутерреш «дуже стурбований» вибухом ракети в Польщі і сподівається на те, що розслідування буде проведене ретельно.

«Абсолютно важливо уникати ескалації війни в Україні», – заявив представник генсека ООН.

(Укрінформ)

Президент Франції Еммануель Макрон:

Я розмовляв з прем'єр-міністром Матеушем Моравецьким, щоб висловити йому нашу солідарність. Польща може розраховувати на підтримку Франції та нашу готовність підтримувати поточні розслідування

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак:

Після цих атак сьогодні ми провели термінову зустріч союзників, щоб підкреслити нашу солідарність з Україною та Польщею. Я також розмовляв із президентом Польщі Дудою сьогодні вранці, щоб запропонувати мою щирі підтримку та запевнити, що Сполучене Королівство непохитно підтримує його та його народ у цей тривожний час.

Ми всі повинні чітко розуміти, що нічого з цього не сталося б, якби не вторгнення росії в Україну. Це жорстока і неблаганна реальність путінської війни. Поки це триває, воно становить загрозу нашій безпеці та безпеці наших союзників. І поки це триватиме, воно продовжуватиме руйнувати світову економіку.

У світі немає жодної людини, яка б не відчула на собі вплив путінської війни. Світові продовольчі ринки зазнали серйозних збоїв через його спроби перекрити постачання українського зерна. Світові ціни на енергоносії зросли у вісім разів завдяки тому, що росія відключила газ. І економічні потрясіння недбалого відношення путіна до людського життя поширюватимуться по всьому світу протягом багатьох років.

(Укрінформ)

Генеральний секретар Ради Європи Марія Пейчинович Бурич:

Я рішуче засуджую удари, які вразили Україну та Польщу. Від імені Ради Європи я висловлюю свої співчуття та повну підтримку обом країнам.

Це насильство має припинитися негайно. Нам потрібні мир і безпека, щоб повернутися до Європи.

(Укрінформ)

Президент Польщі Анджей Дуда:

Нічого, абсолютно нічого не вказує на те, що це був навмисний напад на Польщу. Те, що сталося, тобто те, що ракета впала на нашу територію, не було навмисним актом. Це не була ракета, яка була спрямована на Польщу. По суті, тому, це не був напад на Польщу. Найвірогідніше, це був нещасний випадок.

Дуда додав, що це, ймовірно, була ракета української ППО.

«Україна захищалася – це очевидно і зрозуміло – також ракетами, завданням яких було збивати російські ракети. Тому ми мали справу з дуже серйозним зіткненням, спричиненим російською стороною, як і весь конфлікт. Вчорашнє зіткнення – це безумовно, відповідальність російської сторони», – сказав Дуда.

Він повідомив, що це, швидше за все, ракета С-300 російського виробництва, ймовірно, 1970-х років.

«Хто запустив цю ракету? На цей момент у нас немає доказів того, що цю ракету запустила російська сторона. Але є багато ознак того, що це була ПРО, тобто вона використовувалася силами оборони України», – наголосив президент.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан:

Нам потрібне спокійне та ретельне розслідування вибухів у Пшеводуві. Одне можна сказати точно: Угорщина твердо стоїть на боці Польщі. Я висловив свою повну підтримку прем'єр-міністру Матеушу Моравецькому вчора ввечері.

(Укрінформ)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Розслідування цього інциденту триває, нам потрібно дочекатися результатів. Поки немає жодних ознак, що це було результатом навмисної атаки. Ми не маємо ознак, що росія готує наступальні військові дії проти НАТО. Наш попередній аналіз припускає, що інцидент, ймовірно, був спричинений українською протиповітряною ракетою, яка була використана для захисту території України проти атаки російських крилатих ракет. Дозвольте мені бути чітким – це не є провиною України. Росія несе всю відповідальність, оскільки вона продовжує свою злочинну війну проти України.

(...). Ми чітко зазначили, що ми будемо продовжувати підтримувати Україну у її праві на самооборону. Росія має зупинити цю безглузду війну.

(Укрінформ)

Представник пресслужби федерального уряду ФРН Вольфганг Бюхнер:

Проводиться дуже інтенсивне розслідування цього інциденту. Але вже зараз можна констатувати: якби не російська війна проти України та вчорашня масштабна ракетна атака по цивільних цілях по всій території України, цього інциденту не сталося би.

Він попросив не робити висновків на цю тему, доки не буде офіційних висновків розслідування, адже «ситуація є надто серйозною». Він не сказав, чи братимуть представники ФРН участь у розслідуванні, але запевнив, що розвідслужби всіх країн НАТО активно співпрацюють.

На запитання, чи готовий канцлер ФРН Олаф Шольц після всіх подій напередодні, продовжувати говорити з владимиром путіним, Бюхнер відповів коротко: «Так».

(Укрінформ)

Глава італійського уряду Джорджа Мелоні:

Сьогодні вранці на тлі новин із Польщі ми запитали інформацію, зустрілися та порадилися з нашими союзниками. Гіпотеза про те, що українська зенітна ракета впала на Польщу, суті не змінює, оскільки, на нашу думку, відповідальність за те, що сталося, цілком несе росія.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький зазначив, що хоч на сьогодні відомо, що ракета, яка впала в Польщі, ймовірно, була на озброєнні української армії, проте «не можна виключити жодних сценаріїв»:

Ми прекрасно знаємо, що росіяни можуть використовувати пропаганду, але й можуть запланувати певного роду дії. Завжди треба усвідомлювати, що це все відбувається в умовах жорстокої війни росії проти України. Відтак росія, яка поспіхом відступала з Херсона, могла хотіти сконструювати такі події, де атака могла бути одним з додаткових або головних елементів аби посварити між собою Польщу й Україну.

(Укрінформ)

Речниця Ради національної безпеки США Адрієн Ватсон зазначила, що польська сторона ще проводить розслідування інциденту:

Яким би не були його офіційні висновки, очевидно, що сторона, відповідальна за цей трагічний інцидент, – це росія, яка завдала масований ракетний удар по Україні, спрямований саме проти цивільної інфраструктури. Україна мала і має повне право захищати себе.

За її словами, наразі все вказує на те, що вибух дійсно спричинила ракета української системи ППО, яка ненавмисно впала у Польщі.

«Ми продовжимо аналізувати та прозоро ділитися усією новою доступною інформацією. Ми також підтримуватимемо тісний контакт із

українцями стосовно будь-яких наявних у них даних, спроможних доповнити картину», – зазначила речниця.

Вона наголосила, що США «повністю впевнені у польському урядовому розслідуванні». «Ми не випереджатимемо їхню роботу та підтримуватимемо тісний контакт із нашими польськими колегами, поки збираємо інформацію», – зауважила Ватсон.

[\(Укрінформ\)](#)

Постійна представниця США при ООН Лінда Томас Грінфілд:

Поки нам невідомі всі факти. Однак ми знаємо одне: ця трагедія ніколи не відбулася б, якби не було нікому непотрібного вторгнення росії в Україну, а також недавніх ракетних ударів по цивільній інфраструктурі України.

Вона зазначила, що США запропонували повну підтримку й допомогу в розслідуванні Польщі для визначення того, що саме сталося.

Томас Грінфілд також підкреслила, що Статут ООН чітко визначає: Україна має повне право обороняти власну територію від подібних атак, а також захищати свій суверенітет і територіальну цілісність.

Крім того, глава місії США визнала, що, по суті, остання ракетна атака РФ по Україні стала одним із наймасштабніших ударів з початку війни. Вона нагадала, що зараз мільйони українців перебувають без обігріву й електроживлення.

«Це навмисна тактика путіна. Очевидно, він вирішив, що якщо не може захопити силою Україну, він спробує заморозити цю країну, щоби добитися її підкорення», – наголосила глава місії США при ООН.

[\(Українська правда\)](#)

Глава адміністрації прем'єр-міністра Угорщини Гергей Гуйяш

вважає, що падіння ракети на території Польщі підкреслює необхідність досягнення якнайшвидшого перемир'я між Україною та Росією.

Гуйяш наголосив, що Угорщина не квапитиметься з висновками щодо того, чия саме ракета впала в Польщі, а буде чекати завершення розслідування. Водночас він розкритикував президента України Володимира Зеленського, який одразу заявив про те, що ракета є російською.

«Ракетний удар по Польщі також дає зрозуміти, наскільки важливо якнайшвидше припинити вогонь і розпочати мирні переговори», – заявив представник уряду Орбана.

Він водночас наголосив, що «відповідальність за війну несе лише Росія», а Угорщина висловлює солідарність із Україною.

[\(Укрінформ\)](#)

Постійний представник США при ОБСЄ Майкл Карпентер:

Ми не бачили нічого, що суперечило б попередній оцінці президента Дуди про те, що цей вибух, найімовірніше, був наслідком української ракети ППО, яка, на жаль, приземлилася на території Польщі. Разом з тим, якими б

не були остаточні висновки, очевидно, що стороною, яка несе повну відповідальність за цей трагічний інцидент, є росія, яка обстріляла Україну ракетами, спеціально призначеними для ураження об'єктів цивільної інфраструктури.

Очільник американської місії в ОБСЄ наголосив, що Україна мала і має повне право захищати себе. (...).

«У цій війні є лише один агресор, і це російська федерація. Спільно ми зупинимо її агресію і притягнемо її керівництво до відповідальності за звірства, які були вчинені проти народу України», – наголосив Карпендер.

[\(Укрінформ\)](#)

Держсекретар США Ентоні Блінкен:

Незалежно від остаточного висновку (щодо падіння ракети у Польщі — ред.), ми вже знаємо, хто несе відповідальність за цей трагічний інцидент – росія.

Щодня ми бачимо, як росія обстрілює ракетами Україну, намагаючись знищити її критично важливу інфраструктуру, порушити спроможності країни забезпечувати електропостачання, підтримувати теплопостачання.

Україна має право захищати себе, і ми віддані їй підтримці.

[\(Укрінформ\)](#)

Голова Бюро національної безпеки (ВВН) Польщі Яцек Сєвера:

Існує два способи використання допомоги іноземних партнерів. Один з них – це правова допомога у формі двосторонньої угоди. У межах заяви про надання правової допомоги держава, яка має юридичний інтерес у провадженні, просить про можливість взяти участь у слідстві. Другий – це міжнародна слідча група, яку може створити генеральний прокурор Польщі.

Він уточнив, що на цей час Україна не зверталася з проханням про надання правової допомоги.

«Ведуться розмови, можливо, вже їх завершено, про створення міжнародної групи», – зазначив голова ВВН.

Сєвера додав: якщо з Києва надійде звернення про надання правової допомоги, або буде створено міжнародну групу, то українські експерти братимуть участь у слідстві.

Саміт країн G20 (Індонезія, 15-16 листопада)

[\(Укрінформ\)](#)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Я сподіваюсь, що ми досягнемо кроків, які матимуть практичні наслідки... Для мене було би важливим, щоб не було пустопорожніх розмов, але щоб ми обговорили теми, які пов'язані з війною.

Зрозумілим має бути неприпустимість того, що одна країна напала на сусідню. Дуже важливим є те, щоби постійно доводити, що ООН засудила російську агресію.

Він також наголосив на особливій важливості неприпустимості застосування ядерної зброї. У цьому контексті політик привітав заяву лідерів США Джо Байдена і КНР Сі Цзіньпіна з цього приводу. «Про використання ядерної зброї в цій війні не може бути й мови, і всі це засуджують... Це – червона лінія, яку не дозволено перетинати», – підкреслив глава уряду ФРН, згадавши свою власну розмову про це з очільником КНР на цю ж тему.

«Ми перебуваємо в складній ситуації. І все це, звісно, є наслідком російської війни проти України», – підсумував Шольц.

([Укрінформ](#))

Президент Індонезії Джоко Відо:

Бути відповідальним значить не створювати ситуації з нульовою сумою, бути відповідальним також означає припинення війни. Якщо війна не припиниться, світові буде важко рухатися далі.

([Європейська правда](#))

Радник з нацбезпеки США Джейк Салліван:

Президент Путін прийняв рішення зі своїх причин, під тиском, під яким він опинився. Президент Байден перебуває або незабаром прибуде на Балі. Він там буде. Сполучені Штати будуть там, щоб зайняти міцну позицію, щоб допомогти досягти позитивного порядку денного G-20. І ми вважаємо, що у контрасті (з Путіним) перебування президента Байдена там демонструє, що він готовий засукати рукави та допомогти вирішувати проблеми. Відсутність там президента Путіна говорить само за себе. І мені нема чого додати до цього.

([Укрінформ](#))

Директорка-розпорядниця Міжнародного валютного фонду Крісталіна Георгієва:

(...). По-перше, треба дозволити торгівлі виконувати свою роботу. Усунення бар'єрів, особливо щодо їжі та добрив, може значною мірою допомогти протистояти стражданням сотень мільйонів людей. Ми не повинні допустити, щоб протекціонізм пустив коріння, і світ розпався на окремі блоки.

По-друге, борги. Це складно для всіх, хто пережив COVID-19. Але для 25% країн з ринковою економікою, що розвивається, і 60% країн із низьким рівнем доходу це руйнує їхню здатність справлятися з проблемою відсутності продовольчої та енергетичної безпеки.

Ми й далі буде стикатися з потрясіннями. Проте очевидно, що якщо ми будемо інвестувати у стійке до клімату сільське господарство та розвиток з

низьким вмістом вуглецю, ми зможемо досягти вищих стандартів життя для людей у всьому світі.

[\(Укрінформ\)](#)

Президент Франції Еммануель Макрон:

Разом із президентом Сі Цзіньпіном ми закликаємо до поваги територіальної цілісності та суверенітету України. Наслідки цього конфлікту виходять за межі європейських кордонів: ми їх подолаємо завдяки тісній координації між Францією та Китаєм.

Водночас у повідомленні Єлисейського палацу зазначається, що президент Франції висловив глибоку стурбованість вибором росії продовжувати війну в Україні. «Глави двох держав підтвердили свою прихильність до поваги територіальної цілісності та суверенітету України і погодилися з невідкладністю деескалації. Вони підтвердили тверду позицію щодо недопущення застосування ядерної зброї», – йдеться у повідомленні.

Зазначається, що лідер КНР підтримав ініціативи президента Франції щодо миру.

[\(Укрінформ\)](#)

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак:

росія повинна піти з України і покласти край варварській війні.

Він також розкритикував відсутність російського президента володимира путіна на цьогорічному саміті в Індонезії.

«Примітно, що путін не вважав за можливе приєднатися до нас тут. Можливо, якби він це зробив, ми могли б почати розбиратися», – сказав Сунак.

«Це дуже просто – країни не повинні вторгтися в сусідні країни, вони не повинні нападати на цивільну інфраструктуру та цивільне населення і не повинні загрожувати ядерною ескалацією», – сказав він.

«Велика Британія відкидає цю агресію. Ми підтримуватимемо Україну стільки, скільки буде потрібно», – зазначив він.

[\(Укрінформ\)](#)

Прем'єр-міністр Італії Джорджа Мелоні:

Коли Індонезія перейняла головування у G20 минулого року, неможливо було передбачити, що росія вторгнеться в Україну та руйнівний вплив, який це матиме на світовий порядок і наші економіки. Щоб досягти успіху у своїй місії, G20 повинна мати сміливість протистояти найважчим викликам порядку денного, починаючи з наслідків (російсько – ред.) українського конфлікту в економічному, енергетичному та продовольчому секторах, які впливають на всіх і, безсумнівно, впливають на країни, що розвиваються.

(...). Але ми не дозволили нікому нас залякати. Ми відреагували та продовжили працювати разом. Не лише над енергетикою та продовольством, але й над багатьма іншими викликами: захист навколишнього середовища, боротьба зі зміною клімату, ефективніша інфраструктура, якісна освіта, охорона здоров'я для всіх. Майбутні покоління заслуговують на кращий світ, і ми всі маємо працювати над тим, щоб рухатися в цьому напрямку.

([Укрінформ](#))

Лідер Китаю Сі Цзіньпін:

Ми повинні рішуче протистояти політизації, інструменталізації та використанню як зброї продовольчих і енергетичних проблем.

([Укрінформ](#))

Президент Європейської Ради Шарль Мішель:

До війни Україна експортувала 45 мільйонів тонн сільськогосподарської продукції на світовий ринок. Завдяки «коридорам солідарності» ЄС ми допомогли Україні експортувати 15 мільйонів тонн, і на додаток ще 10 мільйонів тонн були експортовані завдяки Чорноморській зерновій ініціативі. Важливо, щоб ця ініціатива генерального секретаря ООН Гутерреша була продовжена.

(...). Кремль вирішив перетворити продовольство на зброю, провокуючи глобальні наслідки – голод, бідність та нестабільність, у тому числі тут, в Азії. Повторюю ще раз: санкції, які ЄС ухвалив проти росії, не спрямовані проти сільськогосподарських та продовольчих товарів. Вони не спрямовані проти експорту добрив з росії. З іншого боку, росія наклала обмеження на експорт власного продовольства. Ще до того, як розпочати війну, саме вони запровадили обмеження на експорт добрив.

Мішель нагадав, що ЄС шукає шляхи для вирішення існуючих проблем продовольчої безпеки. Вже зараз країни Європейського Союзу мобілізували фінансову допомогу у 8 мільярдів євро, щоб знизити гостроту із забезпеченням продуктів харчування в країнах, що розвиваються. Водночас ЄС докладає зусиль для зниження світових цін на добрива. «Єдиний та найкращий шлях для завершення триваючої кризи у продовольстві та в енергетиці, є завершення безглуздої війни росії, та її повага до Хартії ООН», – підкреслив Мішель.

([Європейська правда](#))

Прем'єр-міністр Британії Ріші Сунак:

Сьогодні вранці ми побачили міжнародне засудження війни Росії в Україні, при міністрі закордонних справ Росії, який там сидів, ми підкреслили як незаконний і варварський характер війни Росії, так і руйнівний вплив, який вона робить на людей у всьому світі через високі ціни на енергоносії та продукти харчування.

Ми зобов'язані працювати з нашими союзниками по G20, щоб виправити світову економіку, приборкати інфляцію і зберегти міжнародний порядок – і це те, що ми збираємося робити.

(Європейська правда)

Канцлер Німеччини Олаф Шольц:

Було б добре, якби президент Путін поїхав на саміт G20. Але тоді йому довелося б зіткнутися з усіма питаннями та усією критикою, яка була сформульована багатьма країнами світу. Напевно тому його тут немає.

(Укрінформ)

Президент Франції Еммануель Макрон:

Війна в Україні призводить до збільшення ризику голоду у світі. Туреччина і Франція продовжуватимуть працювати над тим, щоб експорт продовжувався без перешкод.

(Укрінформ)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Зараз важливо, щоб росія припинила свою агресивну війну і вивела свої війська. Це основа для досягнення ситуації, в якій можна говорити про мир, але це не буде мир під диктовку росії. Україна цього не сприйме, але – можна сказати сьогодні – і світова спільнота також... Зрештою, має настати момент, коли росія побачить і визнає, що їй потрібно вийти з цієї ситуації зараз. Одна вимога – виведення військ.

За його словами, на саміті росії чітко дали зрозуміти, що ця загарбницька війна не є прийнятною, і необхідно уважно розглянути її вплив на решту світу з точки зору загрози голоду та цін на енергоносії і зробити все, щоб запобігти цьому негативному впливу. Водночас було чітко заявлено про неприпустимість використання ядерної зброї.

Шольц заявив, що учасники саміту мають консенсус з цих питань. Водночас він визнав, що у світі «існують і інші погляди».

На думку глави німецького уряду, важливим є продовження діалогу, контактів і розмов з усіма, в тому числі з росією, навіть якщо сторони бачать ситуацію по-різному.

Канцлер ФРН також прокоментував слова глави МЗС рф сергія лаврова про те, що він, мовляв, поспілкувався з Шольцем. «Він стояв біля мене і сказав два речення. Це була розмова», – зазначив німецький політик.

(Укрінформ)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Ми уважно обговорили ситуацію вранці сьогодні між країнами-членами НАТО. Важливо зараз усім разом зробити те, що необхідно, а саме провести ретельне розслідування та подбати про те, щоби було чітко

зрозумілим: ця неспинна агресія проти України, цей жорстокий метод ведення війни має бути припинений.

(...). Німецький канцлер підкреслив, що цілями ракетних атак Росії є електростанції і трансформаторні лінії, об'єкти водопостачання. «Це неприйнятна форма ведення бойових дій в цій і без того несправедливій війні», – підкреслив політик. І все це, нагадав він, відбувається тоді, коли лідери найвпливовіших економік світу разом заявили про необхідність завершення цієї війни.

([Укрінформ](#))

Президент Франції Еммануель Макрон:

Цей G20 був корисним, він дозволив відзначити сильне зближення та розширити коаліцію для миру та дипломатичної роботи, яку ми продовжимо в найближчі тижні та місяці.

(...). Це не саміт G20, який ухвалює рішення про мир або який робить можливим зупинити війну. Але принаймні з нагоди цього саміту ми мали обов'язок надіслати дуже чітке повідомлення, щоб уникнути будь-якої ескалації, надіслати дуже чітке повідомлення на захист миру і уникнути поділу світу. І я вважаю, що в цьому відношенні, незважаючи на різницю в чутливості, таке чітке повідомлення було надіслано міжнародній спільноті, і воно було надіслано, зокрема, росії.

(...) наші дебати на основі пропозицій, які ми зробили, показують, що є простір для зближення, в тому числі, з такими країнами як Китай та Індія, щоб підштовхнути росію до деескалації.

Макрон зауважив, що навіть якщо президент рф путін не приїхав на цей саміт, послання, надіслане йому найбільшими економічними державами світу, лідери яких зібралися на Балі, було дуже чітким: «Переважає більшість членів G20 прямо засуджують війну в Україні, це факт».

Французький президент підкреслив, що усі члени G20 підтверджують повагу до міжнародного права.

«І саме повага до ефективності цього міжнародного права поставлена на карту у війні в Україні», – наголосив Макрон.

([УНН](#))

Президент Франції Еммануель Макрон заявив на пресконференції після саміту G20 в Індонезії у середу, що всередині G20 існує «конвергенція щодо того, що росію необхідно підштовхнути до деескалації» у її війні проти України.

(...). «Найближчими місяцями разом з нами Китай може відіграти велику посередницьку роль», – сказав Макрон, додавши, що він обговорював можливу поїздку до Китаю на початку наступного року з лідером Китаю Сі Цзіньпіном.

Реакція представників української громадськості

У Північно-східному університеті штату Іллінойс (Northeastern Illinois University) у Чикаго (США) відбулося відкриття польсько-українського архівного проєкту «Мамо, я не хочу війни» ([Укрінформ](#)).

Проєкт складається з малюнків польських дітей, які стали свідками другої світової війни, та діточок з України, які бачили війну росії проти України на власні очі. Його мета – показати, що жахіття та реалії війни в очах дітей завжди виглядають однаково.

Генеральне консульство України подякувало за реалізацію цього важливого проєкту Генеральному консульству Польщі в Чикаго.

У Нью-Йорку (США), у знаменитій мангеттенській галереї «Howl! Arts», відбулася виставка фото- та відеоробіт «Маріуполь» переможців цьогорічної престижної нагороди ICFJ Knight International Journalism Award Євгена Малолітки та Мстислава Чернова ([Укрінформ](#)).

Культурний захід був організований засновницею та керівницею нью-йоркського мистецького об'єднання Yara Arts Group Вірляною Ткач.

40 фотографій, вражаючих звірячою жорстокістю російської агресії уяву кожного, хто їх бачить, зроблені від початку вторгнення рф у Маріуполі – одному з найнебезпечніших місць на Землі Євгеном та Мстиславом, єдиною на той час командою міжнародних ЗМІ у місті.

У храмі Святого Духа в Мюнхені проходить виставка під назвою «Ікони проти війни» – проєкт про російське вторгнення, створений Олександром Клименком і Сонею Атлантовою, які через ікону, написану на ящиках з-під набоїв, хочуть представити перемогу життя над смертю ([Укрінформ](#)).

У храмі, де проходить виставка, 15 листопада провели молебень за мир в Україні представники духовенства Апостольського екзархату для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії (...).

На даному проєкті представлені твори 28-ми митців сакрального мистецтва, серед яких: Костко Маркович, Уляна Креховець, Христина Квик, Катерина Кузів та інші.

Дану виставку можна відвідати до 4 грудня, а також є передбачена можливість купівлі ікон і їх замовлення.

У Запоріжжі волонтерський центр «Паляниця» робить буржуйки, які потім передає для обігріву бліндажів військовим, а також для облаштування пунктів обігріву цивільного населення ([Укрінформ](#)).

Буржуйка працює на дровах, нагрівається за 10-15 хвилин. За словами підприємця та волонтера Євгена, він може «зібрати» буржуйку за годину-півтори (...).

Військові встановлюють буржуйки у бліндажі. Крім того, такі пічки відправляють мешканцям визволених територій або тих, що під контролем України, але через обстріли там немає газу та електрики.

У штабі «Паляниця» зазначають, що буржуйки надаються військовим безкоштовно.

Українська суботня школа у Відні провела благодійний осінній ярмарок, завдяки якому вдалося зібрати майже 8 тис. євро, що будуть передані Україні та направлені на перемогу ([Укрінформ](#)).

Вареники, борщ, пампушки, канапки, львівські горішки, печиво – все це приготували українські господині, щоб кожен знайшов собі страву до смаку. Предмети, розписані петриківським розписом, вироби з дерева, прикраси, картини, книги, українська символіка – різноманіття товару вражало. Було, що купити й з чого вибрати. Все це дійство проходило під звучання патріотичних пісень у виконанні сестер Ганни та Ольги Вишневських та дівчини Олі.

Збираючи гроші, співали на ярмарку і учні суботньої школи. Зазначається, що багато товару діти зробили власноруч: патріотично розфарбована випічка, малюнки, брилки, плетені браслети, шпилька для волосся, синьо-жовте мило (...).

Кульмінацією заходу став візит волонтерки, парамедикині, Героя України – Юлії Паєвської (Тайри) Julia Paevska, яка кілька місяців перебувала у російському полоні.

У Національній опереті України відбувся благодійний захід, кошти від якого мають цільове призначення - допомога сімом тяжкопораненим українським захисникам, чії історії прозвучали зі сцени ([Укрінформ](#)).

Концерт «Об'єднані заради Перемоги» і благодійна лоторея були реалізовані театром спільно з Міжнародним фондом Івана Франка, Львівським товариством у місті Києві та Івано-Франківським земляцтвом.

Головними героями вечора стали семеро тих, хто мужньо захищав свою країну у російсько-українській війні, допоки складні поранення не вивели їх зі строю (...).

У залі були присутні лікарі Київського воєнного госпіталю, які рятують українських захисників і намагаються поставити їх на ноги після важких поранень (...).

У програмі концерту представили українські пісні, з якими йшли у бій, та ті, які співали, чекаючи повернення коханих з війни. Виконали «Пливе кача» і «Ми тую червону калину підіймемо». Немало було ліричних вкраплень, зокрема, «Гуцулка Ксеня», «Чому тебе раніше не зустрів?»

Звільнений захисник «Азовсталі» Михайло Діанов передав на потреби дітей полеглих азовців перші 3 мільйони гривень, які були зібрані на його лікування ([Укрінформ](#)).

Про це повідомляє Асоціація родин захисників «Азовсталі».

Військовослужбовець на особистій сторінці у Фейсбучі відзначив, що в асоціації знають, яким сім'ям зараз найбільше потрібна допомога (...).

В Асоціації родин захисників «Азовсталі» подякували Діанову за довіру та повідомили, що наразі планують розширення діяльності фонду, про що буде повідомлено незабаром. У рамках цих трансформацій, згадані 3 мільйони будуть розподілені між вищевказаними родинами, які втратили героїв під час оборони «Азовсталі».

У Львові провели благодійний аукціон «ARTгенератор», щоб зібрати кошти на 10 генераторів живлення для ЗСУ ([Укрінформ](#)).

Про це повідомив голова Львівської ОВА Максим Козицький.

За його словами, аукціон провели з ініціативи Благодійного фонду «Із янголом на плечі».

Козицький висловив подяку усім митцям, які віддали свої роботи на аукціон, і всім, хто зробив пожертви.

Глава Української греко-католицької церкви Блаженніший Святослав під час літургії у прокатедральному соборі Святої Софії в Римі закликав українців Італії доносити правду про російську війну в Україні ([Укрінформ](#)).

Глава Української греко-католицької церкви Блаженніший Святослав:

Собор Святої Софії стає відомим на весь світ саме через те, що тут навіть італійська громада гуртується, щоб допомагати Україні. Сьогодні Італія так потребує знати правду про Україну. А хто їй розкаже цю правду? Ви. Це – ваш фронт і ваше свідчення. Працюючи в італійських родинах, промовляйте до їхнього серця. Розкажіть їм правду, яку вони, можливо, не почують зі ЗМІ (...).

Дякуємо вам за те, що світова українська громада, діти України, ніколи її не покидають, навіть тоді, коли життя заносить на чужину. Дякуємо, що ви є завжди в лоні своєї Церкви, де б ви не були, бо ваша Церква, твоя Церква завжди та всюди є з тобою.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Бенксі підтвердив створення семи муралів в Україні ([Укрінформ](#)).

Британський художник Бенксі підтвердив, що намалював сім графіті в Україні, зокрема, в столиці Києві, а також Ірпені й Бородянці, які найбільше постраждали від російських бомбардувань.

Минулого тижня були помічено три роботи Бенксі в Київській області, що призвело до припущень, що анонімний британський художник перебуває в охопленій війною країні. Зараз Бенксі підтвердив ці, а також іще чотири роботи.

Бенксі — псевдонім скандально відомого англійського андеграундного художника графіті, політичного активіста та режисера, особа котрого не встановлена.

Будапешт передасть Києву електрогенератор і дві теплові гармати — мер ([Укрінформ](#)).

Мер угорської столиці Будапешта Гергель Карачонь заявив про відправку до Києва електрогенератора й двох теплових гармат:

Це так ми допомагаємо відновити критичну інфраструктуру (Києва — ред.), яка постраждала від російської армії, що є воєнним злочином. Її дії позбавляють цивільне населення, включаючи людей похилого віку, жінок і дітей, опалення та електроенергії.

Він додав, що до української столиці будуть відправлені електрогенератор і дві теплові гармати.

Міська рада Будапешту співпрацює з благодійною асоціацією «Олталом», яку очолює пастор Габор Івані, надсилаючи до Києва партію гуманітарної допомоги, яка включатиме кілька тонн їжі.

У Чехії продають скульптуру путіна на унітазі – гроші підуть на дрон для України ([Укрінформ](#)).

Чеська група Karutin виставила на аукціон відому скульптуру, що зображає оголеного путіна, який сидить на золотому унітазі.

Група кілька разів використовувала цю карикатуру на російського президента під час масових заходів, зокрема на мітингах, що проходили перед посольством рф у Празі.

Для торгів скульптуру путіна доповнили зображенням олександра лукашенка і представили під загальною назвою Naked Killers (Голі вбивці).

Інтернет-аукціон, який проходить на сторінці групи Karutin у Twitter, триватиме до 20 грудня. Стартова ціна становить 10 000 євро.

Отримані кошти будуть передані для придбання військового дрона для України, яка протистоїть вторгненню російської армії.

Warner Bros. заборонила показувати свої фільми в росії (Укрінформ).

Американська кінокомпанія Warner Bros. заборонила каналам російського холдингу «Национальная медиа группа» транслювати фільми студії, попри те, що ліцензійні угоди діють ще впродовж півтора року.

До НМГ входять: «Первый канал», СТС, РЕН ТВ, «Домашний», «Пятый канал». Також холдинг обслуговує кабельне телебачення, у тому числі «СТС Медиа», ViP Comedy, TV1000 Action, Da Vinci та інші.

Австралійський мільярдер створив інвестфонд на підтримку України та виділив \$500 мільйонів (Укрінформ).

Австралійський мільярдер та засновник Fortescue Metals Group Ендрю Форрест створив інвестиційний фонд, до якого очікується залучити не менше 25 мільярдів доларів, щоб допомогти відновити Україну.

Зазначається, що Форрест та його дружина виділили 500 мільйонів доларів у фонд Ukraine Green Growth Initiative. Фонд планує інвестувати в первинну інфраструктуру, таку як енергетика та телекомунікаційні мережі.

Президент Володимир Зеленський привітав дану ініціативу.

Фонд заявив, що співпрацював із Ларрі Фінком, головою інвестиційного гіганта BlackRock, і сподівається заручитися підтримкою державних фондів та інших професійних інвесторів.

З моменту початку роботи над фондом на початку березня Форрест сказав, що обговорював план із низкою світових лідерів, включаючи президента США Джо Байдена, тогочасного прем'єр-міністра Великої Британії Бориса Джонсона та президента Європейської комісії Урсулу фон дер Ляйєн.

Австралійський мільярдер Ендрю Форрест:

Президент (Зеленський) бачить у цьому можливість повністю замінити старі вугільні (і) атомні електростанції новою зеленою енергією. Ці кошти будуть доступні для використання в той момент, коли російські війська будуть виведені з території України.

Литовці зібрали \$250 тис на морський безпілотник для України (Українські новини).

Литовці купили для українських військових морський безпілотник за 250 тисяч доларів та назвали його «PEACE Дец».

Організатор акції, литовський журналіст Андрюс Тапінас:

Литовці придбали для України морський безпілотник за \$250 000 і, набравши приголомшливі 12 000 голосів, лише за кілька годин назвали його «PEACE Дец». Російському Чорноморському флоту ми бажаємо миру.

Тапінас додав, що його співвітчизники зараз збирають кошти на другий морський безпілотник.

Люди з усього світу задонатили через платформу United24 понад 250 млн гривень на перший у світі флот морських дронів (Укрінформ).

«Збір коштів на 100 унікальних українських безпілотників проходить через. За першу добу люди задонатили 120 млн грн на 12 морських дронів. Зараз вже зібрали більше 250 млн грн. Є різні суми пожертв – від 10 дол. та 10 грн від звичайних людей до десятків тисяч доларів від бізнесу», – йдеться в повідомленні United24.

Приєдналися й IT-компанії: Netpeak Group, Genesis, Amo, Universe та SocialTech. Збір підтримали також Нова Пошта (надала 1 млн грн), Володимиро-Волинська птахофабрика, Акордбанк, VARUS, Делві, креативні агенції IamIDEA та Bickerstaff284.

Збір на флот морських дронів підтримала і спільнота NAFO, а також активіст Сергій Стерненко – вони ініціювали власні збори. Крім цього, волонтер Ігор Лаченков разом з українцями вже зібрав більше 40 млн грн на безпілотники.

Ще на 6 безпілотників вдалось зібрати завдяки продажу останнього накладу браслетів «Азовсталь. Символ незламності», виготовлених з останньої довоєнної партії металу заводу «Азовсталь», де героїчно тримали оборону захисники й захисниці Маріуполя.

«Морський дрон – це унікальна та засекречена українська розробка. Їх головна задача – захистити акваторії українських морів та мирні міста від крилатих ракет, які російські війська запускають з кораблів. Флот також допоможе розблокувати коридор для цивільних кораблів, які везуть зерно для всього світу», – додали в United24.

Експертні оцінки

(CNN)

За даними чотирьох осіб, знайомих із розвідданими, у США є розвідувальні дані про те, що Росія, можливо, зволікала з оголошенням про вихід з українського міста Херсон, щоб уникнути політичної перемоги адміністрації Байдена напередодні проміжних виборів.

Високопоставлені російські чиновники обговорювали проміжні терміни Сполучених Штатів як фактор під час обговорення оголошення про вихід, сказав один з представників розвідки. Інша особа, знайома з даними розвідки, сказала CNN, що очікування виборів у США було «заздалегідь спланованою умовою» виходу Росії з Херсона.

Тим не менш, вибори були далеко не єдиним фактором для відступу Росії, заявили чиновники. Військові аналітики кажуть, що у Росії було небагато інших оперативних варіантів, і вона вже кілька тижнів готувалася відійти, що змусило американських чиновників задуматися, коли ж росіяни офіційно визнають відхід.

Хоча дані розвідки не є офіційною оцінкою намірів Росії, вони є ознакою того, що Росія, як і раніше, зацікавлена у впливі на політичний ландшафт США, хоча джерела кажуть, що Росія, ймовірно, неправильно розрахувала вплив такого оголошення на вибори.

«Я сумніваюся, що американці справді помітили би це», — сказало інше джерело, знайоме із західною розвідкою.

Минулого тижня президент Джо Байден, мабуть, натякнув, що США вважають, що момент оголошення Росії був чимось більшим, ніж простою випадковістю.

«Я вважаю цікавим, що вони чекали, щоби пройшли вибори, щоб винести таке рішення, про яке ми знали протягом деякого часу, і це свідчить про те, що у них є реальні проблеми – з власною армією», – сказав Байден на прес-конференції минулої середи.

Байден також висловив надію, що після завершення виборів росіяни будуть більш охоче вести переговори про звільнення громадян США, затриманих у Росії, зокрема Брітні Грінер і Пола Велана. Після проміжних виборів адвокат Грінер оголосив, що зірка американського баскетболу буде переведена до російської виправної колонії, де вона має відбувати решту дев'ятирічного ув'язнення за контрабанду наркотиків.

Директор ЦРУ Білл Бернс перебував у Анкарі в понеділок і обговорював американських ув'язнених зі своїм російським колегою, повідомила Рада національної безпеки, хоча основна частина дискусії була зосереджена навколо управління ризиком, який становить ядерна зброя. НБК відмовився коментувати цю історію.

Розвідувальні дані, які свідчать про те, що Росія хотіла уникнути надання адміністрації Демократичної партії та Конгресу позитивних новин напередодні виборів, додають все більше доказів того, що Росія робить ставку на те, що Сполучені Штати під проводом республіканців нададуть Україні меншу підтримку.

Лідер меншості в Палаті представників Кевін Маккарті натякнув на це в останніх інтерв'ю, заявивши CNN, що Палата представників Республіканської партії буде ретельніше стежити та контролювати надходження грошей і зброї до Києва. Деякі республіканці кажуть, що його публічні коментарі були вирвані з контексту, і військова підтримка України залишатиметься високою незалежно від того, хто контролює Палату представників. Тим не менш, на конференції Республіканської партії залишаються рішучі критики підтримки України з боку США, включно з представником Джорджії Марджорі Тейлор Грін і Дж. Д. Венсом, майбутнім сенатором-республіканцем від Огайо.

Незважаючи на те, що все ще існує міцна двопартійна згода щодо України, стороною, яка висловлювала набагато більшу підтримку, є Демократична партія, і особливо адміністрація Байдена», — сказав один із людей, знайомих із розвідданими.

Пов'язаний з Кремлем олігарх Євген Пригожин минулого тижня, здається, підтвердив те, що розвідувальне співтовариство США знало роками: що російський уряд намагався підтримати президентську кампанію республіканця Дональда Трампа на виборах 2016 і 2020 років, оскільки вважав його більш дружнім до своїх інтересів.

«Ми втручалися, ми втручаємося і будемо втручатися» у вибори в США, — заявив у Telegram Пригожин, який керує Агентством інтернет-досліджень, фермою тролів, запущеною під час минулих виборів у США для поширення дезінформації.

За даними приватних дослідників, підозрювані російські оперативники також використовували ультраправі медіа-платформи, щоб очорнити кандидатів від Демократичної партії в кількох штатах, де відбувалися бойові дії, за тиждень до проміжних виборів цього року.

Тим не менш, численні офіційні особи США та Конгресу, які відстежують операції впливу Росії, кажуть, що якщо Росія таки вирішила приурочити свій офіційний вихід з Херсону до проміжних сесій США, вона, ймовірно, переоцінила, наскільки американцям байдужі окремі битви в Україні. За словами цих джерел, це свідчить про недостатню продуманість російських інформаційних операцій.

«Не дивлячись на весь наш галас щодо їхніх інформаційних операцій і політичного втручання, вони все ще не настільки чудові в цьому в масштабній схемі», — сказало джерело, знайоме із західною розвідкою. «Є якесь справді фундаментальне культурне нерозуміння».

Сам президент Росії Володимир Путін не оголошував про відхід, який Росія назвала «маневром», а не «відступом», дистанціювавшись від того, що стало глибоким збентеженням для російських військових. Виведення було піддано різкій критиці в російських провояєнних блогах.

«Таке оголошення — як би Росія не намагалася це розкрутити — все одно ясно, що вони відмовляються від єдиного обласного центру, який вони захопили під час вторгнення», — сказав один із людей, знайомих із розвідкою. «Тож це означає тонну яєць на їхньому обличчі».

([Центр Разумкова](#))

**Директор економічних і соціальних програм Центру Разумкова
Василь Юрчишин:**

Питання стратегічного вибору, формування нового світового порядку (у політичній та економічній сферах), пошуку раціональних і результативних шляхів співробітництва належать до найбільш обговорюваних і найбільш суперечливих. Зрозуміло, що від саміту G-19 очікували хоча б часткових відповідей на гострі проблеми сьогодення. Для нас, серед ключових проблемних сфер, виокремлюються перспективи зближення позицій США і Китаю стосовно війни в Україні, а також сприяння світових лідерів входженню України в оновлені світогосподарські відносини.

З одного боку, необхідність оновлення світового (принаймні економічного) порядку і визначення напрямів стратегічного розвитку світової економіки ніким не заперечується. Звичайно, насамперед це зумовлено тим, що, хоча США залишаються провідною країною світу, однак швидко зростаючі висхідні країни (попри накопичені у них і навколо них суперечності) — крім Китаю та Індії, це Мексика, Бразилія, Індонезія, Туреччина та ін. — займають (часто справедливо) дедалі активнішу роль у вирішенні глобальних, у т.ч. економічних, проблем. (Навіть «зернова угода» стала можливою значною мірою завдяки наполегливості Туреччини, яка, звичайно, від цього отримує значні політичні і дипломатичні дивіденди.

З іншого — поки висхідні країни у структурі «нового порядку» переважно зосереджені на потенційних власних вигодах, що ускладнює пошук рішень, які лежать на шляхах компромісних (або скоординованих) напрямів, заходів і кроків. І водночас, схильні більше покладатись на позитивний досвід великих висхідних країн, насамперед, Китаю, ігноруючи те, що шлях економічного успіху Китаю є унікальним, а подальша економічна експансія радше має суперечливий характер (як, зокрема, неоднозначне сприйняття активності Китаю у Європі).

Між тим, саме Китай має значний потенціал відігравати принципову роль у формуванні нового світового порядку, більш привабливого для динамічних висхідних країн. Однак, за умови, що вони (такі країни) визнаватимуть лідерство Китаю.

У цьому контексті саміт на Балі для України радше розчаровує, ніж дарує близьку позитивну перспективу. Українське питання, хоча й дискутувалось (і навіть дещо ухвалювалось), однак не стало центральним ані для США, ані для Китаю, ані для більшості учасників. Звичайно, можна припустити, що важливішим для двох світових лідерів був обмін думками і позиціями, над якими у подальшому будуть працювати уряди. Однак, війна в Україні йде не перший місяць, і взаємного занепокоєння ядерною загрозою вже явно не достатньо.

Слід нагадати, що на міжнародних форумах у 2022р., де розглядалися життєво важливі для нас питання, США і партнери з розвинутих країн виявляють послідовну підтримку Україні. Китай же часто займає далеко НЕ проукраїнську позицію, насамперед у питаннях протидії та припинення російської агресії.

Так, одночасно з Балі Генасамблея ООН ухвалювала резолюцію стосовно створення реєстру збитків (і репарації), завданих Україні внаслідок російської війни. Хоча Генасамблея визнала, що Росія має бути притягнута до відповідальності за порушення міжнародного права, зокрема її агресію, а також міжнародного гуманітарного права і прав людини, однак це була радше чергова політична декларація, яка має слабкий практичний зміст.

Що більш негативно значимо для України, так це те, що Китай виявився однією з 13 країн, які голосували проти вказаної резолюції. Більше того, інші великі висхідні країни-члени G-19 (Бразилія, Індія, Індонезія, Саудівська Аравія), на політику яких значний вплив має Китай і які «стурбовані» формуванням нового світового порядку, зайняли нейтральну позицію (утрималися). Дивний «новий порядок» вони мають на увазі.

Виявляється, російська агресія, яка сприяла «пробудженню» Європи, не вартує значної уваги висхідних країн, багато яких лише відносно недавно отримали власну незалежність. В таких умовах вкрай важко сподіватись на формування збалансованих напрямів дій стосовно створення нового справедливого світоустрою, якщо навіть у достатньо зрозумілих цінностях (захисту власної країни від агресора) учасники G-19 не змогли знайти спільної мови.

Для України це також сигнал-засторога. У жодному разі не намагатись повернутись до спроб втілення «простої» моделі партнерства — США політичний, а Китай економічний партнер №1 — про яку так любила розмірковувати частина вітчизняного політикуму.

Покращення відносин між США і Китаєм, яке, вірогідно, все ж відбудеться після Балі, зовсім не означає, що коло тих, хто підтримує Україну, розшириться. А от доведення до висхідного світу цивілізаційної значимості України, у т.ч. у питанні харчової безпеки людства, має зміцнюватись.

(Укрінформ)

Вольфганг Шойбле, експрезидент Бундестагу, колишній міністр фінансів, і внутрішніх справ ФРН, людина, яку називають «політичною легендою», оцінив політику щодо росії останніх десятиліть як неправильну та взяв на себе частину відповідальності за це.

«Звичайно. Ми не хотіли цього бачити. Це стосується всіх», – сказав Шойбле у відповідь на запитання, чи не злий він на себе за це.

Під час перебування на посаді міністра внутрішніх справ (з 2005 по 2009 рік у першому уряді Ангели Меркель) політик з ХДС обговорював зі своїм російським колегою те, як можна разом боротися з ісламістським терором, але, як каже тепер, він «міг бачити, що росія робить у Чечні», або послухати тодішнього президента Польщі Леха Качинського, який попереджав його після нападу росії на Грузію: спочатку йде Грузія, потім Україна, потім Молдова, потім країни Балтії і потім Польща. «Він мав рацію», – каже 80-річний Шойбле, який був членом Бундестагу протягом 50 років.

Звертаючись до Меркель, Шойбле назвав дивовижним те, «що навіть зараз вона не може сказати, що ми зробили помилки по відношенню до росії».

(УНН)

Завідувач відділу Національного інституту стратегічних досліджень Олексій Іжак:

Я не думаю, що треба відкидати заяви, які зроблені в Польщі, США та в інших країнах НАТО, що там знайдені уламки ракети С-300. Можливо, її дійсно знайшли, тут немає жодних причин, щоб не довіряти. Та якщо це так, то важко уявити інший варіант, окрім як роботу протиповітряної оборони України. Ударні варіанти С-300, якими росіяни стріляють, наприклад, по Запоріжжю, мають дальність 70 км, і не зрозуміло, звідки б вони могли запустити таку ракету. Але тут відразу ж виникає питання: а де ракета, яку С-300 мала би збити? Можливо, просто треба дочекатися результатів розслідування. Заявили, що вони будуть оприлюднені, і там немає жодної таємниці. Варіанту, щоб українська протиповітряна ракета залетіла на територію Польщі, а ракета, яку вона мала б збити, не залетіла, тут важко уявити.

(...) коли подія «приємна», вони (Росія, – ред.) про це говорять. Наприклад, як з ударами по Києву. Зараз же такого немає. Припускаю, що росія не хотіла би подальшого загострення, принаймні, більшість російського керівництва. А з іншого боку, ми бачимо, що в заявах країн НАТО немає страху, але вони не хочуть йти на ескалацію. Мені здається, що навіть якщо там виявили російську ракету, вони не вважають, що ця атака була свідомою і цілеспрямованою, а сприймають це як випадковість. Можливо, це і не

випадковість, але далі ми вже будемо говорити про різні конспірологічні версії, які наразі не підтверджуються фактами.

(...). Я не виключаю того, що з боку НАТО є такий настрій – не створювати жодних приводів для подальшої ескалації, щоб дати росії можливість вийти з війни, бо дану ситуацію вони не вважають небезпечною. Я тільки так можу пояснити всі ці незрозумілі заяви про українську ракету і жодного слова про російську ракету.

(...). Всі заявили, що жодної вини України в цьому немає і що Україна захищається від російських нападів, просто трапляються певні помилки. Я думаю, навпаки, можна ставити питання, якщо система С-300 неправильно спрацювала і виникли небажані наслідки, то треба замінити систему С-300 ракетами, які не мають таких проблем. Перш за все, це Patriot. Тут навіть можна побачити кращий варіант аргументації.

[\(Institute for the Study of War\)](#)

Директор проекту «Критичні загрози» (ISW) Фредерік Каган:

Переговори не можуть припинити війну Росії проти України; вони можуть лише призупинити її. Відновлене російське вторгнення в лютому 2022 року після восьми років смертоносного «припинення вогню» після перших російських вторгнень 2014 року демонструє, що президент Росії Володимир Путін не заспокоїться, поки не завоює Київ. Опір України вторгненню цього року свідчить про те, що українці не здадуться легко. Конфлікт нерозв'язний, поки в Кремлі править путінізм. Переговори не змінять цієї реальності. Вони можуть лише створити умови, за яких Путін або наступник Путіна подумає про відновлення наступу на незалежність України. Перш ніж тиснути на Україну, щоб вона попросила Росію про переговори, ми повинні вивчити умови, які Україна може запропонувати Росії, безпеку пропозиції цих умов і, що більш важливо, ймовірність того, що Путін прийме їх.

Коли Путін знову вторгся в Україну в лютому, у нього вже були Крим і частини Донецької та Луганської областей, і ніхто реально не збирався їх відбирати в нього. Цього йому було замало. Пропонувати йому повернутися до ситуації, яка для нього настільки незадовільна, що він розпочав масове вторгнення, щоб змінитися, не є «порятунком обличчя». Уявіть собі, що Путін сидить на одному кінці довгого столу і з гордістю оголошує російському народу, що ціною понад 100 000 загиблих і поранених росіян і дев'яти чи більше місяців економічної руйнації він забезпечив... майже те саме, що мав раніше. Ні, таким чином Путін не «зберігає обличчя». Він, швидше за все, погодиться на такий результат, якби цього вимагали військові реалії ситуації, але він ніколи не вважатиме це привабливим відступом. Неодноразові відмови Кремля навіть розглядати переговори в цьому напрямку є достатнім доказом цього висновку.

Щоб Путін хоч якось щиро виправдав прийняття цілей, які є меншими, ніж його максималістські претензії, він мав би продемонструвати великі здобутки — здобутки, які вимірювалися би десятками тисяч квадратних кілометрів нової української території, назавжди приєднаної до Росії. Далеко не ясно, що він прийме навіть це як основу для будь-якого міцного миру. Але Захід має бути чесним перед собою та своїм народом, а також перед українцями. Ціною за те, щоб «притягнути Путіна до столу» з передовою, схожою на ту, що тепер, дуже ймовірно, будуть обіцянки йому величезних українських земель, а не незначні зміни в дипломатичній мові, що, як він уже показав, вважає недостатнім.

Важливо також нагадати, що вогонь не припинявся під час так званого «припинення вогню» з 2014 по 2022 роки. Російські війська протягом цього періоду здійснювали постійні військові атаки на українські позиції, і Путін використовував російську військову присутність в Україні як важіль для тиску на Київ, а також для того, щоб вимагати додаткових поступок і вбивати клини в українську політику та суспільство, а також між Україною та Заходом.

Дискусії про доцільність переговорів України з позиції сили, поки її сили перемагають, ґрунтуються на помилковій посилці. Україна звільнила майже половину території, яку Росія захопила після відновлення свого вторгнення в лютому 2022 року, тобто Росія все ще має більше половини території, яку вона незаконно окупувала. Україна має імпульс у цьому конфлікті, але ще не перевагу. Її позиція на переговорах сильніша, ніж тоді, коли російські війська наступали на критично важливі міста та регіони, але ще недостатньо сильна, щоб створити хороші умови для переговорів.

Прихильники переговорів повинні чітко розуміти ще один ключовий момент — переговори на цій стадії конфлікту не дадуть Росії додаткових територіальних поступок. Путін оголосив про офіційне приєднання до Росії великих територій України, які він не контролює. Він може погодитися на припинення вогню, яке неофіційно визнає, що Україна може мати ці регіони, але він не погодиться на те, яке вимагатиме від нього добровільного відходу з земель, які, як він стверджував, тепер є частиною Росії. Не на цьому етапі війни, оскільки російське підкріплення прибуває, а Захід прямує до холодної зими, яка, як сподівається Путін, зламає його волю продовжувати підтримувати Україну. Дії Путіна показують, що він ще не вірить, що він програв цю війну, що він її програє, або навіть що він не зможе захопити більше землі. Російські війська вже зараз схилиються до відновлення наступу в Донецькій області. У цих умовах Путін не піде на поступку, яка здасться йому абсолютно принизливою, відкликаючи оголошені анексії чи виводячи свої війська з районів, які вони зараз контролюють. Припинення вогню зараз заморозить лінії там, де вони є.

Це міркування надзвичайно важливе, оскільки сили Путіна все ще займають стратегічно важливі райони навіть після успіху України в західній

частині Херсонської області. Росія все ще контролює Запорізьку атомну електростанцію — найбільшу в Європі та головне джерело української енергії, а також зростаючу небезпеку для навколишнього середовища, яка залежить від безвідповідальних дій росіян. Він досі контролює життєво важливий центр Мелітополь, місто, яке розташоване на важливих шляхах сполучення з Росією на сході до нижньої течії Дніпра на заході та з контрольованої Україною Запорізької області на півночі до Криму на півдні. Якщо Росія утримає Мелітополь, вона перетворить його на масивну передову базу, з якої можна буде починати майбутні вторгнення, щоб взяти критично важливі українські міста Запоріжжя та Дніпро та, можливо, знову перетнути сам Дніпро, щоб поставити під загрозу всю Україну. Нинішні лінії залишають майже всю видобувну та переробну промисловість України в руках Росії. Ці галузі, зосереджені на сході навколо міст Донецька та Луганська з життєво важливими транспортними та переробними сполученнями через Маріуполь, становили значну частину української економіки до 2014 року. Віддати їх Росії – означає перетворити Україну на державу, що перебуває у постійній економічній залежності від міжнародної спільноти та потребує довгострокової допомоги. Це не просто українські території десь на сході. Це території, які Україна має повернути, щоб вижити як незалежна держава перед постійною загрозою нової російської агресії.

Крім того, навіть поступка цих земель не припинила би війни. Путін не вторгся в Україну, щоб отримати територію. Він вторгся, бо відкидає ідею незалежної української держави чи українського етносу. Він атакував, бо відмовляється терпіти уряд у Києві, який де-факто не контролюється Росією. Ці ідеї він глибоко вбудував у свою ідеологію і не буде їх звідти вилучати. Путін ніколи не припинить спроб повернути контроль над Україною тими чи іншими засобами. Ні Україна, ні Захід не можуть змінити амбіції Путіна, тому вони повинні створити реальність, в якій навіть Путін розуміє, що він не повинен переслідувати їх війною, і в якій йому не вистачає можливостей продовжувати боротьбу, навіть якби він цього хотів.

Як така реальність може статися? Захід повинен допомогти Україні звільнити території, які є стратегічно життєво важливими для її безпеки та економічного добробуту, а потім розбудувати українську армію та економіку до рівня, який стримає майбутні російські вторгнення. Москва продовжуватиме шукати засоби, окрім вторгнення, щоб підірвати прозахідні українські уряди та змусити українців здати свою незалежність. Успіх України та Заходу полягає в перетворенні цієї гарячої війни на холодну на умовах, які зроблять Україну достатньо сильною, щоб вижити й зрештою перемогти.

Зараз прихильники переговорів можуть сказати, що вони саме це й роблять. Але вони погано оцінили момент. Заморожування конфлікту в тому стані, де він є зараз, захочуватиме росіян до скорішого відновлення

вторгнення та серйозно підриває здатність України перемогти як у відновленій гарячій війні, так і в новій холодній війні.

Дозвол Росії зберегти деякі або всі території, які вона зараз утримує, також прирікає мільйони українців на русифікація; на те, що Росія буде виявляти, катувати та вбивати людей, які все ще залишаються вірними Києву; викрадати українських дітей і примусово всиновлювати їх у російських сім'ях, а також продовжувати кампанію етнічних чисток, яку Путін проводить, щоб знищити українську національну ідентичність скрізь, де тільки може.

Таким чином, нинішні лінії не є ані обґрунтованими, ані прийнятними. Україна має йти далі, а Захід має допомогти Києву створити на місцях умови, стійкі в довгостроковій перспективі. Україна повинна спочатку встановити військовим способом ситуацію, яка їй потрібна для виживання, а вже потім за підтримки партнерів звернутися до Росії, щоб ці факти закріпити в дипломатичній угоді.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №768/2022

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня

БРЕХАРЮ Юрія Валентиновича — майора

ТАРНАВСЬКОГО Олександра Георгійовича — бригадного генерала

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ФРІШНІЧА Михайла Михайловича — капітана

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БОГОМОЛЕНКА Олега Анатолійовича — капітана

БУРИНСЬКОГО Олександра Вікторовича — лейтенанта

ВАКОЛЮКА Олександра Сергійовича — майора

ГОСТИЦЕВА Олександра Євгеновича — майора поліції

ДІДИКА Івана Андрійовича — капітана

ДУДІНА Сергія Олександровича — майора

ЄВТУШЕНКА Дмитра Віталійовича — підполковника

КУЧМАНСЬКОГО Анатолія Миколайовича — підполковника

МІРОШНІЧЕНКА Романа Вікторовича — майора

НАУСТІННОГО Миколу Григоровича — полковника

ПАВЛЮКОВСЬКОГО Ігоря Олеговича — капітана

ПЕТРОВА Романа Олександровича — старшого лейтенанта

ПИЛИПОВА Артема Юрійовича — майора

РИМАРЦОВА Петра Сергійовича — старшого сержанта

РІЗНИКА Володимира Анатолійовича — полковника

СТАДНІЧУКА Дениса Івановича — молодшого сержанта

ФАЗАНА Валерія Валерійовича — капітана

ХОРУЖОГО Андрія Леонідовича — підполковника

ЦИГАНЮКА Богдана Володимировича — молодшого сержанта

ЯРОШЕНКА Олександра Володимировича — капітана

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

ГАВРИЛЮКА Олександра Миколайовича — сержанта

ДЕРНОВОГО Анатолія Володимировича — старшого солдата

ЄВКОВА Ігоря Володимировича — молодшого сержанта

ЗАЙКУ Андрія Дмитровича — солдата

ЛОПАТЮКА Ярослава Станіславовича — солдата

МАЛКОВА Олександра Вікторовича — молодшого сержанта
МАРЧЕНКА Юрія Анатолійовича — старшого сержанта
НАХОДА Олександра Васильовича — сержанта
ПРУСА Дмитра Петровича — молодшого сержанта
САМОЛЯКА Володимира Ігоровича — солдата
ФЕДЕНКА Ярослава Ігоровича — старшого сержанта
ШАДОРСЬКОГО Михайла Олександровича — старшого лейтенанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

14 листопада 2022 року

Додаток 2

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №779/2022](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня

ЗАЇЦЯ Святослава Анатолійовича — підполковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ШКУЛОВА Еміля Шамільовича — полковника

КАСЯНЧУКА Романа Васильовича — старшого лейтенанта

СКРЕДА Валерія Вікторовича — полковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БІЛОБРОВА Руслана Миколайовича — старшого лейтенанта

БІЛОКОПИТОВА Богдана Володимировича — капітана

ГАЛАГАНА Олександра Анатолійовича — лейтенанта

ГЛАДКОВА Ярослава Вікторовича — капітана

ГРИЩУКА Дмитра Олександровича — лейтенанта

ДЖУСА Ярослава Ігоровича — капітана

ЖУКОВА Андрія Дмитровича — майора

ЗМИСЛОГО Олега Зеновійовича — підполковника

КОПИЧИНСЬКОГО Ігоря Богдановича — капітана

КОЦЛА Сергія Олександровича — старшого лейтенанта

ЛАКІЗУ Владислава Павловича — капітана

МІСЮРУ Кирила Руслановича — лейтенанта

МОРГУНОВА Андрія Вікторовича (посмертно) — лейтенанта

МОШКІВСЬКОГО Ярослава Івановича — капітана

ПОГРЕБНОГО Миколу Івановича — підполковника

САТІНА Геннадія Володимировича — майора

ТИХОГО Романа Валерійовича — майора

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

КЛИМЕНКА Олега Сергійовича — старшого солдата
РОМАНЮКА Сергія Володимировича — штаб-сержанта
ШИШАЦЬКОГО Дмитра Олександровича — головного сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АКРАМОВУ Маргариту Володимирівну — сержанта
АЛЕКСЮТІНА Дмитра Олександровича — солдата
АРЕНДАРЕНКА Василя Васильовича — солдата
БАТЬКОВСЬКОГО Івана Михайловича — старшого лейтенанта
БОЙКА Романа Васильовича — старшого солдата
ВОЛОШИНА Ігоря Івановича — молодшого сержанта
ДАША Івана Васильовича — молодшого лейтенанта
ЗАБОЛОТНЬОГО Григорія Борисовича — солдата
ЗАЙЦЕВА Івана Ігоровича — молодшого сержанта
КОЛОСА Віктора Олеговича — солдата
КОНДРАТЕНКА Станіслава Сергійовича — молодшого сержанта
МУЖАРОВСЬКОГО Сергія Віталійовича — старшого солдата
ПШЕНИШНОГО Сергія Володимировича — молодшого сержанта
РУСІНА Вячеслава Миколайовича — сержанта
СОЗАНСЬКОГО Олександра Анатолійовича — старшого лейтенанта
СЬВОНТИКА Віктора Зеновійовича — молодшого сержанта
ТАРАСЕНКА Віктора Михайловича — старшого сержанта
ЦУГУЛЬСЬКОГО Олександра Анатолійовича — старшого лейтенанта
ЯКОВЕНКА Сергія Миколайовича — солдата
ЯРМОША Олександра Олександровича — капітана

Нагородити орденом Данила Галицького

МАРІЯША Сергія Володимировича — підполковника
СЛАБИКА Сергія Анатолійовича — молодшого лейтенанта медичної служби

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

АНДРОЩУКА Івана Миколайовича — солдата
ВАЛІХОВА Олександра Володимировича — підполковника
ВІТРА Сергія Сергійовича — лейтенанта
ВОЙТЕНКА Максима Миколайовича — солдата
ГРИНАКА Олега Руслановича — старшого лейтенанта
ГРУЯ Максима Юрійовича — сержанта
ДЕНЕЖНОГО Єгора Олеговича — старшого сержанта
ДРОБИНЯКА Івана Маркіяновича — старшого солдата
ЖЕРДСЬКА Владислава Кириловича — старшого лейтенанта
КАПКАНЦЯ Владислава Юрійовича — солдата
КАРТАМИШЕВА Антона Юрійовича — солдата
КІБУКЕВИЧА Віталія Олеговича — молодшого лейтенанта
КІНАХА Артема Сергійовича — старшого лейтенанта
КОВАЛЬСЬКОГО Антона Вікторовича — молодшого сержанта

КОПЧАКА Максима Васильовича — старшого солдата
КОСТАНДУ Наталію Василівну — молодшого лейтенанта
КОТЕНКА Станіслава Павловича — старшого сержанта
КОШОВОГО Богдана Анатолійовича — старшого лейтенанта
МАЦЕНЬКУ Юрія Володимировича — старшого солдата
ПЕТРОВА Романа Олександровича — старшого лейтенанта
ПОЛЩУКА Євгенія Васильовича — лейтенанта
СТАРЧАКА Юрія Івановича — солдата
ТА ЧАН Туан Ліня — лейтенанта медичної служби
ТИМОФЄЄВА Олега Романовича — капітана
ТИМУША Артема Володимировича — молодшого сержанта
ЦИМБАЛЮКА Олексія Олександровича — солдата
ШУНЕВИЧА Руслана Олександровича — капітана
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
МУСІЄНКА Геннадія Сергійовича — солдата
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
КОВАЛЕНКА Владислава Едуардовича — молодшого сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

17 листопада 2022 року

Додаток 3

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №780/2022](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ЗАЙЦЯ Антона Олександровича (посмертно) — старшого солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАЙДІНА Ігоря Олексійовича (посмертно) — молодшого сержанта

БЕЗПАЛОГО Олександра Юрійовича (посмертно) — солдата

БОЯРКА Ярослава Сергійовича — солдата

ГАНІНА Олексія Анатолійовича (посмертно) — штаб-сержанта

ГРАБАРЯ Руслана Івановича — штаб-сержанта

КУЗНЄЦОВА Костянтина Павловича (посмертно) — солдата

КУЛАКОВА Богдана Миколайовича (посмертно) — старшого солдата

ЛАДЖАЄВА Євгена Владиславовича (посмертно) — молодшого сержанта

МАКСИМИШИНЦЯ Василя Миколайовича (посмертно) — солдата

НЕДІЛЬКА Володимира Анатолійовича (посмертно) — солдата

ПОПОВА Дениса Валерійовича (посмертно) — солдата

ТЕСЛЕНКА Сергія Івановича (посмертно) — солдата

ЩЕРБАКА Анатолія Івановича (померло) — сержанта
Нагородити орденом Данила Галицького
БОГАКА Ярослава Васильовича — лейтенанта медичної служби
ДЕБЕНКА Мирослава Мирославовича — лейтенанта медичної служби
КУРИЛЕНКА Андрія Володимировича — капітана 1 рангу
ЛАЗАРЕНКА Сергія Федоровича — майора
МАЛАНЧУКА Віталія Ярославовича — капітана медичної служби
ПАЛИВОДУ В'ячеслава Вікторовича — підполковника
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БЕРТАША Сергія Романовича — солдата
ГАРБУЗА Артема Павловича — штаб-сержанта
ГОРДІЄНКА Юрія Олексійовича — підполковника
ДМИТРІЄВА Андрія Валентиновича — старшого лейтенанта
ЄРЕТЕНКА Євгена Юрійовича — лейтенанта
КОРОЛЯ Віктора Руслановича — старшого матроса
КУКУЯШНОГО Артема Сергійовича — сержанта
МОСКАЛИКА Костянтина Ярославовича — підполковника
МОСТОВОГО Олега Романовича — капітана
РУДОГО Сергія В'ячеславовича — старшого сержанта
САЗОНОВА Дениса Олексійовича — солдата
ЧИГИРИНА Сергія Юрійовича — полковника
ШТОГУНА Радіка Васильовича — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
АСЛАНОВА Сергія Григоровича — молодшого сержанта
БУРЕЙКА Дмитра Григоровича — молодшого сержанта
БУРЛАКОВА Расана Олександровича — старшого матроса
ВАРИЧА Андрія Івановича — молодшого сержанта
ВАСИЛЬЧЕНКА Вадима Євгенійовича — молодшого сержанта
ВОРОБІЙОВА Іллю Сергійовича — лейтенанта
ГАЛАГУЗА Миколу Миколайовича — матроса
ГАЛАГУЗА Сергія Миколайовича — старшого матроса
ГРЯЗНОВА Олександра Юрійовича — старшого матроса
ДУБИНУ Олександра Миколайовича — капітана
ЗАКРЕВСЬКОГО Олега Олександровича — матроса
КЕДРЮ Едуарда Борисовича — сержанта
КЛЕПАСА Владислава Олександровича — старшину 2 статті
КРАМАРЕНКА Віктора Сергійовича — старшого матроса
КРИЖАНОВСЬКОГО Анатолія Петровича — матроса
ЛИСЮКА Віктора Петровича — старшого сержанта
МИХАЛЮКА Сергія Михайловича — капітана
НОСА Андрія Олеговича — старшого матроса
ПОЦЕПЦОВА Сергія Вікторовича — штаб-старшину
ПРИХОДЬКА Романа Анатолійовича — молодшого сержанта

РИБОНЧУКА Юрія Михайловича — старшого матроса
САЛІЙЧУКА Віталія Володимировича — солдата
СЛОБОДЗЯНА Ігоря Григоровича — сержанта
УСОВА Олександра Володимировича — молодшого сержанта
ШАДУРУ Сергія Олександровича — старшого сержанта
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
БІЛАВКУ Ростислава Ігоровича — старшого лейтенанта медичної служби
ДИХТЯР Марію Володимирівну — старшого лейтенанта медичної служби
КЛЕЙМЕНОВУ Ірину Ігорівну — старшого солдата
МЕЛЬЦЯ Івана Васильовича — капітана медичної служби
ЦАПА Петра-Афанасія Михайловича — молодшого сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

17 листопада 2022 року

Додаток 4

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №781/2022](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

КОСЕНКА Романа Миколайовича (посмертно) — лейтенанта
ЛАПЧИНСЬКОГО Сергія Володимировича — капітана
МИМРІНА Руслана Леонідовича — майора
НУРГЕЛЬДІЄВА Мурата Розимухаметовича — майора
РОГАЧЕЯ Дмитра Дмитровича — капітана
ЯРОВОГО Руслана Геннадійовича — старшого лейтенанта

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ВОЛОХА Дмитра Олександровича — капітана
ВОРОНОГО Андрія Анатолійовича — старшого лейтенанта
ГОЛУБА Олександра Васильовича — полковника медичної служби
КІРПІЧЕНКА Владислава Юрійовича (посмертно) — лейтенанта
КОРОБКІНА Павла Ігоровича — молодшого сержанта
КУГАЯ Дмитра Сергійовича — майора
МЕДВЕДЄВА Віталія Олександровича — капітана
МЕЛЬНИКОВА Олександра Миколайовича (посмертно) — сержанта
СОЛЯНИКА Олексія Сергійовича — солдата
ТЕРЕЩЕНКА Володимира Анатолійовича (посмертно) — старшого солдата
ХАРЛАМОВА Богдана Сергійовича — капітана
ХИЖНЯКА Олексія Леонідовича (посмертно) — капітана

ЯРОШЕНКА Вадима Володимировича — старшого лейтенанта
Нагородити орденом “За мужність” II ступеня
ГОРДІЄНКА Юрія Анатолійовича — молодшого сержанта
МІНІЧА Михайла Борисовича — головного сержанта
НЕСТЕРЕНКА Віталія Анатолійовича — сержанта
НІКОЛАЄВА Богдана Руслановича — старшого солдата
ОСТАПІЙОВСЬКОГО Назара Володимировича — старшого сержанта
ПАДАЛКА Дмитра Володимировича (посмертно) — майора
СМАРУНЯ Віталія Вікторовича — головного сержанта
ТЄТЕРІНА Павла Вікторовича — молодшого сержанта
Нагородити орденом “За мужність” III ступеня
БАБІЙЧУКА Артема Олеговича — старшого солдата
БАЩЕНКА Ігоря Ігоровича — молодшого сержанта
БЕЗЗУБЕНКА Олександра Олександровича — молодшого сержанта
БІЛОУСА Ярослава Ігоровича — молодшого сержанта
БІРЮКА Ярослава Івановича — старшого солдата
ВОЛОШКА Олексія Сергійовича — молодшого сержанта
ГАЙДУ Дениса Ростиславовича — старшого солдата
ГЕРАСИМЧУКА Дмитра Івановича — старшого солдата
ДЕЙКУНА Костянтина Михайловича — молодшого сержанта
ЗАВІРЮХУ Олександра Валерійовича (посмертно) — сержанта
КАРПЕНКА Сергія Володимировича — головного сержанта
КАСАПЕНКА Анатолія Вікторовича — молодшого сержанта
КИРИЛОВА Ігоря Юрійовича — молодшого сержанта
КІРІЛА Антона Антоновича — молодшого сержанта
КОЗЛОВА Юрія Юрійовича — молодшого сержанта
КОЛЕСНИКА Олексія Віталійовича — молодшого сержанта
КОРНЕЛЮКА Вадима Миколайовича — старшого сержанта
КОРОЛЕВСЬКОГО Дмитра Вячеславовича (посмертно) — сержанта
КОЦУПАЛА Олександра Анатолійовича — сержанта
КРАВЧУКА Андрія Миколайовича — сержанта
КУНГУРОВА Олександра В’ячеславовича — молодшого сержанта
КУШНІРА Богдана Олександровича — головного сержанта
КУШНІРА Руслана Олександровича — головного сержанта
ЛИСУНА Сергія Миколайовича — старшого солдата
МАЗУРЕНКА Сергія Миколайовича — старшого солдата
МАМЧИКА Ігоря Олександровича — солдата
МОСЄЖНОГО Олександра Івановича — молодшого сержанта
МУРАВСЬКОГО Сергія Вікторовича — старшого солдата
ПЕРЕБИЙНОСА Максима Вікторовича — молодшого сержанта
ПЕТРОВА Петра Петровича — солдата
ПИНЗАРА Олександра Вікторовича — молодшого сержанта
САМУНДЖАНА Євгена Олександровича — старшого солдата

САХНА Валерія Васильовича (померло) — молодшого сержанта
СЕМЕНЮКА Руслана Андрійовича — старшого солдата
СОЗАНСЬКОГО Максима Андрійовича — капітана
СТУКА Віталія Андрійовича — старшого солдата
ТЄТЄРІНА Андрія Вікторовича — молодшого сержанта
ХАРЧЕНКА Віталія Олеговича — старшого солдата
ХІЛОБОКА Дмитра Петровича — старшого солдата
ЧАЮНА Сергія Миколайовича — молодшого сержанта
ШЕВЧЕНКА Ігоря Григоровича — сержанта
ШУТЯКА Андрія Васильовича — майора

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

БАХОВА Георгія Петровича — старшого лейтенанта
БЕРДЗЕНШВІЛІ Тенгіза Тенгізовича — старшого солдата
БЛИСТІВА Івана Васильовича — старшого солдата
ГЛОНДАРА Сергія Вікторовича — молодшого лейтенанта
ЖИЛЕНКА Вадима Олеговича — молодшого сержанта
КОВАЛЯ Андрія Володимировича — старшого сержанта
КОСТЮКА Юрія Віталійовича — солдата
ЛАСУНІНА Максима Максимовича — молодшого сержанта
МАКАРОВА Станіслава Сергійовича — старшого солдата
МАТЕЛЕГУ Євгена Миколайовича — старшого солдата
НІДЗЕЛЬСЬКОГО Дениса Миколайовича — старшого солдата
ПАСКАРЯ Богдана Михайловича — молодшого сержанта
ТАКТАЄВА Юрія Валентиновича — старшого сержанта
ЩЕРБАКА Павла Ігоровича — капітана

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

КУПРИКОВА Андрія Андрійовича — старшого солдата
МИХАЛЬОВА Романа Олександровича — старшого солдата
ПОЛІТАЄВА Владислава Олеговича — сержанта
СТАРЮКА Філіпа Сергійовича — старшого сержанта

Нагородити медаллю “За врятоване життя”

БІЦУНЯ Івана Івановича — старшого солдата
БУЦЕНКА Анатолія Івановича — сержанта
КОВАЛЕНКА Сергія Павловича — старшого сержанта
КУМПАНА Дмитра Вікторовича — молодшого сержанта
ЛЕВЧУКА Віталія Васильовича — молодшого сержанта
ШИЯНА Максима Олексійовича — старшого солдата
ШТУНДЕРА Дмитра Андрійовича — старшого солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

17 листопада 2022 року

Додаток 5**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №782/2022****Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ГАЙОВЧИКА Миколу Миколайовича — полковника

КОВАЛЬЧУКА Євгена Олександровича — підполковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БРАГІНА Володимира Олексійовича — полковника

ШУРІНА Олександра Васильовича — підполковника

ЩОГОЛЕВА Дмитра Ігоровича — капітана

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ЛЕЩЕНКА Євгенія Руслановича — капітана

ПРИТУЛУ Дениса Петровича — молодшого сержанта

САВЧЕНКА Романа Павловича — старшого лейтенанта

СВОЯКА Максима Рідвановича — старшого солдата

СПАСЬОНОВА Богдана Миколайовича — молодшого сержанта

ШЕВЦОВА Олексія Олександровича — капітана

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БІЛЬЦЯ Віктора Володимировича — старшого лейтенанта

ВЕНЧЕНКА Олексія Геннадійовича (посмертно) — майстер-сержанта

ВОЙЦЮХА Віталія Юрійовича — старшого солдата

ГВОЗДЮКА Назара Юрійовича — молодшого сержанта

ДЕРКАЧА Володимира Васильовича (посмертно) — молодшого сержанта

КАВЕРЗІНА Андрія Михайловича — капітана

МАХІНЬКА Максима Ігоровича — капітана

ОЛЕКСИНА Михайла Валерійовича — лейтенанта

ОЛЕФІРЕНКА Євгена Валерійовича (посмертно) — лейтенанта

ОЛІМЧУКА Олександра Геннадійовича — старшого лейтенанта

СИДОРЧУКА Миколу Адамовича — старшого сержанта

ТИМЧЕНКА Олександра Сергійовича — майора

Нагородити орденом Данила Галицького

СТЕБЛЯНСЬКОГО Андрія Володимировича — майора

ЦИБУЛЬСЬКОГО Олега Миколайовича — підполковника

ШЕЛАМАГІНА Євгенія Валентиновича — підполковника

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

ВОЙТА Сергія Анатолійовича — майора

ГОВТВУ Сергія Анатолійовича — старшого лейтенанта

ГРЕКА Сергія Юрійовича — підполковника

ДЕМІХОВА Богдана Олександровича — капітана

ДМИТРИКА-ШИКОВА Андрія Івановича — старшого солдата
ЗАЛІВАНА Олександра Володимировича — полковника
КІСЕРУ Андрія Богдановича — солдата
КУЛІКОВА Вячеслава Геннадійовича — майора
ЛАХАЯ Владислава Олексійовича — старшого солдата
ЛЮБАСА Юрія Валентиновича — капітана
ОНЩЕНКА Віталія Павловича — полковника
ПАЛІЯ Віталія Любомировича — підполковника
ПОЛИНЧУКА Андрія Олексійовича — солдата
СВІРЧУКА Віталія Петровича — молодшого сержанта
СИРОТЮКА Олексія Володимировича — молодшого сержанта
СИТНИКА Юрія Анатолійовича — капітана
ЧЕКАЛЕНКА Андрія Васильовича — підполковника
ЧУХРІЯ Артема Руслановича — старшого лейтенанта
Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня
КОРОСТАШОВА Андрія Володимировича — підполковника
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
АТАМАНЮКА Юрія Васильовича — старшого солдата
БЄЛІКА Олександра Валерійовича — солдата
БИСТРОВА Ігоря Володимировича — підполковника
БОГУНА Ярослава Сергійовича — майора
БРАГУ Дмитра Миколайовича — підполковника
ВОРОНІНА Сергія Олександровича — старшого лейтенанта
ГАПАЄВА Юрія Олександровича — майора
ГАРКАВЕНКА Валерія Анатолійовича — підполковника
ГАЦАНОГУ Олега Васильовича — підполковника
ГРИШКА Сергія Миколайовича — майора
ДРОБКА Олександра Георгійовича — підполковника
ДРОБОТА Вячеслава Валентиновича — полковника
КОВАЛЬОВА Андрія Сергійовича — солдата
ЛЕЛЕКУ Володимира Юрійовича — солдата
ЛУКІНИХ Ігоря Анатолійовича — майора медичної служби
МАКОВЕЦЬКОГО Дениса Миколайовича — полковника
МАТВЄЄНКА Сергія Сергійовича — підполковника
МИРОНЧУКА Олександра Руслановича — старшого солдата
МІЩЕНКА Миколу Сергійовича — старшого солдата
МУХІНА Олега Андрійовича — старшого лейтенанта
ОВЕЧКІНА Юрія Євгенійовича — капітана
ОПРИШКА Сергія Олександровича — капітана
ПАЛУНА Сергія Володимировича — полковника
ПАНКОВА Максима Костянтинівича — молодшого сержанта
ПОШАКИНСЬКОГО Ігоря Ігоровича — старшого солдата
СЕРГІЄНКА Олександра Олександровича — підполковника

СИДОРЕНКА Дмитра Сергійовича — солдата
СИНЧИЛОВА Володимира Сергійовича — молодшого сержанта
ФАЛЬКІВСЬКОГО Петра Івановича — підполковника медичної служби
ФЕДОРІВА Віталія Вікторовича — підполковника
ФОМЕНКА Олександра Сергійовича — старшого солдата
ХІМІЧА Вадима Олександровича — солдата
ЧАЙКУ Василя Михайловича — лейтенанта
ЧЕТВЕРИКОВА Миколу Григоровича — старшого сержанта
ШИПУЛУ Олега Васильовича — молодшого сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

17 листопада 2022 року

Додаток 6

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №783/2022](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

МЕХЕДУ Сергія Олександровича (посмертно) — капітана

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

МАТУСЕВИЧА Андрія Вікторовича — майора

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

РИБАЧЕНКА Євгенія Валерійовича (посмертно) — старшого солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАЛАНЧУКА Сергія Олександровича (посмертно) — солдата

БАРЧИКІВСЬКОГО Володимира Володимировича (посмертно) — сержанта

БЕЗРУКОВА Ярослава Валерійовича — молодшого сержанта

БЕЛЯЛОВА Мадлена Енверовича (посмертно) — сержанта

БЛОКОНЯ Дмитра Юрійовича (посмертно) — молодшого сержанта

БРОЖКА Вячеслава Івановича (посмертно) — солдата

ГАЛИЧА Мар’яна Васильовича (посмертно) — старшого солдата

ГОРЯЧКА Євгенія Леонідовича (посмертно) — солдата

ГОЯ Сергія Олександровича (посмертно) — головного сержанта

ГУДЖЕШЕВСЬКОГО Сергія Миколайовича (посмертно) — старшого солдата

ДЕЙНЕКА Артема Анатолійовича (посмертно) — старшого солдата

ДЗЮБАНЕНКА Леоніда Миколайовича (посмертно) — головного сержанта

ДРЕБОТА Івана Миколайовича (посмертно) — лейтенанта

ДБЯЧЕНКА Сергія Юрійовича — молодшого сержанта

ДЯЧЕНКА Сергія Петровича (помертньо) — солдата
ЖАДОРЕНКА Владислава Олеговича (помертньо) — солдата
КЛИМКІВА Назарія Романовича (помертньо) — молодшого сержанта
КОВАЛЬЧУКА Сергія Миколайовича (помертньо) — головного сержанта
КОСТЕВКА Ігоря Івановича (помертньо) — капітана
КОТА Володимира Володимировича (помертньо) — старшого сержанта
КУРНАТА Володимира Івановича (помертньо) — лейтенанта
ЛИТВИНЕНКА Дениса Вікторовича — сержанта
МАЛИНУ Миколу Миколайовича — старшого лейтенанта
МАРІНЧЕНКА Олега Івановича (помертньо) — солдата
МАТВІЙЧУКА Валерія Анатолійовича (помертньо) — підполковника
МІЩЕНКА Олександра Сергійовича (помертньо) — старшого солдата
НЕВОЛІНА Вадима Юрійовича (помертньо) — старшого солдата
НИЧВИДА Василя Петровича (помертньо) — капітана
ОЗЕРОВА Миколу Володимировича (помертньо) — підполковника
ПАРІЯ Володимира Володимировича (помертньо) — солдата
ПАРНА Івана Васильовича — солдата
ПЕТРЕНКА Миколу Івановича (помертньо) — солдата
ПЕШКА Юрія Сергійовича (помертньо) — штаб-сержанта
ПИПКА Миколу Сергійовича — лейтенанта
ПИСАРЕНКА Максима Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ПОЛІЩУКА Сергія Петровича (помертньо) — солдата
ПУТНИКА Сергія Миколайовича — старшого солдата
РЕДЬКУ Михайла Михайловича (помертньо) — солдата
СИДОРИШИНА Кирила Андрійовича (помертньо) — солдата
СКОРОБОГАТОВА Миколу Сергійовича — лейтенанта
СЛОБЧЕНКА Андрія Васильовича (помертньо) — молодшого сержанта
СОКОЛОВА Валентина Олександровича (помертньо) — старшого солдата
СТАСІВА Владислава Володимировича (помертньо) — солдата
ТАРАНЕНКА Андрія Леонідовича (помертньо) — головного сержанта
ФЕДОРОВА Василя Володимировича (помертньо) — сержанта
ХЛИПАВКУ Олега Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
ШЕВЧЕНКА Руслана Віталійовича (помертньо) — майстер-сержанта
ЯВОРСЬКОГО Івана Богдановича (помертньо) — старшого сержанта
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БУЯНОВСЬКОГО Юрія Вячеславовича (помертньо) — старшину
ВЕРГЕЛЮК Наталію Борисівну — молодшого лейтенанта медичної служби
ВОРОТІНА Олексія Юрійовича (помертньо) — солдата
В’ЯЗЬМІНОВА Володимира Анатолійовича (помертньо) — солдата
ЖІЛІОНІСА Мартінаса — молодшого сержанта
ЖУРЕКА Міхала Анджея — молодшого сержанта
КОЛЕСНИКА Максима Миколайовича — капітана
КОМАРА Сергія Михайловича — полковника

КРАВЦЯ Сергія Валерійовича (помертно) — солдата
КРАВЧЕНКА Віталія Володимировича (помертно) — молодшого сержанта
КРИВШУ Євгена Григоровича (помертно) — старшого лейтенанта
ЛАДИКУ Олександра Петровича — майора
ЛИСЕНКА Олександра Петровича (помертно) — солдата
МАЗУРА Андрія Андрійовича (помертно) — солдата
МАРТИНІВА Петра Михайловича — сержанта
МИРОНЮКА Сергія Володимировича (помертно) — старшого солдата
НАГОРНОГО Сергія Анатолійовича (помертно) — солдата
НАУМЕНКА Сергія Едуардовича (помертно) — солдата
РАЖЕВА Геннадія Валентиновича (помертно) — солдата
РОМЕНСЬКОГО Олексія Вікторовича (помертно) — молодшого сержанта
САВЧЕНКА Данііла Олександровича (помертно) — солдата
СИНГАЄВСЬКОГО Володимира Милетійовича — підполковника
СЛУЖАВОГО Вячеслава Володимировича (помертно) — старшого сержанта
ТЕЛИЧКА Валерія Петровича (помертно) — солдата
ФІЛПЧУКА Володимира Володимировича (помертно) — солдата
ХРОЛЕНКА Віктора Павловича — майора
ЦИПОЧКІНА Руслана Михайловича (помертно) — солдата
ЯРЕМИНА Руслана Володимировича (помертно) — солдата
Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня
САВІЧЕВА Андрія Миколайовича — майора
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БАЛАБУХУ Сергія Миколайовича — молодшого сержанта
БАРАНОВА Олександра Станіславовича — майора
ВОЛОЩУКА Миколу Миколайовича — молодшого лейтенанта
КАВКУ Любомира Євгеновича — старшого солдата
КНЮПУ Євгена Віталійовича — солдата
МЕЛЬНИКА Андрія Борисовича — солдата
ПРИЙМАКА Анатолія Сергійовича — штаб-сержанта
ФАНІНА Олега Миколайовича — капітана
ЯЖУКА Юрія Володимировича (помертно) — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

17 листопада 2022 року